

BUTLLETÍ OFICIAL DEL BISBAT DE LLEIDA

T. CXV - N. 10 - 11 - 12

Octubre - Novembre - Desembre 2008

Edita: Bisbat de Lleida - Dipòsit Legal: L-29-1958

Impressió: ALFAGRAF (Alfarràs)

ÍNDIX

Diòcesi

Bisbe:

Ajudant a viure

Cartes pastorals 265

Felicitació de Nadal

El Sr. Bisbe felicita el Nadal 281

Decrets

Fons diocesà 282

Comissió diocesana per a la retribució del clergat 284

Confirmacions

Quart trimestre..... 285

Vicaria General:

Avisos, facultats i prescripcions per a l'any 2009..... 286

Normativa de funcionament de l'arxiu diocesà..... 301

Secretaria General:

Nomenaments 305

Comunicat de premsa béns de la Franja

Decisió de la Rota Romana 306

IREL:

Memòria del curs 2007-2008..... 309

Santa Seu

Sant Pare:

Missatges

Jornada Mundial de la Pau 329

Congregació causa dels sants:

Decret

Validació del procés diocesà de la causa dels sants 337

Vida Diocesana

Activitats de la Diòcesi

Quart Trimestre 2008..... 339

Índex General any 2008 369

Ajudant a viure

Vocació i missió desproporcionades?

5 d'octubre de 2008

Ara no puc recordar la data però, temps enrere, vaig trobar-me aquesta pregària (d'un tal Louis Sintas), que us vull compartir:

«Avui, Senyor, us vull pregar pel meu bisbe. És veritat que a cada eucaristia hom pronuncia el seu nom. Però no sempre hi presto prou atenció.

Penso que el seu treball no és fàcil.

Bisbe de tots, escolta els que li diuen blanc i els que li diuen negre; troba els pobres i troba els rics. Parla amb els grans caps, però també parla amb mi quan el trobo.

Ha de decidir sense ser partidari. Ha de beneir sempre, tanmateix sense beneir-ho tot. Ho ha de comprendre tot, sense admetre-ho tot.

He de veure en ell la presència de Déu, però ell mateix no es pot considerar mai Déu.

Rep honors, però ha de restar humil. Té poder, però ha de voler ser servidor.

Decididament, Senyor, ser bisbe no és una professió... Sento que Vós em responeu: “No, no és una professió... És una vocació i una missió.”

Llavors, Senyor, puix que l'heu cridat, puix que ens l'heu enviat, llavors, sobre tot, no l'abandoneu mai.»

Doncs, bé, a la meua manera, jo també m'hi veig retratat i continuo presentant-me davant el Senyor i davant vosaltres, germanes i germans, amb aquest esperit: he rebut una vocació i missió superior a les meves forces humanes, i demano el vostre suport en favor del meu ministeri a Lleida per tal d'encertar a complir el voler de Déu, com Maria –la Mare de Déu Blanca de l'Acadèmia– a la que en aquests dies celebrem especialment i que per a nosaltres és més que una “imatge”. Es tracta d'una persona viva i real amb la qual ens relacionem i podem dialogar constantment.

Des què Jesús, a la creu, li va dir al seu deixeble estimat, que ens representava a tots: “*Aquí tens la teva mare*”, i aquest “*la va acollir a casa seva*”, tots els cristians tenim la immensa fortuna de tenir la mateixa Mare

que Jesús. I com ella s'ho pren molt seriosament, cadascú de nosaltres té l'experiència gojosa de viure acompanyat per l'amor maternal d'aquesta dona excepcional.

A aquella jove dona de Natzaret li ha estat donat viure una experiència extraordinària: ser la mare del Messies. Però un esdeveniment grandios al que ha hagut de fer front des de la humilitat de la seva condició i el seu tragar quotidià en la vida familiar, avançant en la foscor que comporta un itinerari de fe, amb els condicionaments imposats per l'ambient que l'envoltava, etc.

En el "sí" de Maria descobrim també la nostra dignitat, la de tota criatura humana, dones i homes que, davant el projecte del Déu creador, podem donar o negar el consentiment de la nostra llibertat... Podem convertir-nos en col·laboradors de Déu o ens podem oposar a les seves indicacions. Aquesta és la grandesa dels humans i també la nostra responsabilitat.

Rebeu cadascú la salutació del vostre germà bisbe,

† Joan Piris,
Bisbe de Lleida

Fortalesa, seguretat i constància

12 d'octubre de 2008

La idea dominant en la litúrgia del Pilar és la presència de Maria en l'Església i la fermesa que la seva intercessió i la seva devoció procura al poble de Déu.

De la mateixa manera que al llibre de l'Èxode (13, 21-22) contemplem com una columna de foc acompanyava de nit al poble d'Israel peregrí en el desert, dirigint el seu itinerari, en la Mare de Déu veiem simbolitzada "la presència de Déu, una presència activa que guia al poble elegit a través dels perills de la ruta".

Es tracta d'una presència materna que es va afirmar i explicar al Concili Vaticà II, recollint la tradició viva de l'Església (LG 53. 61. 63). Per això podem dirigir-nos a Maria amb amor filial i demanar per a tots els membres de l'Església les gràcies necessàries en cada moment.

En els nostres temps, els catòlics necessitem sobretot donar testimoni públic de la nostra fe en Jesucrist amb aquella fortalesa que els Apòstols van mostrar davant les autoritats religioses d'Israel: "Cal obeir Déu abans que els homes" (Fets 5,29). Per això penso que cal demanar la gràcia de ser i formar una comunitat evangelitzada i evangelitzadora, reconciliada i

reconciliadora. Amb l'Església demanem avui, doncs, al Pare Déu: “fortalesa en la fe, seguretat en l'esperança i constància en l'amor”.

L'exhortació de l'Apòstol Pere és vàlida encara avui per a nosaltres: “Si heu de sofrir pel fet de ser justos, feliços de vosaltres! *No heu de témer l'altra gent ni heu de tremolar davant d'ells*. Reconegeu en els vostres cors el Crist com a Senyor; estigueu sempre a punt per a donar una resposta a tothom qui us demani raó de la vostra esperança” (1Pe 3,14-15).

Però tot això ens demana una forta comunió eclesial i una gran confiança en l'acompanyament del Senyor i de la seva Mare Santíssima.

L'acompanyament el tenim assegurat, però la “comunió eclesial” l'hem d'anar construint entre tots i no podem baixar la guàrdia perquè ens juguem molt i tenim també l'encàrrec del propi Jesús: “He fet conèixer el teu nom als qui tu has pres del món i m'has donat..., jo els he confiat les paraules que tu m'has confiat. Ells les han acollides i han reconegut realment que jo he sortit de tu, i han cregut que tu m'has enviat.

Jo prego pels qui tu m'has donat, perquè són teus. Pare sant, guarda'ls en el teu nom *perquè siguin u com ho som nosaltres*. No et demano que els treguis del món, sinó que els preservis del Maligne. Tal com tu m'has enviat al món, jo també els hi he enviat. No prego només per a ells, sinó també pels qui creuran en mi gràcies a la seva paraula. *Que tots siguin u, com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu. Que també ells estiguin en nosaltres, perquè el món cregui que tu m'has enviat*. Jo els he donat la glòria que tu m'has donat, perquè siguin u com nosaltres som u. Que jo estigui en ells i tu en mi, perquè siguin plenament u. Així el món reconeixerà que tu m'has enviat” (Jo 17, 6-23).

Amb Maria, que és també la primera pedra de l'Església temple de Déu, al seu voltant, com els apòstols reunits el dia de Pentecosta, hem d'anar creixent com a poble de Déu.

Que la fe i l'esperança de la Mare de Déu ens doni nou alè en l'esforç per edificar el regne de Déu a les nostres terres.

Rebeu cadascú la salutació del vostre germà bisbe,

† Joan Piris,
Bisbe de Lleida

Missioner per vocació

19 d'octubre de 2008

Així es presenta sant Pau en les seves Cartes, “cridat” per un Altre. Una crida que continua essent una prioritat absoluta per a tots els batejats,

perquè cada dia seguim sensibles davant les necessitats d'un món (Rom 8, 19-22) que viu entre angoixes i esperances (GS 4) i per al que tenim ben clar que Jesús i la seva manera d'entendre la vida és la única solució.

Des que Jesús Ressuscitat envià els seus amb les conegudes paraules: “aneu a convertir tots els pobles, batejant-los en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant, i ensenyeu-los a guardar tot allò que jo us he manat”, els apòstols i deixebles no han deixat “de predicar la paraula de la veritat i generar les esglésies” (St. Agustí).

Anunciar a Crist i el seu missatge salvador és un deure urgent, com diu l'apòstol: “Jo no puc gloriar-me d'anunciar l'evangeli, perquè és una obligació que m'han imposat: ai de mi si no anunciés l'evangeli!” (1Cor 9, 16). A més, contemplant la pròpia experiència de sant Pau, comprenem que l'activitat missionera és la reacció que s'escau com a resposta a l'amor que hem rebut de Déu i que hem d'escampar i compartir arreu del món.

I tot i que patim una greu manca de clergat i de vocacions consagrades, com ens recorda el Papa al seu missatge del Domund, cal insistir en que el mandat de Crist d'evangelitzar a tots continua essent una prioritat perquè “la tasca de l'evangelització de tots els pobles és la missió essencial de l'Església” (EN 14).

Gràcies a Déu, aquesta dimensió missionera segueix estant molt viva entre nosaltres i, d'acord amb el projecte de Jesús, fa molts anys que els nostres missioners i missioneres s'han fet presents entre els més desfavorits de la terra. I tots compartim sensacions variades quan tenim ocasió de conèixer experiències directes d'aquells qui han decidit dedicar la pròpia vida i energies al servei de l'Evangeli i dels pobres: sentim l'admiració pel seu ‘heroisme’ i les ganes de fer alguna cosa ben concreta, i també l'indignació per les injustícies de què són objecte milions de persones arreu del món (junt a una certa vergonya de pertànyer a aquella minoria de ‘benestants’ que encara es queixa i es lamenta de les pròpies condicions de vida).

Avui vull agrair expressament en nom de la nostra Església de Lleida la generositat personal dels germans i germanes que han fet, i continuïn fent de la seva vida un servei evangèlic, mitjançant el qual *la presència de la nostra Diòcesi en els països de Missió s'ha anat institucionalitzant i consolidant.*

La feina d'aquests homes i dones ens beneficia també aquí, construeix església aquí, manté viu l'intercanvi de sentiments i accions evangèliques, no ens deixa perdre de vista mai la nostra dimensió missionera “ad gentes” que ells fan possible enviats per les seves Esglésies d'origen o Congregacions. Darrere l'acció dels missioners hi ha sempre presents les Esglésies

Particulars i també, gràcies a Déu, la generació d'un moviment continu de sensibilització i col·laboració de molts ciutadans.

Que la celebració de la Jornada Missionera Mundial ens animi a tots a prendre una consciència renovada de necessitat urgent d'anunciar l'Evangelí.

Rebeu cadascú la salutació del vostre germà bisbe,

† Joan Piris,
Bisbe de Lleida

Presència de l'església avui

26 d'octubre de 2008

Hi ha molta gent que opina que l'Església en el seu conjunt no acaba de trobar el seu lloc i el seu paper en una societat democràtica, plural, laica i secularitzada... Tanmateix, si l'església primitiva va saber anar trobant el seu lloc en una societat molt més pagana i en un clima molt més hostil, hem de concloure que aquesta tasca és avui tant possible com ho va ser llavors.

Sabem que allò que l'Església ha de fer és anunciar i fer experimentar que Déu, en Jesucrist, "ha reconciliat el món amb ell mateix i a nosaltres ens ha confiat aquest ministeri de reconciliació" (2Cor 5,19-20). I ho ha de fer escoltant "els interrogants de l'home d'avui i, a partir d'ells, repensar la teologia i, per damunt de tot això, escoltar la realitat tal qual es presenta i acceptar les seves lliçons" (J. Ratzinger). Sense oblidar que Jesús va posar com a condició d'una bona relació amb Déu l'interès per donar de menjar al famolenc, vestir al nu i ajudar els presos i malalts (Mt 25,31ss).

Certament hi ha molts assumptes concrets (i tècnics) en els quals hauran d'intervenir les mediacions humanes a l'hora de jutjar, però l'actitud a prendre per l'Església és clara: "el camí de l'església és el "ser humà" (Redemptor Hominis 14). "El 'sagrament del germà' apareix aquí com l'únic camí suficient de salvació, el proïsme com 'la incògnita de Déu' on es decideix el destí de cada u. El que salva no és que un conegui el nom del Senyor (Mt 7,21); allò que se li demana és que tracti humanament el Déu que s'amaga en l'home" (J, Ratzinger). O com va dir Pau VI en la clausura del Vaticà II: "Estem disposats per a servir els homes com a tals, no solament els catòlics, a defensar en primer lloc i davant de tots els drets de la persona humana i no sols els de l'Església".

L'estil d'aquest servei haurà de ser el diàleg que proposa sense voler imposar, i també l'esforç de promoure experiències de vertadera fraternitat

humana i aquelles relacions que puguin afavorir “convivre” i respectar les diversitats al màxim (a nivells personals i també estructurals). És així com l'Església estarà en condicions de ser “sal de la terra” i “llum del món” i podrà mantenir-se, com ella mateixa s'ha autoqualificat, com “un senyal de la comunió dels sers humans amb Déu i entre si” (Lumen Gentium 1).

És possible que l'Església, en realitzar amb fidelitat aquesta missió, pugui resultar molesta algunes vegades i provocar qualche reacció menys grata, però cal obrir horitzons a una societat que busca la necessària felicitat només pel camí de satisfer les urgències pròpies i immediates, desentenent-se habitualment de les necessitats dels altres i aparcant “agnòsticament” la visió de la vida i els criteris creients de la tradició cristiana. Criteris que emfatitzen un altre “full de ruta” que demana oblidar-se de la pròpia felicitat i pensar en la dels germans: “Qui vulgui salvar la seva vida, la perdrà, però el qui la perdi per mi, la trobarà. Què en trauria l'home de guanyar tot el món si perdia la vida? Què no donaria l'home a canvi de la seva vida?” (Mt 16, 25-26).

Rebeu cadascú la salutació del vostre germà bisbe,

† Joan Piris,
Bisbe de Lleida

Sants pecadors

2 de novembre de 2008

Quan en aquests primers dies de novembre celebrem especialment la memòria de tants germans nostres que, al llarg de la història, han rebut el do de Déu i l'han acceptat i l'han fet fructificar adequadament, recordo que Paul Tillich deia que un sant es un pecador del qui Déu ha tingut misericòrdia. Tots hem conegut persones amb un estil de vida impactant perquè traduïen en obres l'amor i la misericòrdia de Déu i la seva justícia: hagin estat reconeguts o no públicament, son **Sants** i agraïm el Senyor el seu testimoni.

El llibre de l'Apocalipsi ens diu que la santedat, tot i que és una realitat que pertany a Déu, està a l'abast de tothom sense cap excepció (“una multitud tan gran que ningú no l'hauria poguda comptar... gent de totes les nacions, tribus, pobles i llengües”, cap.7,9), i que participem en aquesta oferta de salvació mitjançant la incorporació al misteri pasqual de Crist (“han rentat els seus vestits amb la sang de l'Anyell”, v.14).

Realment ser fills de Déu (1Jo 3,1) és una gran Bona Notícia. Com ha dit algú, en nosaltres hi ha un “made in heaven” que delata el nostre

origen i la nostra dignitat i explica que les persones puguem ser subjectes de la nostra pròpia realització i no tan sols víctimes de qualsevol manipulació conscient o inconscient. No som essers sense camí. Disposem d'un full de ruta desplegat entre cel i terra i la creu de Crist és el far que il·lumina el nostre pelegrinatge pel món seguint el camí d'aquelles Benaurances que Jesús presenta, en l'anomena't Sermó de la Muntanya, com un projecte de llibertat i no com unes normes a complir. Naturalment, podem acceptar-les o rebutjar-les però són una proposta de vida plena, un camí de santedat obert a tota la humanitat com una possibilitat de "societat alternativa" (J. Mateos) que va més enllà dels límits de cultures i religions.

Jesús no ha amagat mai les exigències i desafiaments que comporta fer aquesta opció de vida i les resistències que experimentarem dins i fora nostre. Això explica també perquè s'ha escrit i discutit tant sobre si pobres "d'esperit" o pobres a seques... Realment s'han fet moltes traduccions edulcorades i massa vegades tots hem donat una gran quantitat d'excuses i arguments per a explicar el nostre allunyament pràctic d'aquest ideal de vida. Tanmateix és clar que no es pot servir a dos amos (Mt 6,24) i no podem negar que un seguiment fidel i més coherent de les Benaurances donaria peu a un canvi radical de societat.

Somiem, doncs, que un altre món és possible i treballem per a què es vagi fent realitat.

Rebeu cadascú la salutació del vostre germà bisbe,

† Joan Piris,
Bisbe de Lleida

Una vertadera espiritualitat: complementaris

9 de novembre de 2008)

En àmbits eclesials es reivindica molt allò de "en les coses necessàries, unitat; en el dubtós, llibertat; i en tot caritat". És una manera d'entendre la vida que no hauria de ser només una estratègia per als temps de "vaques flagues" sinó que hauria de constituir una vertadera espiritualitat. El que passa és que practicar-ho demana també no tancar-se de manera defensiva e inflexible en les pròpies postures i fomentar amb perseverança i humilitat més diàleg, més capacitat d'escolta, més recerca en comú. Tots sabem que ningú es basta a sí mateix i que la complementaritat és una necessitat en tot l'humà.

Cada persona, grup i/o comunitat, tenim particularitats innegables, però tenim en comú que som (individual i comunitàriament) "Església de (i en) Lleida"

i, a la vegada, “ciutadans”, membres d’una societat humana ben concreta i amb múltiples relacions socials, econòmiques, polítiques, culturals, etc. I això ens demana no ignorar pastoralment l’entramat humà en el que vivim. Distingir sí, però no separar la fe i la vida. La fórmula que es va fer famosa durant la transició espanyola (“mútua col·laboració i sana independència”) pot ser vàlida per a tots els temps.

Per exemple, els catòlics hem de contribuir decididament a educar en favor de la justícia, intentant que es descobreixin més i es practiquin millor valors com l’honradesa, la sinceritat, la pau, la convivència, la dimensió transcendent de la vida, i tot allò que vagi més enllà de les utilitats immediates i que contribueixi a ser millors i no tan sols a tenir més. Nosaltres no hem d’actuar fonamentalment ‘condicionats’ per les urgències del moment però, si sabem acompanyar solidàriament els nostres conciutadans i encertem a presentar-nos així com uns testimonis creïbles de Jesús i del seu Evangeli, el nostre serà sempre un llevat capaç de fer fermentar qualsevol ‘pasta’.

Jo animo als membres de l’Església de Lleida a continuar obrint-se per a anunciar i “donar testimoni, d’una manera senzilla i directa, del Déu revelat per Jesucrist” (EN, 26). Les comunitats cristianes no són societats anònimes de tipus religiós: creure és incorporar-se a una tradició viva que sorgeix de Crist i dels Apòstols i arriba fins a nosaltres en la vida de comunió que és l’Església.

Intentem evangelitzar sense enfrontaments i oferint experiències positives de comunió i complementaritat que provoquin interrogants. I fem-ho sempre vinculats a l’Església, amb consciència de pertinença a aquesta església concreta de Lleida, actuant com a membres vius i procurant transmetre fidelment el que aquesta Església creu, celebra i viu.

Rebeu cadascú la salutació del vostre germà bisbe,

† Joan Piris,
Bisbe de Lleida

Església en Lleida 2008

16 de novembre de 2008

En celebrar la Jornada de Germanor tots els batejats tenim ocasió de reviu que som membres d’una Església Particular o Diòcesis presidida per un Bisbe legítim successor dels Apòstols i en comunió amb el successor de Pere, i que participem en una comunitat pròxima a la nostra vida de cada dia, acompanyats i presidits per pastors que actuen en nom del Bisbe diocesà i en comunió amb ell.

Els catòlics no som una lliure “associació” d’individus amb les mateixes idees religioses. Sabem que no hem nascut per pròpia iniciativa i que ningú

es fa membre de l'Església per sí mateix sinó per un do gratuït de Déu a la crida del qual respon generosament. Mirem-nos doncs l'Església amb realisme sense negar les nostres infidelitats (som una comunitat sempre necessitada de conversió), però també amb fe: “vosaltres sou el cos de Crist” (Sant Pau). Malgrat tot, som cridats a perllongar la missió de Jesús en la història i posseïm el seu mateix Esperit.

Per això, l'Església no ha de viure tancada en sí mateix o aclaparada pels seus problemes interns sinó que ha de “donar testimoni d'una manera senzilla i directa del Déu revelat per Jesucrist” (EN,26). Cal fer una oferta clara i directa de transcendència amb paraules i obres fent veure que la fe en el Déu de Jesús és font i garantia de realització personal i d'humanització per a la societat.

I un dels aspectes del testimoni cristià, especialment urgent i significatiu avui, és justament la solidaritat efectiva amb els més fràgils. Això serà per al món senyal de la “Bona Nova” que anunciem com un fet. Potser caldrà revisar també les nostres estructures de pastoral (que no són inamovibles, com tampoc no seran definitives les noves) per tal de veure la manera millor de transmetre la fe i les formes de la nostra presència testimonial en el món: respectant els que viuen com si Déu no existís i “escoltant” les seves aspiracions per a comprendre-les, però amb un esperit decididament missioner que hem de “fer explícit” i sense vergonya.

Intentem oferir signes visibles: “grups” de seguidors de Jesús la vida dels quals arrossegui, testimonis que transparenten allò que celebren en els Sagraments lluitant realment contra tot allò que destrueix o aliena les persones. Rebutjant obertament tot tipus de desigualtats i deixant-nos interpel·lar sobre l'ús dels propis bens. Patint per les divisions i pregant i treballant en favor de la unitat. Vivint atents als problemes de la gent i aportant la llum de la fe per ajudar a percebre la seva significació última.

Jo prego amb (i per) l'Església Diocesana de Lleida de la que formo part i la somio així, i faig una crida a tots els seus membres alhora que també agraeixo al Bon Déu tots els bons exemples que hi vaig trobant.

Rebeu la salutació del vostre germà bisbe,

† Joan Piris,
Bisbe de Lleida

La pau amb vosaltres

23 de Novembre 2008

Segons els entesos, el Bisbe ha d'emprar aquesta fórmula per a saludar l'Assemblea litúrgica. Són les paraules que l'Evangeli reproduïx cada vegada que presenta l'experiència del Crist ressuscitat: Pau a vosaltres.

Ara jo sento la necessitat de convidar a mirar-nos l'any litúrgic que acaba (i l'Advent que començarem el diumenge proper) amb el cor pacificat, cosa que sembla difícil si no és en la perspectiva del Crist ressuscitat. Per això, “no em canso de donar gràcies per vosaltres i us tinc presents en les meves pregàries. Demano al Déu de nostre Senyor Jesucrist... que il·lumini la mirada interior del vostre cor perquè conegueu a quina esperança ens ha cridat” (Ef 1,16ss).

Però a dies d'ara, no és l'esperança allò que més abunda en molts indrets arreu del món i també a casa nostra. El present no és massa pacífic i sobren polèmiques agressives i postures bel·ligerants. Com ha dit algú, vivim “temps de molt renou i poc silenci; de moltes presses i poca interioritat; de moltes instàncies confuses i de poques referències transcendents”.

Des del servei que m'ha estat encomanat, voldria encertar a fer propostes i animar la comunitat lleidatana a encarnar experiències esperançadores que facilitin la convivència i ens assegurin a tots, als de casa i als que ens vénen de fora, la possibilitat de viure d'acord amb la dignitat de persones lliures i responsables, capaços de silenci reflexiu, d'interioritat i de transcendència.

El Concili Vaticà II ensenya que la missió de l'Església –dels cristians– “no tan sols consisteix en oferir el missatge i la gràcia de Crist, sinó també en impregnar i perfeccionar amb l'esperit evangèlic les realitats temporals” (AA 5): “els béns de la vida i la família, la cultura, l'economia, les arts i les professions, les institucions de la comunitat política, les relacions internacionals i d'altres realitats semblants”, són realitats que tenen un valor propi i al servei de la persona humana i això fa necessari “que els laics assumeixin com a obligació pròpia la instauració de l'ordre temporal, i que actuïn en ell de manera directa i concreta, guiats per la llum de l'Evangeli i del pensament de l'Església i moguts per l'amor cristià” (AA 7).

Intentem, doncs, “fer veure”, cada dia millor, que és possible viure “la Pau de Jesús” fent de pont entre persones, tendències, associacions, famílies, grups i pobles.

Rebeu cadascú la salutació del vostre germà bisbe,

† Joan Piris,
Bisbe de Lleida

Revisem fonaments

30 de novembre de 2008

L'Església (tots els seus membres) està cridada a considerar els “signes dels temps” com a signes de l'acció de Déu en la història humana. Això demana atenció crítica a la realitat, deixant-nos jutjar per les situacions que ens toca viure i superant la por (que pot ser un pecat contra la fe).

Iniciant **un nou any litúrgic** (estrenem l'Advent), us convido a assumir les nostres realitats buscant respostes amb responsabilitat, gradual i progressivament –no tan sols jutjant el que va malament–: “Cal pensar en el futur que ens espera...; ...aprofitar el tresor de gràcia rebuda traduint-la en fervents propòsits i en línies d'acció concretes... Cada Església analitzi el seu fervor i recuperi un nou impuls per al seu compromís espiritual i pastoral” (NMI, 3).

Sabem que per a ser cristià no basta ser “bona persona”, ni tan sols basta complir materialment els Manaments. Ser cristià és voler motivar la vida, les actituds i els comportaments, des de “l'opció” pel seguiment de Jesús. I és clar que la forma més comú de ser cristià que sembla tenir un bon nombre dels nostres conciutadans (casar-se per l'Església, batejar els fills, assistir a Missa els diumenges, enviar els fills a la catequesi; tenir sentiments humanitaris; viure conforme a les normes de la bona societat...) fa l'efecte que no implica a fons la seva vida personal i social. Practicar aquests mínims de la vida cristiana és molt positiu però fer això només no pot entusiasmar les persones més sensibilitzades humana i socialment, i menys les noves generacions, perquè si el cristianisme no influeix en la vida real no té sentit.

Hi ha coses que no es poden compaginar de cap manera i són incoherències insostenibles: si comparem l'Evangeli amb els criteris que respirem molts cristians en relació als diners, a l'afany de domini i possessió, al prestigi, a la convivència, a la família, a l'educació, a la solidaritat amb els qui sofreixen, etc, podríem descobrir un abisme de separació.

Gràcies a Déu, també va creixent una consciència cada vegada més clara que el cristianisme segons l'Evangeli no és aquest i que hi ha en les nostres comunitats i en les nostres pròpies vides bastant d'inautèntic: estem inquiets, insatsifets... i això és un raig d'esperança.

Beneïm el Senyor per aquesta inquietud i tractem d'ajudar a descobrir i promoure més i més brots d'autenticitat en persones i comunitats, que van trobant la seva raó d'ésser i de viure en l'Evangeli de Jesús i intenten realitzar la seva tasca en el món tenint-lo en compte.

Rebeu cadascú la salutació del vostre germà bisbe,

† Joan Piris,
Bisbe de Lleida

Obrir-se a la benedicció de Déu

7 de desembre de 2008

A l'Evangeli, Maria parla poc i calla molt. Va fent el seu camí, sense seguretats humanes, amb la perplexitat dels qui només viuen de Déu. Però ella concentra en la seva persona la vitalitat d'amor i d'esperança dels creients de tots els temps. I esdevindrà la nostre Mare, i ens ajudarà a entendre una mica més la maternitat de l'Església, i la de la nostra pròpia comunitat, cridada a engendrar nous fills de Déu en la mesura que estigui entregada al seu Senyor.

La festa de la Puríssima (*Immaculada Concepció de Maria*) posa davant nostre un esdeveniment molt particular: Maria ha començat la seva vida en una situació d'amistat amb Déu, de puresa, de bondat de cor, que els altres éssers humans no tenim. I això per un do especial de Déu. Totalment posseïda per la gràcia de Déu (plena de Gràcia -Lc 1, 26-38), 'preservada' en atenció als mèrits de Jesucrist, ha estat la primera a participar plenament de la Redempció de Crist. (Redimida des de la seva concepció, diu la definició de Pius IX al 1854).

Felicitem Maria per aquesta predilecció que Déu ha tingut amb ella i que ens fa descobrir també la vocació de tots els humans, la nostra pròpia vocació, el nostre propi destí: l'apòstol Pau ens diu que hem estat elegits abans de crear el món per ser fills adoptius per Jesucrist... perquè fóssim sants, irrepreensibles als seus ulls. Tot i que amb freqüència som rebels i no sabem donar-nos ni a Déu ni als altres, la solemnitat de la Immaculada dins aquest temps litúrgic d'Advent passa a ser un crit d'esperança per a tota l'Església, demanant-nos estar ben preparats per a rebre Aquell qui ve a "beneir-nos amb tota mena de benediccions espirituals" (Ef 1).

És clar que amb aquesta solemnitat no estem celebrant cap aniversari, en el sentit tradicional del terme, sinó un misteri de salvació: estem afirmant amb tota l'Església que Maria no viu del passat, d'una herència corrompuda, sinó del futur, d'aquella etapa de possibilitats i de benedicció de Déu a la qual tots estem igualment cridats.

Tant de bo Maria de Natzaret, que es va obrir completament a l'acció de l'Esperit Sant, ens animi a fer cada dia més i millor el camí de la vida totalment orientats cap a aquest futur definitiu.

Rebeu la salutació del vostre germà bisbe,

† Joan Piris,
Bisbe de Lleida

“Créixer en misericòrdia”

14 de desembre de 2008

Ben aviat proclamarem de nou la Bona Notícia de l'Encarnació: “El qui és la Paraula s'ha fet home i ha habitat entre nosaltres, i hem contemplat la seva glòria.” (Jo 1,14). En el Credo diem que Jesús és Déu vivint la nostra vida humana, Déu compartint la nostra existència dèbil de criatures. Per a nosaltres, aquest és l'esdeveniment decisiu de la història. Però, ¿som conscients del que diem i de la interpel·lació que suposa? L'apòstol Pau ho qualifica com el “misteri de la pietat... manifestat en la carn” (1Tim 3,16): la misericòrdia del cor del Pare Déu davant la incapacitat de l'home.

Preparar-se, doncs, a celebrar “en cristià” un nou Nadal demana voler reproduir (actualitzar) aquesta comunió eficaç i transformadora que el Pare Déu ha establert amb nosaltres en el seu Fill Jesús, “Déu-amb-nosaltres”. I això vol dir construir la convivència humana damunt fonaments de misericòrdia, damunt aquell tipus d'amor que reacciona davant la misèria de les persones i ens porta a socórrer, a col·laborar, a intentar solucionar coses.

Gràcies a Déu, en l'Església de Lleida hi ha molts que es dediquen a atendre les persones amb problemes i a lluitar contra les causes de la injustícia. Hem de defensar clara i públicament la dignitat i la vida de la persona en els diferents àmbits on està amenaçada, i la nostra manera d'ajudar ha de fer que els pobres se sentin com a casa seva en cada comunitat cristiana. Sense oblidar que el cristià ha de descobrir el rostre de Crist particularment en els necessitats i ha d'estar atent a totes les pobreses, a més de les materials. Si no cuidem aquestes dimensions profundes, la caritat cristiana pot quedar reduïda a un humanisme filantròpic i les nostres comunitats cristianes a agències socials (NMI 50 i 52).

Per força hem d'assenyalar aquí el fenomen de la immigració, la complexitat que suposa i els problemes i drames humans que freqüentment l'acompanyen: dificultats d'integració social, marginació, abusos, etc. Resultaria especialment dolorós trobar cristians que se situen davant els immigrants amb indiferència (i pitjor encara si els perceben com una amenaça) perquè és molt poc coherent amb la fe cristiana i suposa un gran dèficit d'aquell amor solidari que Jesús va practicar obertament.

Permeteu-me demanar a la Comunitat diocesana de Lleida que intentem tots viure aquest Advent i el Nadal del 2008 com una ocasió propícia per a créixer en misericòrdia en favor d'aquells germans forçats a buscar qualitat de vida fora dels seus països d'origen. Practiquem i fem practicar generosament l'acolliment, el diàleg informatiu, l'acompanyament i la comprensió, la gestió i l'ajuda eficaç, el reconeixement dels seus drets i la integració en les nostres comunitats.

Per als que celebrem el “Déu-amb-nosaltres” és un deure irrenunciable i una manera esplèndida de testimoniar aspectes específics de la nostra pròpia identitat.

Rebeu la salutació del vostre germà bisbe,

† Joan Piris,
Bisbe de Lleida

Una pregunta que cal fer-se

21 de desembre de 2008

Jesús el Crist serà sempre una persona carregada de profunditat a la qual ja els qui van viure amb ell no encertaven a encasellar. Va despertar moltes expectatives i provocà discussions apassionades, fins que va ser rebutjat pels sectors més influents i executat per les forces d'ocupació d'aquell moment. I quan semblava destinat a l'oblit, els seus desanimats seguidors van tenir experiències úniques: ells l'havien vist mort en creu i ara se'ls imposava com qualcú viu, ressuscitat per aquell Déu al qui Ell anomenava “Pare”.

A la llum d'aquesta experiència començaren a comprendre quelcom més del misteri d'aquest home extraordinari, recolliren les seves paraules com un missatge alliberador, reflexionaren molt sobre la seva actuació i s'entregaren del tot a difondre-la tot i que amb això es jugaven la pròpia vida.

Avui, més de 2.000 anys després, la pregunta de Jesús “Vosaltres, qui dieu que sóc jo?” (Mt 16,13ss) segueix ressonant i esperant respostes precises i testimonials. “Els nostres conciutadans demanen als creients d'avui no tan sols parlar del Crist, sinó, en certa manera, fer-nos-ho veure. El nostre testimoniatge seria, a més, enormement deficient si no fóssim els primers contempladors del seu rostre” (NMI, 16).

Hem d'insistir, doncs: ¿Realment qui és Ell per a nosaltres? ¿Quina és la centralitat de Jesús en la nostra vida? ¿Quina força real està tenint la seva paraula i com ens afecta? Perquè tantes vegades, amb la nostra manera de viure i de fer enfront als esdeveniments, podem estar donant una imatge no massa convençuda com la de Joan Baptista a la presó quan va enviar deixebles a preguntar a Jesús: “¿Ets tu el qui ha de venir, o hem d'esperar-ne un altre?” I coneixem la resposta de Jesús: “Aneu a anunciar a Joan el que sentiu i veieu: els cecs hi veuen, els coixos caminen, els leprosos queden purs, els sords hi senten, els morts ressusciten, els pobres reben l'anunci de la bona nova. I feliç aquell qui no em rebutjarà!” (Mt 11).

Fixem-nos bé perquè Aquell que celebrem amb tendresa nat a Betlem és el mateix que després és “pedra d’ensopegar” per a tants que el rebutgem en la pràctica o, almenys, ens resistim a viure i orientar tot el nostre des de la seva perspectiva, sense excepcions. Cal revisar la radicalitat del nostre seguiment i no perdre’ns en discussions bizantines carregades de prejudicis i interessos. No podem deixar aparcat l’Evangeli per a segons quins temes i emprar-lo a conveniència. Ens hem d’ajudar els uns als altres amb la humilitat necessària per a rectificar el que calgui.

I hem d’anunciar la Bona Nova de Jesús, escampant-la com van fer-ho els Pastors. El món espera i anhela respostes i, per això, nosaltres en aquests dies estem pregant i demanant: *“Oh Rei i desitjat dels pobles, pedra angular que fas de tots dos pobles un de sol; vine i salva l’home que vas crear del fang” (Antífona de la O).*

Us desitjo a tots un molt **Bon Nadal**. Rebeu la salutació del vostre germà bisbe,

† Joan Piris,
Bisbe de Lleida

Una carta punyent

28 de desembre de 2008

Les cartes anònimes les llanço a la paperera sense llegir però amb aquesta (trobad a una Revista) tal vegada hagués fet una excepció. Ara us la comparteixo perquè m’ha semblat una bona meditació per a orientar jo mateix el nou any.

“Estimat bisbe: He estat massa temps a l’aguait a la finestra per veure què fèieu... Us he vist habitualment concentrat en els vostres pensaments, vestit de manera una mica estranya i sempre envoltat de qualcun; he intentat diverses vegades apropar-me però hi havia sempre un filtre. Hi ha dies que llegeixo coses sobre vós als diaris... i avui m’he omplert de coratge i trenco els esquemes perquè us he sentit parlar, us he vist de prop... i sento que tinc davant meu un home com jo, però que parla de Déu.

Tinc necessitat d’esperança, al voltant meu hi ha una grandíssima set. No continueu a dir-me que fem pecats, que som materialistes, que ens construïm un Déu a la nostra mida. És veritat, però això és només quelcom que amaga la necessitat d’una gran esperança. Hi ha molts disposats a escoltar, a posar-se en camí. Estem ja cansats de discutir per tantes coses...

Poden ser controvèrsies boniques, però mireu-nos als ulls i veureu que són només pedaços de paper de color que ens posem davant per tal d'amagar la necessitat de Jesús.

Tinc necessitat d'un bisbe que em digui on és Jesús, que m'assenyali on puc contemplar-lo, on puc trobar veritablement la seva paraula, no les seves deformacions o adaptacions. Sé que sou concretament per a mi l'últim anell d'una cadena d'esperança que ens connecta directament al Senyor Jesús, que sou pastor d'una comunitat que us escolta i prega sempre per vós. He sentit ressonar el vostre nom en totes les esglésies. Sigueu, doncs, un guia, sigueu una força, sigueu un vertader pastor que va a prendre les seves ovelles a tot arreu. No estigueu tan sols amb les noranta-nou. Sortiu també per mi i per aquells que com jo prenen cada dia un autobús per anar a treballar, que estan allunyats de casa seva tota la setmana enmig d'una espècie de desert assedegat, que us veuen només a la Confirmació del fill de qualche amic...

Sé que hi ha amb vós també els mossens, que us estimen, que us segueixen i us escolten. Doncs, perquè l'esperança que porteu no pot ésser més convincent? Perquè no aconsegueixo jo i els meus amics veure que hi ha un poble que camina unit amb vós, que té una meta, que sap que pot comptar amb un Déu que habita enmig nostre i no es cansa de convocar-nos quan tornem a casa? Seria una gosadia demanar-vos que jugueu amb nosaltres, que canteu amb nosaltres, que estigueu entre la gent a fer-nos sentir la tendresa i l'esperança de Déu?

Us he vist i sé que davall aquell barret estrany que useu a les cerimònies hi ha una persona enamorada de Crist i darrere tota una comunitat que carrega amb les ànsies i el goig de tots nosaltres i espero, també jo, poder encarar el camí just de la vida, segur de la vostra guia coratjosa i profètica."

Feliç any nou de part del vostre germà bisbe,

† Joan Piris,
Bisbe de Lleida

Felicitació de Nadal als membres de l'església de Lleida i a tots, dones i homes que estima el senyor

Desembre de 2008

Aquest és el meu primer Nadal entre vosaltres, però ja fa bastants anys que prefereixo no emprar una felicitació estàndard perquè em sembla una mica impersonal i no m'ajuda a expressar els meus sentiments.

Sé que participo de la incoherència d'una humanitat que celebra la solidaritat de Déu amb nosaltres (Nadal) enmig de pràctiques de violència i d'insolidaritat, però també sóc membre d'una Església (igualment carregada d'incoherències) que està cridada a proclamar que la fraternitat entre tots és l'horitzó cap el que hem d'orientar la nostra vida, més quan el mateix Déu ha entrat en la nostra història humana personalment i ha assumit tot allò humà posant-se al costat dels més fràgils.

No és autosuggestió: la nostra comunitat fraternal, els pobres amb els que compartim els nostres béns, la paraula que proclamem, els sagraments que celebrem... són renovació del misteri salvador, prolongació de la seva humanitat encarnada... i també denúncia de tota idea reductiva del Nadal.

Celebrem, doncs, el Nadal vivint i ajudant a viure aquests dies en ambient de festa. Potser alguns s'alegraran sense saber perquè, però certament també hi ha molts que no podran fer festa...

Proclamem explícitament, amb paraules i obres, fem veure i experimentar que "Déu ha estimat tant el món que ha donat el seu Fill únic perquè no es perdi cap dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna" (Jo 3,16).

Molt bon Nadal i un millor 2009.

El vostre germà bisbe,
† Joan Piris

Fons diocesà per a la conservació del patrimoni

Decret

En la seva sessió del dia 29 de novembre de 2007, vaig consultar al Consell Presbiteral sobre la conveniència i oportunitat d'establir un Fons diocesà per a la conservació del patrimoni, a tenor del cànon 1263 CDC; dit Fons vol proveir tant a la situació de "ruïna iminent" en què es troben alguns dels béns immobles parroquials, com a pal·liar els greuges comparatius entre les diverses parròquies de la Diòcesi; la seva creació estaria en la línia de què totes les parròquies poguessin disposar d'un temple parroquial en condicions dignes i decoroses, un habitatge per al rector amb unes mesures mínimes d'habitabilitat i de confort i un local o sala parroquial per a la catequesi i el despatx; a més, aquest Fons Diocesà ens ajudarà a canalitzar millor les ajudes rebudes de les Administracions públiques;

En aquella reunió s'acordà per unanimitat la creació de dit Fons diocesà, si bé calia concretar el percentatge d'aportació dels ingressos ordinaris de les parròquies; en la reunió del Plenari del Consell Presbiteral del dia 26 de maig de 2008, dit percentatge s'establí, per unanimitat, en el 3%;

La proposta de creació d'aquest Fons ha estat objecte d'estudi i reflexió durant tot el curs pastoral 2007-2008 als diversos Arxiprestats;

Per tant, un cop oït el parer favorable del Consell Presbiteral i del Consell Diocesà per als assumptes econòmics,

Decreto:

Primer

La creació d'un "Fons diocesà per a la conservació del patrimoni", a tenor del cànon 1263 del Codi de Dret Canònic, el qual es nodrirà de les següents fonts d'ingressos:

Aportacions del Bisbat:

- El 10% de la quantitat global que rebí cada any de la Conferència Episcopal Espanyola,
- El 10% de totes les herències i llegats que pugui rebre.
- Aportacions de les parròquies:
  - El 3% dels ingressos ordinaris obtinguts durant el penúltim exercici;
  - El 10% de la plusvàlua del producte derivat de la venda de patrimoni immobiliari;
  - El 10% de les herències i llegats que puguin percebre.

Aportacions d'altres entitats: Catedral, Seminari Diocesà i Casa Sacerdotal:

- El 10% del producte derivat de les vendes i transmissions de patrimoni;
- El 10% de les herències i llegats que puguin percebre.

Segon

L'administració encarregada de la gestió d'aquest Fons estarà integrada per les següents persones:

- El Vicari episcopal d'Economia,
- El Responsable diocesà del patrimoni immobiliari,
- El Secretari del Consell Diocesà per als assumptes econòmics,
- Un prevere amb càrrec ministerial en pobles,
- Un arquitecte tècnic superior.

Tercer

Queda derogada, a partir de l'entrada en vigor d'aquest Decret, la Comissió diocesana d'obres de temples i cases parroquials.

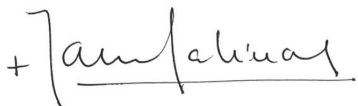
Quart

A partir de la data de la seva publicació, aquest Decret es donarà a conèixer pels Rectors als Consells parroquials d'economia,

Cinquè

Aquest Decret començarà a vigir a partir del primer de gener de dos mil nou, per un trienni *ad experimentum*.

Lleida, tres de juny de dos mil vuit

† Javier Salinas,
Bisbe Administrador Apostòlic
de la diòcesi Lleida

Per manament del Sr. Bisbe
Administrador Apostòlic,

Daniel Turmo
Canceller-Secretari

Comissió diocesana per a la retribució del clergat

Decret

JOAN PIRIS FRÍGOLA
PER MISERICÒRDIA DE DÉU BISBE DE LLEIDA
EN COMUNIÓ AMB LA SEU APOSTÒLICA

D'acord amb el cànon 1273, que regula la sustentació dels clergues que presten un servei a la diòcesi, i havent escoltat la Permanent del Consell diocesà per als assumptes econòmics,

1. Constitueixo una **Comissió diocesana per a la retribució del clergat**, la qual estarà formada per les següents persones:

El Sr. Vicari Episcopal d'Economia,
El Secretari del Consell diocesà per als assumptes econòmics,
Mn. Joan Ramon Ezquerra Pociello, pels sacerdots de la ciutat,
Mn. Pere Canals Mateu, pels sacerdots dels pobles.

2.- Aquest nomenament serà publicat al Butlletí Oficial del Bisbat de Lleida.

Lleida, a vint-i-quatre d'octubre de dos mil vuit.

+ Joan Piris
+ Joan Piris
Bisbe de Lleida

S. Trias
Secretari General i Canceller

Confirmacions

*Durant aquest trimestre, el Sr. Bisbe
ha conferit el sagrament de la Confirmació
als joves que s'esmenten a continuació:*

			nois	noies
Novembre	29	Pont de Suert	2	7
Desembre	6	P. Santíssim Salvador	4	12
Desembre	7	Alcarràs	12	21
Desembre	13	P. Verge dels Pobres.....	4	6
Desembre	21	P. Sant Ignasi de Loiola	6	13

Avisos, facultats i prescripcions per a l'any 2009

I. Sagraments

Baptisme

“El lloc propi de la celebració dels sagraments és aquell en el qual l'Església es fa visible i s'edifica com a tal a nivell local, això és l'església catedral i l'església parroquial. És per això que aquestes esglésies tenen necessàriament font baptismal. En aquests espais, solemnement dedicats al Senyor i que palesen manifestament la funció maternal de l'Església, és on s'ha de celebrar el baptisme i, sense el permís explícit de l'Ordinari del lloc, no s'ha de fer en altres esglésies o oratoris, de per si mateixos no orientats a tal finalitat i tampoc a les clíniques o en cases particulars” (Directori de Pastoral Sacramental, primera part, *Els sagraments de la iniciació cristiana, Baptisme. Conferència Episcopal Tarraconense, 2000, n. 56; en endavant: DPS*).

“Ara bé, l'Ordinari del lloc, escoltat el parer del rector i per atendre les necessitats dels fidels, pot permetre o manar que hi hagi una font baptismal en una altra església o oratori dintre els límits de la parròquia. I és obvi que, si en cas de necessitat –perill de mort– o per llunyania o altres circumstàncies s'hagués de fer fora de l'esmentada església o oratori, el Baptisme se celebra en qualsevol lloc, cercant el més adient i digne entre els possibles”. (DPS, N. 57). “En general, doncs, l'adult s'ha de batejar a la catedral o a l'església parroquial pròpia i l'infant a la catedral o església parroquial dels seus pares, és a dir, on tenen el domicili o el quasidomicili. D'altra banda, haurà de constar l'autorització del rector propi per batejar en una església parròquia que no sigui la pròpia de l'adult o dels pares de l'infant”. (DPS n. 58). En referència al Baptisme, recordem les “Propostes per a una acció conjunta a la Diòcesi de Lleida” publicades al fulletó “*Suggeriments en ordre a la Pastoral del Baptisme*”. Lleida, setembre 2003.

1. Cal tenir una acollida bondadosa i cordial respecte als pares que vénen a demanar el Baptisme per als seus fills, però sense amagar la importància del sagrament i valorar-ne les exigències. (I.1)
2. Dues o tres trobades de preparació amb els pares. (I.3)
3. Fer participar d'alguna manera membres de la comunitat parroquial, tant en les trobades de preparació com en la celebració del Baptisme i pastoral post-baptismal. (I.5)

4. Comunicació al rector de la parròquia pròpia dels pares, quan se celebri el Baptisme en parròquia diferent (I.6) (A la Cúria, hi ha impresos ad hoc) 5. Creació d'un grup d'acció de pastoral post-baptismal (parroquial, arxiprestal, diocesà) (3.4)

6. Es demana que s'impliquin en tota aquesta pastoral del Baptisme les Delegacions, especialment la de Catequesi i Litúrgia. (1.5, 3.5)

7. Es prega als rectors que facin arribar a la Cúria qualsevol material que utilitzin per a la pastoral del Baptisme (preparació, celebració, post-baptisme). Pot ser de profit per a altres parròquies.

Confirmació

“El lloc habitual de la celebració del sagrament de la confirmació és l'església catedral o l'església parroquial. Per la dimensió de catolicitat que comporta la gràcia de la Confirmació, que vincula més estretament el batejat a la missió de l'Església, pot ser bo agrupar els candidats de diverses parròquies en una mateixa celebració, principalment quan els confirmants de cada parròquia són molt pocs” (DPS. Confirmació, n. 142).

En principi, no es permès de celebrar aquest sagrament a les capelles o oratoris dels col·legis.

Penitència

Facultat d'oïr confessions

El Sr. Bisbe concedeix la facultat d'oïr confessions a tots els sacerdots de la clerecia secular residents en aquesta diòcesi i que la tingueren fins al moment present. De la mateixa manera, el Sr. Bisbe, concedeix la facultat d'oïr confessions en tot el territori de la diòcesi, als sacerdots membres d'instituts religiosos o de societats de vida apostòlica que resideixen de manera habitual en la diòcesi, i tenen rebuda, del superior competent, la facultat a què es refereix el cànon 969, 2.

Absolució de censures

En el temps de compliment pasqual, tots els sacerdots podran absoldre, en l'acte de la confessió sacramental, de les censures *latae sententiae* no declarades ni reservades a la Seu Apostòlica.

Així mateix, aquesta facultat s'estén a tots els sacerdots que escoltin confessions durant el temps i en el lloc que es donen missions, curssets de cristiandat i exercicis espirituals.

Absolució col·lectiva

“La confessió individual i íntegra i l’absolució constitueixen l’únic mode ordinari amb què un fidel conscient de pecat greu es reconcilia amb Déu i amb l’Església” (cànon 960).

“No pot impartir-se l’absolució a diversos penitents alhora sense una confessió individual prèvia i amb caràcter general”, si no es donen conjuntament les dues condicions assenyalades al cànon 961: imminent perill de mort i necessitat greu.

La reunió de grans masses de fidels per a celebracions penitencials no justifica per ella mateixa l’absolució col·lectiva.

Correspon sols al Bisbe diocesà d’establir si hi concorren les condicions requerides al cànon 961. El qui ha rebut vàlidament l’absolució general esdevé obligat a fer “una confessió individual”, segons disposa el cànon 962, 1.

Eucaristia

Facultat de celebrar

a) Tots els sacerdots poden celebrar dues misses el mateix dia, amb causa justa.

b) Els rectors i responsables de les esglésies tenen facultat per celebrar tres misses els diumenges i festes de precepte.

c) En virtut de facultats especials, atorgades per Rescripte de la Congregació per al Culte Diví i Disciplinar dels Sagraments, es concedeixen, a més, les següents autoritzacions:

1. Tots els sacerdots amb responsabilitat parroquial, poden celebrar tres misses, àdhuc els dies feiners, sempre que ho exigeixi una necessitat pastoral.

2. Els sacerdots que tenen confiades tres o més parròquies, poden celebrar quatre misses els diumenges i dies de precepte, igualment per necessitat pastoral.

Els altres sacerdots, per poder fer ús d’aquestes facultats, caldrà que ho sol·licitin oportunament.

Pel que fa referència a l’aplicació de la segona, tercera i/o quarta missa, s’ha d’observar el que es determina en l’apartat “estipendis” d’aquests avisos.

Temps de celebració de la Missa

En el cànon 931 es determina que la celebració i administració de l'Eucaristia poden fer-se tots els dies i a qualsevol hora, amb les excepcions que s'estableixen en els temps litúrgics.

Missa pro populo

Segons el cànon 534,1 del vigent Codi de dret canònic, els rectors estan obligats a aplicar la missa pel poble tots els diumenges i festes que siguin de precepte en la diòcesi.

Estipendis

Els sacerdots que celebren dues o més misses en un mateix dia, en virtut del cànon 951, poden rebre estipendi per la segona, tercera o quarta missa, aplicant per la intenció del Bisbe diocesà, o per la intenció particular, de tal manera que donin comptes i lliurin l'estipendi a la Col·lectoria de Misses, a favor de la Caixa Diocesana de Compensació. L'estipendi actual establert per la Conferència Episcopal Tarraconense és de 10 euros.

Comunió més d'una vegada al dia

Les disposicions canòniques vigents permeten que, qui ja ha rebut la Santíssima Eucaristia, pugui rebre-la de nou per segona vegada el mateix dia, solament dins de la celebració de l'eucaristia en la que participi, salvant el que prescriu el cànon 921 en cas de Viàtic.

La comunió a les persones en situació irregular

L'Exhortació apostòlica "Familiaris Consortio", de l'any 1981, en el seu n. 84, diu: "l'Església reafirma la seva praxi de no admetre a la comunió eucarística als divorciats que es casen una altra vegada, ja que llur estat i situació de vida contradiuen objectivament la unió d'amor entre Crist i l'Església, santificada i actualitzada en l'Eucaristia."

En el cas de catòlics que prefereixen contreure només matrimoni civil, i difereixen el religiós, "els pastors de l'Església no podran admetre'ls als sagraments" (Exh. Ap. "Familiaris Consortio", n. 82).

Tots aquests, així com les parelles que viuen en situació irregular, i de manera que provoquin escàndol al Poble de Déu, tot i estar exclosos de la comunió eucarística, s'han de sentir fills estimats de l'Església, i esperonats a la reconciliació sacramental.

El Sínode dels Bisbes ha confirmat la praxi de l'Església, fundada en la Sagrada Escripura (cf. Mc 10,2-12), de no admetre als sagraments els divorciats casats de nou, perquè el seu estat i la seva condició de vida contradiuen objectivament aquesta unió d'amor entre Crist i l'Església que

se significa i actualitza en l'Eucaristia. Tanmateix, els divorciats tornats a casar, malgrat la seva situació, continuen pertanyent a l'Església, que els vetlla amb especial atenció, amb el desig que, en el que puguin, conreïn un estil de vida cristià mitjançant la participació en la santa Missa, encara que sense combregar, l'escolta de la paraula de Déu, l'adoració eucarística, la pregària, la participació en la vida comunitària, el diàleg amb un prevere de confiança o un director espiritual, el lliurament a obres de caritat i de penitència, i la tasca educativa dels fills." (Exhortació Apostòlica *Sacramentum Charitatis*, de Benet XVI, n° 29)

Exposició del Santíssim Sagrament

Els cànons 941-943 estableixen les normes sobre l'exposició del Santíssim Sagrament, tant amb el copó com amb la custòdia. L'exposició es pot fer de manera habitual a les esglésies i oratoris en els quals està permès de tenir reservada la Santíssima Eucaristia, complint les disposicions litúrgiques (vegi's el Ritual de la Sagrada Comunió i del culte a l'Eucaristia fora de la Missa).

Tanmateix, es recorda:

- a) durant l'exposició del Santíssim Sagrament, no es permet la celebració de la Santa Missa a la mateixa nau de l'Església.
- b) durant l'exposició, les pregàries, cants i lectures han d'organitzar-se de manera que els fidels, amb esperit d'oració, lloïn Crist, el Senyor.

Comunió sota les dues espècies

Prèvia una convenient catequesi i segons el prudent criteri dels rectors i responsables d'esglésies, poden administrar la Sagrada Comunió sota les dues espècies, en els casos previstos en el número 242 de l'OGMR (Missal Romà, edició típica 1978), a saber:

1. Als neòfits adults en la missa que segueix al seu baptisme; als confirmats adults en la missa de la seva confirmació; als batejats que se'ls rep en comunió amb l'Església.
2. Als contraents en la missa del seu matrimoni.
3. Als diaques en la missa de la seva ordenació.
4. A l'abadessa en la missa de la seva benedicció; a les verges en la missa de la seva consagració; als qui professen, als pares, familiars i germans de religió en la missa de la seva primera renovada o perpètua professió religiosa, en el cas que, en la mateixa missa, emetin o renovin els vots.
5. Als qui són instituïts en algun ministeri, en la missa de la seva institució; als auxiliars missioners laics, en la missa en què públicament re-

ben la seva missió. Així mateix a d'altres, en la missa en què reben missió eclesiàstica.

6. En l'administració del Viàtic, al malalt i a tots els presents, quan la missa se celebra a la casa del malalt, segons les normes del dret.

7. Al diaca i al ministre, quan exerceixen la seva funció en la missa.

8. Quan té lloc una concelebració:

- a) A tots els qui en la concelebració exerceixen un ministeri litúrgic, i a tots els alumnes del Seminari que prenguin part en la mateixa.
- b) En les seves pròpies esglésies o oratoris, a tots els membres dels instituts que professen els consells evangèlics o d'altres societats en les que es consagren a Déu amb vot, entrega o promesa; a més, a tots els qui en les cases d'aquests instituts i societats hi viuen dia i nit.

9. Als sacerdots que assisteixen a grans celebracions i no poden celebrar o concelebrar.

10. A tots els qui en una tanda d'exercicis espirituals tenen una missa especial durant aquests mateixos exercicis i participen activament en ella; a tots els qui prenen part en reunions d'alguna assemblea pastoral, en la missa que se celebra en comú.

11. Als qui s'enumeren als apartats 2 i 4, en la missa dels seus jubileus.

12. Al padrí, padrina, pares o consorts, i als catequistes laics, en la missa que se celebra com a iniciació d'un adult batejat.

13. Als pares, familiars i insignes benefactors que prenen part en la missa d'un neosacerdot.

14. Als membres de la comunitat, en la missa conventual o de "comunitat" segons la norma del n. 76 de la susdita "Ordenació".

Correspondrà al Bisbe diocesà decretar les condicions en què es pugui rebre la Comunió sota les dues espècies.

En referència a la Primera Comunió dels infants, consulteu el Decret del Sr. Bisbe publicat en aquest mateix butlletí a la pàgina 12.

Festes de sant Josep i sant Jaume

Tots els fidels diocesans queden exempts de l'obligació d'oïr Missa en els dies de les Solemnitats de sant Josep, espòs de la Verge Maria i sant Jaume, apòstol (19 de març i 25 de juliol, respectivament) llevat, naturalment, de quan s'escaiguin en diumenge.

Unció dels malalts

Oli dels malalts

El cànon 1003, 3 permet, a tots els preveres, que puguin portar amb ells l'oli beneït, a fi i efecte que, en cas de necessitat, puguin administrar el sagrament de la unció dels malalts.

Matrimoni

Lloc de celebració

Segons el cànon 1115, els casaments s'han de celebrar en la parròquia on un dels contraents té el domicili o el quasidomicili o ha residit durant un mes; per celebrar-los en un altre lloc es requereix llicència de l'Ordinari propi o del rector propi.

Per poder celebrar un matrimoni en una capella privada cal la llicència de l'ordinari del lloc (c. 1228). Es recorda que en virtut de Decret de data 20 de març de 2000, pel qual es denega el permís per a la conversió de la capella privada del Senyoriu de Margalef en oratori, queden prohibits els matrimonis en dita capella llevat del cas que algun dels contraents tingui un parentiu de consanguinitat o afinitat fins al sisè grau inclusivament amb els amos del Senyoriu de Margalef.

Orde sacerdotal

Lloc de celebració

Els qui reben el sagrat orde del diaconat ho podran fer a la seva església parroquial, o en aquella en què hagin desenvolupat la seva tasca pastoral durant el període de formació al Seminari; en canvi, el lloc propi de la celebració del sagrat orde del presbiterat, serà l'església mare, a saber, la Catedral.

II. Catequesi sacramental

Primera comunió

La catequesi de primera comunió dura dos anys, i els seus destinataris són els nens i nenes de nou a onze anys. (Projecte global de pastoral catequètica. Orientacions i línies d'acció. SIC., 2000, n. 101).

Recordem aquí la normativa diocesana en la pastoral de la Primera Comunió, segons el decret de Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, signat el 3 de setembre de 2004:

Tenint en compte que els sagraments de la Iniciació Cristiana cal rebre'ls dintre d'un *procés catequètic continuat*, tot el que aquí es diu vol fer referència específicament a la recepció de la Primera Comunió per part dels nens i nenes en situació normal.

1. Al Bisbat de Lleida la preparació per a la Primera Comunió durarà **dos cursos** complets.
2. Aquests dos anys poden ser 2n i 3r de Primària, o 3r i 4t.
3. Els **textos** obligatoris que s'estableixen per al Bisbat de Lleida són els del SIC (Secretariat Interdiocesà de Catequesi) "Amb nosaltres". Qualsevol altre text s'entendrà en tot cas com a complementari. (Cf. c.775-776 del CDC)
4. Durant aquests dos anys de catequesi es procurarà de fer un mínim de **tres reunions per any amb els pares**, no solament de caràcter organitzatiu, sinó principalment formatiu. És d' aconsellar que en cada parròquia s'estableixi d'alguna manera la **catequesi familiar**, en què intervinguin els pares. (cf. c.774,2)
5. Respecte als catequistes, la **Delegació Diocesana de Catequesi** organitzarà cada any a principi de curs i a nivell diocesà "l'enviament" dels Agents de Pastoral Catequètica, donant-li la màxima solemnitat. També se li encomana de confeccionar un programa de formació integral permanent per a catequistes. A nivell de parròquies i d'arxiprestats es procurarà tenir molt presents els Agents de Pastoral Catequètica i organitzar-los trobades, recessos, etc... La Diòcesi de Lleida pren com una opció prioritària l'atenció formativa i espiritual als catequistes.
6. La Catequesi ha d'incloure també elements celebratius. Per tant, en la preparació per a la primera comunió és de cabdal importància la participació de nens i pares a la **Missa dominical**. Els rectors i catequistes insistiran en aquesta necessitat i en la seva profunda coherència amb el sagrament que rebran. Al mateix temps procuraran que la Missa dominical sigui el més entenedora i participativa possible, segons les normes litúrgiques vigents.
7. Respecte als infants que es preparen a la Primera Comunió i **no estan batejats encara**, caldrà d'alguna manera personalitzar amb ells i els seus pares la preparació del baptisme, per tal que no el considerin com un simple requisit per a poder combregar.
8. El **lloc** més adient de la celebració de la Primera Comunió és la parròquia o les altres esglésies on s'han preparat els infants. S'estimula a parròquies i col·legis a trobar fórmules que permetin una màxima col·laboració en la preparació catequètica i en la mateixa celebració.

9. Quan les circumstàncies demanin una **celebració individual** de la Primera Comunió, o en lloc diferent dels esmentats en el paràgraf anterior, caldrà sempre presentar el justificant d'haver-se fet la preparació convenient. I s'intentarà vincular la celebració a la Missa dominical.
10. Seguint les normes de l'Església, caldrà donar importància a la recepció del **sagrament de la Penitència** o reconciliació abans de la Primera Comunió, recalcant lògicament el sentit joïós i pasqual del sagrament del perdó. Es recomanen al menys dues celebracions del sagrament abans de la Primera Comunió.
11. Per donar la comunió amb les **dues espècies**, caldrà haver fet una preparació acurada i tenir el parer favorable dels pares. De tota manera mai es pot imposar.
12. Cal tenir present que la celebració de la Primera Comunió és una veritable "festa". L'Església promou lògicament aquest **clima festiu**. Però voldria que s'exclouessin totes aquelles manifestacions que, per l'exageració, desvirtuen moltes vegades el sentit més profund de la festa cristiana. S'encomana a la Delegació de Catequesi que, d'acord amb el Sr. Bisbe, editi unes orientacions adreçades als pares perquè, des del començament de la catequesi i d'una forma concreta, coneguin i entenguin el pensament de l'Església al respecte.
13. Finalment, i per tal de reprendre la realitat de què els sagraments de la Iniciació Cristiana, en aquest cas la Primera Comunió, demanen un continu creixement en la fe, cal donar la **màxima importància a la post-comunió**. En aquest sentit es demana el treball coordinat de les Delegacions de Catequesi, Pastoral juvenil, Pastoral del Lleure i Família i Vida, perquè es proporcioni a les parròquies i arxiprestats tots els mitjans possibles per poder atendre de la millor manera la formació dels infants un cop feta la Primera Comunió. *(Veure el fulletó "Pastoral de la Primera Comunió" Bisbat Lleida 2004, pp. 17-19)*

Confirmació

"Atesa la complexitat catequètica de l'adolescència, la catequesi s'hauria d'organitzar segons les condicions de cada lloc, reconeixent tot l'esforç que es fa per l'educació de la fe en aquestes edats. Tanmateix, cal tendir a fer la catequesi d'adolescents com un procés catequètic a l'interior del qual se situa, com un moment catequètic significatiu, la recepció del

sagrament de la Confirmació, no pas com el seu punt final. Un procés en què s'hauria de caminar més a promoure moments intensos de formació i experiència cristiana, com són recessos, convivències, etc. i a una atenció més personalitzada dels adolescents... La durada d'aquesta catequesi serà de dos anys. (Projecte global de pastoral catequètica. Orientacions i línies d'acció. SIC, 2000, n. 115).

La normativa diocesana i unes reflexions al respecte es troben al fulletó "*Pastoral de confirmació de Joves*", editat pel Bisbat de Lleida al setembre de 2005.

Matrimoni

Els nuvis han d'accedir al sagrament del matrimoni amb ple coneixement de les propietats i peculiaritats del matrimoni cristià. A tal efecte, s'exhorta als promesos a participar en les diferents modalitats de preparació al matrimoni, organitzades per la Delegació diocesana de Família i Vida.

Respecte a la instrucció de l'expedient matrimonial, cal consultar el Decret de Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, de 26 de novembre de 2001 (Veure BOB, 1r trimestre 2002, pp. 7ss.)

Pel que fa als cassos dels expedients que han de passar per la Cúria per ser autoritzats, cal afegir-hi tots aquells en què un dels contraents o els dos són estrangers.

III. Com actuar en cas d'abandonament de la fe catòlica

En cas de què un batejat, major d'edat, demani oficialment que se'l consideri fora de l'Església catòlica, s'haurà d'actuar de la següent manera:

1. Cal que adreci oficialment al Sr. Bisbe o a la Vicaria General un escrit, degudament signat, amb les seves dades identificatives i expressant la parròquia (del Bisbat de Lleida) on va estar batejat i la data del baptisme.

2. Aquest escrit haurà d'estar acompanyat de fotocòpia del NIF, convenientment autenticada.

3. L'escrit en qüestió es guardarà en l'arxiu corresponent de la Cúria Diocesana.

4. El rector de la parròquia del Baptisme rebrà de la Cúria Diocesana una comunicació al respecte. Abans d'estendre una partida de la inscripció corresponent de baptisme, s'haurà de consultar la Cúria Diocesana.

IV. Dignitat dels Temples

Concerts a les esglésies

Per autoritzar la celebració de concerts a les esglésies, ni que pertanyin a religiosos exempts, els rectors de les mateixes hauran de sol·licitar, amb la deguda antelació, permís del Bisbe diocesà.

Tal com disposen les normes de la Santa Seu i de la Conferència Episcopal Espanyola, la susdita autorització solament es pot concedir quan els mencionats concerts:

- a) no puguin realitzar-se en altre lloc adequat,
- b) s'estimi que serien útils per als fidels,
- c) es tracti de concerts de música religiosa.

En el cas d'autoritzar-se aquests concerts de música sacra, s'observaran les següents disposicions:

- a) El Santíssim Sagrament caldrà que estigui retirat de l'església i dipositat de forma decorosa en una capella aïllada, o bé a la sagristia,
- b) Si s'haguessin de vendre entrades i distribuir-se programes, tot això es farà fora de l'església,
- c) Tots els assistents observaran un capteniment i una actitud correctes.

Així mateix, es recorda que durant la celebració de la Santa Missa cal evitar la realització de qualsevol classe de dansa, com ara sardanes, jota, etc.

Ús de locals de l'Església per a actes no eclesials

Es requereix autorització expressa del Bisbat per a cedir els locals de l'església a grups no eclesials per un període perllongat o per a reunions d'una certa periodicitat, ni que sigui per objectius d'interès general de la comunitat. Es considera impròpia, i per això mateix, no es pot autoritzar, la cessió d'aquests locals, ni tan sols ocasionalment, per a reunions o activitats de grups polítics o sindicals, o promoguts pels mateixos, qualsevol que sigui el seu objectiu i la ideologia que inspire al grup. En altres casos, el responsable del local, podrà accedir a la seva cessió ocasional, sempre que es compleixin les normes assenyalades. (BOB març-abril 1979. pàg. 72)

V. Secretaria

Duplicats de llibres parroquials

Els senyors rectors enviaran a la Secretaria General, abans de l'últim dia del mes de març, els duplicats dels llibres parroquials de baptismes, matrimonis, confirmacions i defuncions de l'any propassat.

Així mateix, estan obligats a enviar els duplicats dels anys anteriors, si no els haguessin tramès.

Revisió dels llibres de Baptisme i Matrimoni

El cànon 555, 1, 3r diu que l'arxiprest "té l'obligació i el dret de procurar que els llibres parroquials estiguin correctament omplerts i degudament guardats". Haurà de vetllar, a la vegada, a fi que estiguin actualitzats.

Arxiu Diocesà

En l'Assemblea de la Conferència Episcopal Espanyola celebrada al novembre de 1980, es van dictar unes "Normas sobre Patrimonio artístico e histórico de la Iglesia" que, entre altres son les següents:

1. "Que es compleixi amb cura l'acord de la XVIII Assemblea Plenària (2-7 juliol 1973, Acta 63, full 57) de què «els arxius parroquials **amb més antiguitat de cent anys** es transfereixin a l'Arxiu General Diocesà.» Aquest acord urgeix més en el cas de fonts documentals que estiguin en perill d'abandó, deteriorament o robatori."

2. Trametre a l'arxiu una còpia dels plànols de construccions noves propietat de l'Església o de la parròquia.

3. Les Parròquies, Delegacions i Institucions diocesanes, a final d'any, conforme a l'escrit del Bisbe de Lleida "*Les Delegacions Diocesanes Dinamitzadores de la Pastoral*", *Curs Pastoral 2004-2005*, 5.3, 2, "han d'elaborar cada curs una memòria de les activitats." Dita memòria ha d'abastar tot el que pugui servir per a donar una idea de la vitalitat de la Parròquia, Delegació o Institució pertinent. És convenient que a l'Arxiu Diocesà hi hagi còpia d'aquesta memòria.

4. Vegi's al respecte el Decret del Bisbe, Administrador Apostòlic, Mons. Javier Salinas, de 14 de febrer de 2008, publicat al BOB del 2008, pp. 20-21.

En quan al funcionament de l'Arxiu, vegi's la normativa en aquest actual Butlletí, a les pàgines 303-306.

Testament davant Rector

(Es transcriu part de la normativa civil al respecte)

El nou Llibre Quart del Codi Civil de Catalunya, Llei 10/08 de 10 de juliol, diu en el seu article 421-5:

“Tipus de testaments:

1. El testament s’atorga en un sol acte davant de notari hàbil per a actuar al lloc de l’atorgament.
2. A més de la forma que estableix l’apartat 1, el testament es pot atorgar en forma hològrafa.
3. No són vàlids els testaments atorgats exclusivament davant de testimonis.”

Observeu que el Codi Civil de Catalunya **no contempla la possibilitat d’atorgament de testament davant de rector.**

A més, caldrà que els testaments davant rector existents no executats siguin protocol·litzats davant notari, d’acord amb la Disposició transitòria 3a de la nova Llei:

1. Els testaments davant rector atorgats abans de l’entrada en vigor d’aquesta llei caduquen si no es protocol·litzen en el termini de quatre anys a partir del moment en què la llei entra en vigor, sempre que el causant hagi mort anteriorment. Si el causant ha mort després de l’entrada en vigor d’aquesta llei, el termini de quatre anys es compta des de la seva mort.
2. El Govern ha de dictar les disposicions reglamentàries necessàries per a promoure i facilitar la protocol·lització dels testaments atorgats davant rector dipositats als arxius parroquials.”

Per tant, si teniu testaments no executats caldrà que els protocol·litzeu ja des d’ara mateix davant notari, per tal que la Parròquia no caigui en negligència.

VI. Administració

Col·lectes manades

Segons el n. 1 del Decret de data 19 de desembre de 2001, continuen com obligatòries les següents col·lectes:

1. **Santa Infància**, el penúltim diumenge de gener.
2. **Seminari**, en el dia de sant Josep o el diumenge indicat.

3. **Càritas Diocesana**, el dia de Corpus.
4. **Mans Unides** contra la Fam, segon diumenge de febrer.
5. **Domund**, penúltim diumenge d'octubre.
6. **Germanor**, diumenge abans de Crist Rei.

La col·lecta d'aquests dies haurà d'entregar-se **íntegra** als objectius propis de la Jornada corresponent.

Es prescriuen, a més, aquests altres jornades amb la corresponent col·lecta:

1. Missions Africanes i Seminari Nacional de Missions Estrangeres, dia d'Epifania
2. Vocacions Hispanoamericanes, primer diumenge de març. **Op-tativa**
3. Sants Llocs, el Divendres Sant.
4. Clergat Indígena, el primer diumenge de maig.
5. Mitjans de Comunicació Social, últim diumenge d'abril.
6. Per al Papa, dia de sant Pere i sant Pau.

Respecte a les jornades de l'apartat anterior, i a la col·lecta corresponent,

- Cal que els rectors de parròquies i encarregats de les esglésies de la diòcesi parlin, ni que sigui breument, del sentit de la jornada i la necessitat que té d'ajuda econòmica.
- Que un percentatge de la col·lecta del dia s'aplicarà a la Jornada que se celebra.
- Aquest percentatge el podran determinar el rector i la comissió econòmica de la parròquia, tenint en compte la pròpia sensibilitat i la del poble en relació a la jornada en qüestió, l'actualitat de la mateixa jornada i també les necessitats de la pròpia parròquia.

Aranzels

Segons el Decret de data 19 de desembre de 2001, s'estableixen el següents aranzels a tot el territori de la diòcesi:

- Celebració del baptisme, 30 euros.
- Celebració de l'enterrament i funeral, 60 euros (actualitzat).
- Celebració del matrimoni en la parròquia pròpia, 90 euros.
- Expedient matrimonial, 12 euros.
- Certificacions, 2 euros.

Obres en temples i cases parroquials

Queda constituïda, en virtut del Decret de 19 de desembre de 2001, la “Comissió d’Obres de Temples i Cases Rectorals”, que estarà composta, per part de la Cúria diocesana, per l’Ecònom Diocesà, pel Director del Departament de Patrimoni Artístic i Cultural, i per l’Arquitecte Tècnic Diocesà; i per part de la Parròquia, pel seu Rector, per l’Arxiprest de la demarcació i per dos o més laics de la Parròquia.

Les ajudes econòmiques i subvencions per a l’any vinent, s’hauran de demanar al Consell Diocesà per als Assumptes Econòmics, abans d’acabar el mes de desembre de l’any anterior.

Presentació dels comptes i Llibres d’Administració

Es recorda als senyors administradors de béns eclesiàstics, qualsevol que siguin, parroquials o d’associacions públiques canòniques erigides, l’obligació que tenen de rendir comptes de l’administració al Rvdm. Ordinari tots els anys, segons el prescrit pels canons 305 i 1287, havent-hi de presentar al Consell Diocesà per als Assumptes Econòmics, el Llibre de Caixa, els fulls del balanç de resultats i el pressupost de l’any següent, per a la seva aprovació, abans de l’últim dia del mes de març.

Marmessors de causes pies

De conformitat amb el que disposen els canons 1301 i 1302, tots aquells que rebin o hagin rebut béns destinats a Causes Pies han d’informar al Rvdm. Ordinari i donar-li comptes oportunament.

Normativa de funcionament de l'arxiu diocesà de Lleida

Generals

1. L'arxiu Diocesà de Lleida és una institució cultural que pertany al Bisbat de Lleida, la finalitat de la qual és conservar, restaurar i facilitar l'accés i la consulta dels fons documentals que té en dipòsit.

Accés a la sala de consulta

2. L'accés a l'arxiu Diocesà de Lleida és lliure. Per poder fer consultes l'usuari ha de presentar un document acreditatiu: el carnet d'investigador o, en el cas de no tenir-ne, simplement el DNI, i quan consulti l'arxiu per primera vegada ha d'emplenar una fitxa d'usuari. Abans d'entrar a la sala, l'usuari ha de signar en el llibre de registre, amb claredat, fent-hi constar el nom i cognoms, el lloc de residència i el número del DNI.

3. Els usuaris treballaran a la Sala de Consulta. Essent aquest un espai limitat, no es rebran més usuaris que els que admeti dita sala. L'accés al Dipòsit o a les sales contigües queda reservat al personal de l'arxiu, quedant prohibit el deambular per qualsevol d'aquests espais.

4. A la sala de consulta només es pot entrar amb fulls blancs, fitxes, ordinador portàtil, càmera fotogràfica i llapis. No es pot accedir dins la sala amb carpetes, carteres ni bosses de mà. També resta prohibit entrar qualsevol altre objecte de caràcter personal, incloses les begudes i els aliments. Tots aquests efectes s'han de deixar als armariets.

Consulta de documents i llibres

5. Per a una sessió, el nombre d'unitats arxivístiques a demanar és naturalment limitat, per bé que de tres a cinc exemplars acostumin a servir-se sempre.

6. Tota la documentació que consti en els inventaris de l'arxiu està a l'abast per a ser consultat. Es fa la lògica reserva dels textos més actuals que continguin dades de caràcter personal, a la qual, per a accedir-hi, s'han de complir els terminis que determina la llei: 25 anys des de la data de la mort, si és coneguda, o 50 a partir de la data de la documentació. En casos molt concrets l'arxiver demanarà l'assessorament corresponent.

7. L'arxiu es reserva el dret de retirar de la consulta la documentació que pel seu estat de conservació així ho aconselli.

Treball a la sala

8. El personal de l'arxiu procurarà en tot moment ajudar l'usuari per tal de facilitar-li la seva recerca. Podeu dirigir-vos a ell per resoldre qualsevol dubte que us sorgeixi.

9. L'accés als instruments de descripció de l'arxiu, dipositats a la sala de consulta, és lliure per part dels usuaris.

10. Per respecte als altres usuaris, s'ha de guardar silenci dins la sala. El telèfon mòbil ha de desconnectar-se o silenciar-se quan s'entri. Està totalment prohibit parlar per telèfon a la sala.

11. Poden consultar-se tants llibres de referència disposats a l'abast a la Sala de Consulta com es desitgi, sense que calgui sol·licitar-los. Un cop utilitzats, s'hauran de tornar al seu lloc o a la persona en aquell moment responsable de la Sala.

12. Està autoritzat l'ús d'ordinadors personals a la sala de consulta, però està prohibit l'ús d'escàners.

13. Queda prohibit fumar dins les dependències de l'Arxiu.

14. L'usuari haurà de fer menció en els seus treballs d'investigació de la procedència dels documents d'aquest Arxiu utilitzats per al seu treball parcial o total. Així com es compromet a lliurar un exemplar de les publicacions per les quals hagi fet ús de la documentació d'aquest centre per tal d'enriquir la biblioteca auxiliar de l'Arxiu.

Consulta de la documentació

15. La documentació es serveix d'una en una, o tal com disposi el personal competent. Quan l'usuari hagi acabat la consulta d'un document l'ha de retornar a la persona responsable de la sala, la qual li donarà el següent document.

16. L'usuari serà el responsable de la documentació que l'hi sigui deixada per a la consulta, i l'haurà de retornar amb les mateixes característiques, ordre, constitució interna i externa, neteja i condicions en què estava quan va ser facilitada per a la seva consulta.

17. Per tal d'evitar danys a la documentació, només es permet l'ús del llapis; està totalment prohibit l'ús del bolígraf, ploma o retolador a la sala. També està prohibit calcar els documents, realitzar-hi anotacions, paginar-los i posar marques o senyals per a l'ús privat de l'usuari.

18. Els usuaris han de vetllar pel tracte correcte i adequat dels documents, tenint en compte la seva singularitat i fragilitat. Està prohibit doblegar

els documents, recolzar-s'hi, col·locar-hi al damunt el paper en què s'ha d'escriure i humitejar les pàgines amb saliva.

19. Sense autorització, sota cap concepte l'usuari pot treure de la sala de consulta documents o llibres, inclosos els instruments de descripció sense la deguda autorització. En casos excepcionals podran ser cedits, si l'autoritat competent ho estima, solament els dies necessaris, sota les cauteles degudes i contant amb una pòlissa d'assegurança, conforme el valor del document

20. Per a una millor conservació de la documentació, es obligatòria la consulta de reproduccions d'originals en el cas que hi hagi una còpia microfilmada o digitalitzada del document. Es permetrà l'accés als originals quan hi hagi una causa raonada i l'estat de conservació de l'original ho permeti.

Reserva de documents

21. Si l'usuari finalitza la sessió de treball sense haver acabat la consulta del document que té en ús, pot reservar-lo per a dies successius.

22. El termini màxim de reserva és de 3 dies naturals. Si en aquest termini no és consultat es retornarà al dipòsit.

Reprografia

23. El sistema de fotocòpia, que l'arxiu procura oferir, és més aviat un recurs extraordinari, perquè no sols no la beneficia gens, sinó que contribueix al seu més ràpid deteriorament de la documentació. És una exigència que l'investigador farà bé de tenir present. No entren en aquesta disposició les demandes que puguin ser ateses a base de reproducció de còpies fotogràfiques ja realitzades. En qualsevol cas s'haurà de complir la normativa general en matèria de drets d'explotació i d'autor i la interna de l'Arxiu.

24. Està permesa la utilització de càmera fotogràfica, sempre que no es faci ús del flaix i siguin reproduccions puntuals.

25. Per a utilitzar la càmera fotogràfica s'ha d'informar al responsable de la sala de consulta i omplir un formulari de sol·licitud de permís.

26. No es permet la reproducció total dels llibres, d'unitats documentals compostes o de sèries.

27. Està prohibida la reproducció parcial o total dels instruments de descripció de l'Arxiu.

28. La reproducció de documents del fons de l'Arxiu s'ha de sol·licitar prèviament per escrit, i és obligat citar la procedència dels documents reproduïts.

Aranzels

29. Les consultes efectuades en aquest Arxiu són gratuïtes.

30. Aquest arxiu no efectuarà treballs d'investigació ni cerques genealògiques. En cas de requerir una còpia, simple o certificada, de partida sacramental o una altre document, s'haurà d'assenyalar les dades de forma concreta i precisa.

Incompliment

31. L'usuari que incompleixi la normativa present o qualsevol altra indicació del personal de l'Arxiu, podrà ser amonestat, fins i tot se li podrà negar l'accés a l'Arxiu.

32. Qui causi danys, desperfectes o sostraccions incorrerà en les responsabilitats vigents.

Annex

Horari al públic: De 10:00 a 13:00, de dilluns a divendres.

Aranzels (per unitat):

Còpia mitjançant fotografia digital o fotocòpia:

Simple ..... 3 €

Certificada..... 10 €

Transcripció literal:

Anterior a 1900 (inclòs)..... 20 €

Posterior a 1901 (inclòs)..... 15 €

Nota:

Es poden sol·licitar fins a un màxim de 5 documents; si es recullen en les dependències de l'arxiu no es cobrarà taxes d'enviament; per una altra banda, a cada comanda se li sumaran les despeses d'enviament.

Es dona per entès que totes les reproduccions són per a ús privat (altruista o acadèmic) a menys que s'assenyali que es desitgen per a altres finalitats (comercial, publicitari...); en aquest cas s'haurà d'estipular el Conveni pertinent. Queden exemptes del pagament de les taxes, els documents sol·licitats per a la tramitació de qualsevol procés eclesial, per exemple els expedients matrimonials.

Amb data de 23 d'Abril de 2008, Mons. Javier Salinas, Bisbe Administrador Apostòlic de Lleida, ha aprovat la normativa present.

Secretaria General

Nomenaments

Octubre

Dia 24

Mn. Jaume Pons Bosch, Rector de la parròquia de sant Sebastià, màrtir, de Vilanova de Segrià, tot continuant com a Rector de la parròquia de l'Assumpció de la Mare de Déu, d'Almenar.

Mn. Francisco José Ribas Fragero, encarregat de l'atenció pastoral del Col·legi Mirasan, de Lleida.

Han esta creada la Comissió Diocesana per a la retribució del clericat, a tenor del cànon 1273 del Codi de Dret Canònica, i nomenats:

el **Sr. Vicari episcopal d'Economia**,

el **Secretari del Consell diocesà per als assumptes econòmics**,

Mn. Joan Ramon Ezquerria Pociello, pels sacerdots de la ciutat i

Mn. Pere Canals Mateu, pels sacerdots dels pobles.

Desembre

Dia 2

Mn. Francisco José Ribas Fragero, Rector de la parròquia de sant Jaume, apòstol, de la Granja d'Escarp, tot continuant com a Rector de la parròquia de la Nativitat de la Mare de Déu, de Seròs.

Mn. Antoni Guàrdia Barbé, Rector de la parròquia de sant Bartomeu, apòstol, de Massalcoreig, tot continuant com a Rector de la parròquia de sant Antolí, màrtir, d'Aitona.

Comunicat de premsa

Bisbat de Lleida

Avui, 19 de desembre de 2008, ha tingut lloc una reunió del Sr. Bisbe de Lleida, Mons. Joan Piris, amb tots els membres del Col·legi de Consultors de la Diòcesi. Entre altres temes, s'ha estudiat i ponderat el document del Tribunal de la Rota Romana, que el dia 17 d'aquest mes va arribar via Nunciatura. El document aporta l'argumentació jurídica per la qual l'esmentat Tribunal, a data 13 de maig, no admeté a tràmit el recurs presentat pel bisbe de Lleida, Mons. Xavier Ciuraneta, per tal d'esbrinar jurídicament la titularitat d'unes obres d'art en litigi amb el Bisbat de Barbastro-Monzón.

El tribunal de la Rota no admet a tràmit el recurs, bàsicament perquè es declara incompetent. Per una banda s'hagués hagut de presentar en primera instància al Tribunal Metropolità. Per altra, es tracta d'un assumpte administratiu, i totes les instàncies administratives han fallat ja definitivament.

Gairebé en la mateixa data, ens ha arribat la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, declarant la legalitat de la Resolució de cinc d'abril de 2006, signada per l'aleshores Consellera de Cultura de la Generalitat, Sra. Caterina Mieras, que permetia el trasllat de les obres d'art a l'Aragó amb un seguit de condicions. Aquesta Resolució havia estat recorreguda pel Bisbat de Lleida per la seva possible nul·litat per defectes de procediment.

Després de l'estudi i valoració d'aquests dos documents, tant el Sr. Bisbe com els membres del Col·legi de Consultors per unanimitat, han decidit no presentar a cap de les dues instàncies (Rota Romana i Tribunal Superior de Justícia de Catalunya) altres recursos en contra de les respectives disposicions.

Amb aquesta decisió es ratifiquen en la seva voluntat d'acceptació de les últimes disposicions de l'Església en el tema del litigi. Aquesta voluntat ja la van manifestar en carta conjunta adreçada, el 20 de maig passat, al Cardenal Secretari d'Estat, Mons. Tarsicio Bertone; també van fer palesa aquesta voluntat en la nota de premsa emesa pel Bisbat de Lleida el 19 de maig de 2008.

Per altra banda, abans que Mons. Joan Piris fos nomenat Bisbe de Lleida, ambdós Bisbes, el de Barbastro-Monzón i el de Lleida, havien ja signat un acord, en què acceptaven les sentències emeses per les diverses instàncies eclesiàstiques i Lleida s'obligava a trametre a Barbastro-Monzón les obres d'art en qüestió. Des d'aquell moment –així se li manifestà al nou bisbe de Lleida, en demanar-li l'acceptació de la Diòcesi– les gestions sobre l'assumpte correrien a càrrec de la Nunciatura o de la Santa Seu.

Això mateix, ja abans, s'havia expressat en la carta esmentada al Secretari d'Estat. El Bisbe i el Col·legi de Consultors li pregaven una intervenció directa, per no haver de carregar sobre el nou bisbe, que s'esperava, aquesta tasca feixuga, que, tot i essent important, estava minant la comunió entre dues diòcesis, i impeding la dedicació de temps i energies a la tasca més pròpia de l'Església, que és l'evangelització.

Mons. Joan Piris i el Col·legi de Consultors volen agrair sincerament tot l'esforç que els tres bisbes anteriors –Malla, Ciuraneta i Salinas– han dedicat a aquest tema, en el procés del qual han procedit sempre amb plena fidelitat a la legislació de l'Església i de les autoritats civils. Esforç i interès, que, si no ha aconseguit el desig de què es consideressin propietat del Bisbat de Lleida aquestes obres que durant tants anys han estat entre nosaltres, almenys ha posat de manifest una part de la nostra història, una preocupació de l'Església per la cultura, per l'art, especialment l'art religiós, que ha conservat i recuperat; art religiós que nasqué per fer un servei a l'evangelització i que esperem que, fora o dintre dels museus, i per personal específicament preparat, continuarà fent-lo, aquest servei evangelitzador.

En la, ja sovint esmentada, carta al Cardenal Secretari d'Estat, en explicar-li aquesta història, se li deia que, tot i essent béns eclesiàstics, –extrem que cal tenir sempre present– el Bisbat, des de l'any 1999 va adscriure aquestes obres en dipòsit, de forma temporal i per a la seva gestió, a una Institució –el Consorci del Museu de Lleida, Diocesà i Comarcal–, la qual cosa fa que la Diòcesi, ni que en continuï essent sempre la propietària, no pot disposar-ne amb plena llibertat. A més, hi ha unes lleis autonòmiques que ens cal tenir en compte a l'hora d'orientar les actuacions.

Afortunadament, ens consta que totes les Institucions que formen part del Consorci i el mateix Govern de la Generalitat, són conscients que es tracta de béns eclesiàstics i afavoriran les mesures oportunes per facilitar al Bisbat de Lleida complir les disposicions que ha rebut de l'Església, cosa que contribuirà certament a l'entesa i bona harmonia entre diòcesis i comunitats germanes.

Precisament, en l'acord entre els dos bisbes signat el 30 de juny passat, es parlava d'una voluntat de col·laboració entre les dues diòcesis per tal que tots puguin fruit millor d'aquestes obres, que són testimoni d'una història comuna i han de contribuir, també per això, a una més gran comunió. Caldrà reprendre, per les dues parts, aquest aspecte i cercar la constitució d'un òrgan consultiu a què en el mateix acord es feia referència.

Confem que els membres de l'Església diocesana i els ciutadans de Lleida, persones, grups i Institucions, comprendran les raons expressades

en aquesta nota de premsa, ni que no tots les comparteixin: com a Església volem continuar col·laborant afectiva i efectivament amb tots i totes, com ho han fet els bisbes i els seus col·laboradors que ens han precedit.

Bon Nadal

Memòria del curs 2007- 2008

Índex

I. Història

II. Estructures

II.1 Personal

II.1.1 Consell Tècnic de l'IREL

II.1.2 Equip Directiu de l'IREL

II.1.3 Consell de l'Institut Superior de Ciències Religioses

II.1.4 Consell Permanent

II.1.5 Professorat

II.1.6 Alumnat

II.1.6.1 Institut Superior

II.1.6.2 Altres activitats docents

II.2 Instal·lacions

III. Activitats

III.1 Diplomatura en Ciències Religioses

III.2 Llicenciatura en Ciències Religioses

III.3 Tesines

III.4 Departament de Pastoral Aplicada - DPA

III.5 Activitats docents de l'IREL en col·laboració amb altres institucions acadèmiques i culturals

III.6 Seminaris de recerca

III.7 Altres activitats i esdeveniments

IV. Total participants

V. Serveis

VI. Valoració

VII. Annexos: gràfiques de l'alumnat i guia de l'IREL.

I. Història

L'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida-IREL fou erigit per la Congregació per a l'Educació Catòlica de la Santa Seu el 22 de maig de 1996 i està patrocinat per la Facultat de Teologia de Catalunya.

L'Institut es va crear a partir de l'*Escola Diocesana de Teologia de Lleida* que existia des de l'any 1975, que fou transformada l'any 1992 en la Fundació Autònoma *Institut de Recerca i Estudis Religiosos de Lleida-IREL*, dedicada a promoure i fomentar el diàleg fe-cultura, especialment el diàleg institucional amb la Universitat de Lleida - UdL, i a la formació permanent dels agents de la pastoral. Per aquesta raó l'Institut Superior s'anomena, també, *IREL*.

L'IREL, a banda del conveni amb la Facultat de Teologia de Catalunya, té convenis signats amb la Universitat de Lleida - UdL, amb la Fundació Pública de la Diputació de Lleida *Institut d'Estudis Ilerdencs - IEI*, amb la Fundació *Joan Maragall*-Cristianisme i Cultura, i la Fundació *Lluís Espinal*-Cristianisme i Justícia de Barcelona, amb Càritas de Lleida, amb la fundació *Verge Blanca-Escola de l'Esplai* de Lleida i amb la Direcció General de Serveis Penitenciaris i Rehabilitació del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, amb la Diòcesi de Solsona i amb l'Institut de Ciències de l'Educació - ICE de la UdL.

II. Estructures

D'acord amb els estatuts de la Fundació Autònoma de la diòcesi de Lleida *Institut de Recerca i Estudis Religiosos de Lleida-IREL*, el Consell Tècnic integrat per 12 membres exerceix les funcions de Patronat i dona suport a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida.

L'Institut Superior de Ciències Religioses ha anat consolidant les seves estructures orgàniques de govern: el Consell d'Institut i el Consell permanent de l'Institut. Funciona també un Consell Assessor de l'IREL integrat per representants de diverses delegacions diocesanes i per representants de la Universitat de Lleida.

L'any acadèmic 2007-2008 s'han impartit els cursos primer i segon de la diplomatura en Ciències Religioses i el curs "B" del cicle triennal de la Llicenciatura. La gestió ordinària ha estat realitzada pel Consell Tècnic, el Consell d'Institut i l'Equip Directiu de l'IREL. Ha funcionat, també, el Consell de la delegació dels estudiants. Aquest curs s'ha graduat la vuitena promoció de diplomats i diplomades en Ciències Religioses i la quarta de llicenciats i llicenciades.

II.1 Personal

President: **Mons. Dr. Xavier Salinas**,
Bisbe i administrador apostòlic

II.1.1 Consell tècnic de l'IREL

Llic. Carme Agustí, pedagoga
Llic. Salvador Escudé, filòleg
Llic. Josep Mª Forné, filòsof
Dr. Manuel Lladonosa, historiador
Dr. Josep Martí, filòsof
Dr. Gaspar Mora, delegat del degà-president de la Facultat
de Teologia de Catalunya, teòleg moralista
Dr. Josep Pifarré, psiquiatre
Dr. Ramon Prat, teòleg
Llic. Ramon Reig, arquitecte
Dra. Àngels Santa, filòloga
Llic. Carles Sió, filòsof
Dra. Marta Trepas, psicòloga

II.1.2 Equip directiu de l'IREL

Director: Dr. Ramon Prat
Vicedirector: Llic. Salvador Escudé
Coordinador general: Llic. Carles Sió
Cap d'estudis: Dr. Josep Galceran
Secretària tècnica: Llic. Josefa Camps
Secretària de direcció: Sres. M. Teresa Orpella i M. José Calvo
Administració general: Sr. Santiago Lapeña
Suport docent: Llic. Carme Agustí i Dr. Laureano Sánchez
Cap de publicacions: Sr. Amadeu Bonet
Relacions públiques: Sr. Enric Prior

II.1.3 Consell d'Institut

Director: Dr. Ramon Prat
Vicedirector: Llic. Salvador Escudé
Coordinador general: Llic. Carles Sió
Cap d'Estudis: Dr. Josep Galceran
Delegat de la Facultat de Teologia de Catalunya:
Dr. Gaspar Mora
Consellers:
Llic. Antoni Agelet
Llic. Carme Agustí
Dr. Rafael Allepuz

Llic. Xavier Batiste
 Dr. Agustí Borrell
 Llic. Àngel Briñas
 Llic. Josep M. Forné
 Dr. Manuel Lladonosa
 Dr. Josep Martí
 Dr. Ferran Manresa
 Dr. Joan Jesús Moral
 Dr. Josep Pifarré
 Llic. Jaume Pedrós
 Sra. Marta Trepà
 Sr. Víctor Daura
 Sr. Julán Manzano
 Sra. Núria Font
 Sra. Aurora Jordan

Secretària:

Llic. Josefa Camps

II.1.4 Consell Permanent

Delegat de la Facultat de Teologia: Dr. Gaspar Mora

Director: Dr. Ramon Prat

Vicedirector: Llic. Salvador Escudé

Coordinador general: Llic. Carles Sió

Cap d'Estudis: Dr. Josep Galceran

Consellers:

Dr. Josep Martí
 Llic. Josep M. Forné
 Dr. Rafel Allepuz

Delegat dels alumnes:

Sr. Víctor Daura

Secretària:

Llic. Josefa Camps

II.1.5 Professorat

El llistat alfabètic dels professors de l'Institut Superior indicant les matèries que imparteixen i les seves titulacions acadèmiques (o en el seu cas dels responsables de matèries) és:

- Llic. Antoni Agelet	Sagraments I
	Dret Canònic
	Litúrgia i pastoral

- Llic. Lluís Agustí Missatge Cristià
ERE Didàctica
Cristologia
- Dr. Rafael Allepuz Anàlisi política i econòmica
de la realitat mundial
- Eng. Mª Ángeles Altarriba Cultura i educació
Doctrina Social de l'Església
- Llic. Xavier Batiste Sagraments II
Litúrgia i pastoral
- Sr. Amadeu Bonet Apostolat de laics i pastoral de joventut
- Dr. Agustí Borrell Evangelis Sinòptics i Fets dels Apòstols
Escrits Joànics
Cartes Apostòliques.
- Llic. Àngel Briñas Teologia Espiritual
Clàssics Cristians.
- Dr. Joan Busqueta Història de l'Església Antiga i Medieval
Història de l'Església a Catalunya
- Llic. Alfons Busto Estructures pastorals i evangelització
- Dr. Francisco Cabrero Increença i evangelització
Eclesiologia
- Llic. Joan Casas Teologia de la Missió
- Dr. Rafael de Sivatte Llibres Històrics
Profetes
- Llic. Salvador Escudé Literatura i Cristianisme
- Dr. Joan Esquerda Teologia sistemàtica
- Dra. Motserrat Esquerda Acompanyament personal
i dinàmica de grups
- Llic. Josep M. Forné Metafísica i Filosofia de la Ciència
Història de la Filosofia II
- Dr. Josep Galceran Ciència i fe
- Dr. Manuel Lladonosa Història de l'Església Moderna
i Contemporània
Fe i cultura
- Dr. Ferran Manresa Misteri de Déu
- Dr. Josep Martí Filosofia de la religió
Antropologia filosòfica.
- Llic. Miquel Martínez Catequètica

- Llic. Manuel Mercadé	Moral social Ensenyament social de l'Església
- Llic. Joaquim Mesalles	Estètica i transcendència
- Dr. Fidel Molina	Sociologia de la religió
- Dr. Jaume Montaña	Mitjans de comunicació social
- Dr. Gaspar Mora	Moral fonamental
- Dr. Juan Jesús Moral	Fenomenologia religiosa Diàleg interreligiós
- Llic. Xavier Navarro	Revelació de Déu i fe Misteri de Déu
- Dra. Begoña Palau	Evangelis Sinòptics i Fets dels apòstols
- Llic. Jordi Pardell	Moral de la persona Matrimoni i família
- Llic. Jaume Pedrós	Introducció al Nou Testament Llibres Sapiencials Salms Ecumenisme Bíblia i catequesi
- Dr. Josep Pifarré	Dinàmica de grups i acompanyament educatiu
- Dr. Jaume Pons	Mariologia
- Dr. Ramon Prat	Introducció a la Teologia i mètode teològic Síntesi teològica Teologia pastoral
- Llic. Joaquim Recasens	Ministeris ordenats i laïcals Ecologia i cristianisme
- Llic. Josep M. Rocafiguera	Antropologia teològica
- Llic. Lluís Sallán	Pedagogia de la religió Educació de la consciència moral
- Dr. Laureano Sánchez	Mètode de treball i de recerca
- Llic. Jaume Sidera	Introducció i entorn a l'Antic Testament
- Llic. Carles Sió	Història de la Filosofia I Ètica filosòfica
- Dr. Gerard Soler	Litúrgia
- Dra. Marta Trepas	Psicologia i religió
- Llic. Marc Vilarasau	Escatologia

En total són 44 professors en actiu, dels qual 22 són doctors.

II.1.6 Alumnat

II.1.6.1 Institut Superior

El nombre d'estudiants matriculats durant el curs 2007/2008 en l'Institut Superior ha estat de 189 alumnes, els quals han realitzat un curs sencer, mig curs, o bé algunes assignatures. D'aquest total, que inclou 70 estudiants de la UdL, 88 alumnes s'han matriculat com alumnes ordinaris i 31 com extraordinaris. Els gràfics annexos a aquest informe descriuen les característiques particulars de l'alumnat.

El nombre d'estudiants de la Universitat de Lleida que han cursat crèdits de lliure configuració a l'IREL ha estat 70 (14 de Ciències de l'Educació, 21 de Dret i Economia, 7 de l'Escola Politècnica Superior, 8 de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària, 12 de Lletres, 7 de Medicina i 1 no consta).

II.1.6.2 Altres activitats docents

El nombre total de persones que han participat en alguna de les diverses activitats docents organitzades en col·laboració amb altres institucions acadèmiques (Universitat de Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs, Fundació Joan Maragall) és 219 aproximadament.

El nombre total de participants en cursos de pastoral organitzats en col·laboració amb algunes delegacions diocesanes de la diòcesi de Lleida (família, pastoral de la salut, pastoral social i pastoral obrera) és 110.

II.2 Instal·lacions

Les instal·lacions que disposa l'Institut estan ubicades en una de les tres ales de l'edifici del Seminari Diocesà de Lleida (C/ Canonge Brugulat 22), segons l'acord signat entre el Seminari Diocesà de Lleida i l'Institut Superior.

Més en concret l'Institut disposa de:

- capella
- biblioteca
- tres aules grans amb capacitat entre 60-75 alumnes amb televisió i vídeo
- una aula mitjana amb capacitat per a 40 alumnes
- dues aules petites amb capacitat per a 20 alumnes
- dues sales per a seminaris
- despatx de direcció
- despatx de cap d'estudis
- sala de professors

- sala de juntes
- despatx de suport docent
- despatx de secretaria tècnica
- despatx de secretaria de direcció
- sala de pastoral universitària
- dues sales d'estar
- sala de materials: vídeo, transparències, ordinador portàtil, canó de projecció, etc.
- circuit tancat de televisió.

La Biblioteca del Seminari disposa d'un dipòsit de 70.000 volums i d'un servei d'hemeroteca amb gairebé un centenar de revistes.

III. Activitats

III.1 Diplomatura en Ciències Religioses

L'Institut ha realitzat, d'octubre a juny, el currículum d'assignatures de primer i de segon curs corresponents al pla d'estudis de la Diplomatura en Ciències Religioses, segons consta en la Guia de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida-IREL del curs 2007/2008. S'han realitzat totes les assignatures que consten en el pla d'estudis per aquests cursos.

Per altra banda, aquest any vuit alumnes acaben la Diplomatura en Ciències Religioses.

III.2 Llicenciatura en Ciències Religioses

L'Institut ha realitzat, també, el tercer any (B) de la Llicenciatura en Ciències Religioses, segons consta en la Guia del curs. S'han realitzat totes les assignatures esmentades en la Guia.

Aquest any quatre alumnes acaben la Llicenciatura en Ciències Religioses.

Els estudis de la diplomatura i la llicenciatura són l'activitat principal de l'Institut. Donat que està descrita en la Guia de l'Institut 2007/2008 en tots els seus detalls (assignatures, professorat, horaris, etc.), adjuntem a la memòria una còpia de la mateixa Guia del curs 2007/2008, a fi que consti en aquest informe.

III.3 Tesines

Durant aquest curs acadèmic 2007/2008, dos alumnes han presentat la seva tesina:

- El Sr. César Minguella Barallat amb el títol *Simone Weil, el seu ja però encara no*. President: Dr. Josep Galceran; Director de la tesina: Llic. Salvador Escudé; Lector: Llic. Carles Sió.

- El Sr. Josep Solsona Flotats amb el títol Aproximació a l'actual teologia cristiana de les religions. President: Dr. Josep Galceran; Director de la tesina: Llic. Carles Sió; Lector: Llic. Josep M. Forné.

III.4 Departament de Pastoral Aplicada (DPA)

El Departament de Pastoral Aplicada (DPA) és un departament de l'Institut creat mitjançant un decret del bisbe de la Diòcesi, Dr. Francesc Xavier Ciuraneta i Aymí, amb data 28 de novembre de 2001, després d'haver-ho consultat i d'haver estat aprovat per unanimitat pel Consell de Pastoral diocesà. La creació i la gestió del DPA va estar encomanada pel Sr. Bisbe a l'IREL. Aquest any acadèmic s'ha iniciat un curs de Formació d'Agents de Pastoral amb un total de 20 alumnes de curs complet.

Aquest departament, a banda de la preparació teològica dels alumnes que participen en el curs, ajuda al discerniment personal i proposa un "pràcticum" de pastoral per a ésser realitzat en les parròquies i els arxiprestats de la diòcesi. En acabar el procés de preparació, els alumnes han d'elaborar una memòria de l'experiència pràctica realitzada i relacionar-la amb la teologia i la pastoral.

També s'ha dut a terme el curs de Pastoral de la Immigració en col·laboració amb la Parròquia del Carme.

A més dels cursos ordinaris de la diplomatura i de la llicenciatura, l'Institut ha realitzat altres activitats acadèmiques, segons consta en la Guia de l'IREL del curs 2007/2008 i que tot seguit s'avaluen.

III.5 Activitats docents de l'IREL en col·laboració amb altres institucions acadèmiques i culturals

1. Cicle de conferències sobre el tema "El bé":

Lliçó inaugural "El bé es fa present a través de l'amor" a càrrec d'Ignasi Salvat, professor emèrit de la Facultat de Teologia de Catalunya; "Veritat, medicina i salut" per Dolors Ciutat, metgessa i biòloga; "El repartiment just de les riqueses" amb Rafael Allepuz, president de Justícia i Pau a Lleida; "La política i la felicitat" a càrrec de Josep M. Carbonell, president del consell de l'Audiovisual de Catalunya; "L'educació com a eina d'emancipació" per Enric Puig, secretari de l'Escola Cristiana; "El bé en la creació intel·lectual" per Àngels Santa, professora de la UdL i "Reflexió teològica sobre el bé" a càrrec de Gaspar Mora, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya. Curs coordinat per Josep Maria Forné. El cicle ha estat organitzat en col·laboració de l'IREL amb la Universitat de Lleida-UdL, la Fundació Pública de la Diputació de Lleida *Institut d'Estudis Ilerdencs-IEI*, la Fundació Joan Maragall i el Grup *Francesc Eiximenis*. Les conferències han tingut

lloc un dijous de cada mes del 18 d'octubre de 2007 fins al 17 d'abril de 2008. Reconeixement de 3 crèdits. A la primera conferència, que és la lliçó inaugural, assistiren 100 persones.

2. Seminari “Albert Camus i el sentit de la vida”, amb Antoni Blanch com a ponent, escriptor i teòleg. És un seminari organitzat per l'IREL en col·laboració amb la UdL, l'IEI i la Fundació *Joan Maragall i l'IREL*. Ha tingut lloc els dies 4 i 5 d'abril de 2008. Reconeixement d'1 crèdit. Hi varen participar 40 persones.

3. Curs sobre el tema “La convivència en els centres escolars”, impartit pels professors Salvador Escudé, Josep M. Pujol, Joan Pujol i Carles Sió. Organitzat per l'IREL en col·laboració amb l'Institut de Ciències de l'Educació-ICE de la UdL. Ha tingut lloc els divendres de l'1 de febrer al 28 de març. Aquest curs ha format part del pla ordinari de formació permanent per als mestres i professors del departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, amb la valoració de 3 crèdits. Va comptar amb 42 participants.

4. Cicle “Les grans religions”

“L'islam” amb Xavier Marín, “El cristianisme” amb Pere Lluís Font, “El budisme zen” a càrrec de Ramon Badia i “Diàleg intercultural i interreligios” per Jesús Sans. Hi col·laboren Amics de la UNESCO, IREL, UdL i Regidoria de Drets Civils de la Paeria-Ajuntament de Lleida. Reconeixement de 2 crèdits. Han participat 30 persones.

5. Curs “La mirada del cinema” (sensibilitat social):

Sessió introductòria “La història explicada amb imatges” a càrrec de Ma. José Puyalto, *Doce hombres sin piedad* (Sidney Lumet) per Carles Sió, *Paradise now* (Hany Abu-Assad) per Jordi Tarragona, *Simone* (Al Pacino) a càrrec de Montse Esquerda, *Pena de muerte* (Tim Robbins) per Teresa Peralta, *Mystic River* (Clint Eastwood) per M. Pau Cornadó i *Tu vida en 65'* (Maria Ripoll) a càrrec de Salvador Escudé. Organitzat en col·laboració per l'ICE de la UdL i l'IREL. Ha tingut lloc els dijous de l'11 d'octubre al 29 de novembre de 2007. Reconeixement de 3 crèdis. Van participar 67 persones.

6. Curs “La immigració. Reptes de la convivència”:

“La immigració i el món de la presó” a càrrec de Mercedes Cabezu-do Blasco, “Els efectes econòmics i socials de la immigració” amb Rafael Allepuz, “L'atenció pastoral dels immigrants a la nostra diòcesi” per Mn. Joan Mora, “Grup d'estudi de la Doctrina Social de l'Església. Textos per a reflexionar” a càrrec de Marta Riera, “Els reptes que tenen avui les administracions públiques respecte la immigració” amb Marta Escolà Seró, “Servei d'acollida de Càritas Diocesana. Resposta a les necessitats que la persona immigrada planteja”. Curs organitzat en col·laboració per Càritas, Delega-

ció de la Pastoral Penitenciària, Seminari de Doctrina Social de l'Església, Justícia i Pau i IREL. Ha tingut lloc els divendres del 9 de novembre al 21 de desembre de 2007. Reconeixement de 2 crèdits. Ha comptat amb la participació de 15 persones.

7. Curs de “Vida Creixent”:

Lliçó inaugural IREL-UdL “El bé es fa present a través de l'amor” a càrrec del Dr. Ignasi Salvat, “Sentit de la vida en la Bíblia” per Mn. Daniel Turmo, “La bioètica” amb el Dr. Antoni Sainz, “La necessitat d'estimar i de ser estimats” per la Dra. Montse Esquerda, “Recés-espiritualitat en la tercera edat” a càrrec de Mn. Joan Jové, “Les possibilitats de creixement en la tercera edat” pel Sr. Ramon Roig i la Cloenda del curs conjuntament amb l'IREL. Coordinat per Ramon Roig i Mn. Joan Jové. Organitzat en col·laboració per Vida Creixent i IREL. Ha tingut lloc del 18 d'octubre de 2007 al 29 de maig de 2008. Reconeixement de 2 crèdits per a estudiants de l'IREL. Van participar-hi 25 alumnes.

8. Seminari “Cristianisme i moviment obrer. L'experiència catalana. (En homenatge a Mn. Bonaventura Pelegrí”:

“Cristianisme i moviment obrer. L'experiència catalana: una perspectiva general” amb el Dr. Jordi Figuerola de la Universitat Autònoma de Barcelona; “Catolicisme social i moviment obrer a la Lleida del segle XX” a càrrec del Dr. Jaume Barrull i de la Dra. Antonieta Jarne de la Universitat de Lleida; “La presència dels cristians i cristianes en el moviment obrer de Catalunya durant la segona meitat del segle XX” Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna; “L'acció pastoral obrera: present i futur des d'una perspectiva lleidatana”. Taula rodona coordinada pel Dr. Manuel Lladonosa, Universitat de Lleida, IREL. Participen P. Joan Valls, Sra. Toñi Molina i Sra. Imma Romeo. Coordinadors: Jaume Barrull, Manuel Lladonosa i Mª Àngeles Altarriba. Ha tingut lloc l'11 i 12 de gener de 2008. Reconeixement d'1 crèdit. Ha comptat amb 25 participants.

9. VIII Curs de Pastoral vers la família: “La projecció social de la família”.

Coordinadors: Teresa Corbella i Emilio Reimat. Organitzat en col·laboració per la Delegació Diocesana de la Família i l'IREL. Va tenir lloc els dimecres del 6 de febrer al 12 de març de 2008. La distribució del curs ha estat la següent: “La família en l'Església i la societat” (a cura de M. Àngeles Altarriba), “Taula rodona: La família com a teixit i entramat social” (participants: Fidel Molina, José A. De la Fuente, Montse Oliva, G. Benet Arbués i Francesc Romero), “La família, la professió i el món laboral” (Ponent: Amadeu Bonet), “Els fruits de la família i la seva repercussió a la societat” (Ponent: P. Marc Vilarasau), “L'acció social de la família” (a cura de Montserrat Segon) i “La transformació social des de la família (a cura de Rafael Allepuz). Reconeixement de 2 crèdits. Van participar 25 alumnes.

10. Curs pont a la Llicenciatura en Teologia.

Realització del curs pont de la Llicenciatura en Ciències Religioses a la Llicenciatura en Teologia. Ha comptat amb 7 alumnes.

III.6 Seminari de recerca

1. Seminari d'Ensenyament social de l'Església “Jaume Rubió”, en col·laboració amb Càritas i la Delegació de Pastoral Obrera. Coordinador del seminari fins a la seva mort, ho va ser el professor Jaume Rubió. Actualment ho són l'Eng. M. Àngels Altarriba i el Sr. Plàcid Burgués. Aquest seminari permanent està integrat per 5 membres i es reuneix els dissabtes cada dues setmanes.

2. Seminari de “Professors universitaris cristians”, en col·laboració amb el Servei d'Assistència i Formació Religiosa-SAFOR de la Universitat de Lleida i amb la Delegació de Pastoral Universitària. Delegada de Pastoral Universitària: Dra. Teresa Peralta. Coordinadors del seminari: Dr. Manuel Lladonosa, Dr. Manuel Ibáñez i Dr. César Cierco. El tema del seminari ha estat “Lectura creient de la vida universitària i pistes d'actuació”. El seminari està integrat per uns 15 membres i es reuneix cada mes.

3. Seminari d'espiritualitat “El misteri: contemplació, assimilació, acció. Comentari a textos escollits de la germana Cristina Kaufmann”. Coordinador del seminari: Llic. Àngel M. Briñas. Ha tingut lloc dissabtes alterns del 20 d'octubre fins al 24 de maig. Reconeixement de 3 crèdits. Hi han participat 20 persones.

4. Seminari “Concili Vaticà II”. Té com a objectius aprofundir en els documents del Concili Vaticà II i el Concili Provincial Tarraconense. N'és el moderador Rafael Allepuz i la secretària, Josefa Camps. El componen 9 participants.

5. Seminari de Teologia “Francesc Castelló” realitzat pels llicenciats i llicenciades en Ciències Religioses sobre “Història del pensament cristià”. Ha constat de 10 sessions d'octubre a maig. Han participat 7 persones.

6. Seminari de Pastoral. Formació teològica i psicopedagògica pels Agents de Pastoral, formació espiritual i tallers d'intercanvi d'experiències pastorals (amb la participació de 10 persones). Coordinat per Carles Sió.

III.7 Altres actes i esdeveniments

- Designació de Josep M. Forné i Febrer i Carles Sió i Roca, com a membres representants de l'IREL a l'Assemblea Municipal de les Religions, el dia 4 de setembre de 2007.

- Participació en la presentació del llibre de Ramon Prat i Pons “La canya de pescar. Un camí per explorar el misteri de la vida” el dia 28 de febrer de 2008.
- Adhesió a l'expedient reglamentari per a la concessió de la Placa de la Paeria al mèrit educatiu al col·legi Episcopal.
- Participació a la Jornada d'Acompanyament al Dol, el dia 11 d'abril de 2008.
- Participació a les III Jornades Lleidatanes de Filosofia Moderna, els dies 7 i 8 de març de 2008.
- Participació a la Jornada de Portes Obertes de Diàleg Interreligiós, el 31 de maig amb la presentació del llibre Les religions de Lleida: creure en la diversitat.

IV. Total participants

La suma dels totals de participants en les activitats docents de l'IREL durant el curs 2007-2008, que acabem de desglossar en els apartats anteriors, ha estat a l'entorn d'un miler de persones.

V. Serveis

1. Celebració de l'eucaristia els dimarts.

2. Suport docent dedicat a l'acompanyament personalitzat dels estudiants que ho demanen per a la metodologia de l'estudi i de l'elaboració dels treballs de recerca, tesines, etc.

3. Pàgina web i audioteca. La pàgina web conté les gravacions de tots els cicles de conferències, seminaris i cursos organitzats conjuntament amb la Universitat de Lleida, l'Institut de Ciències de l'Educació-ICE i la Fundació Pública de la Diputació de Lleida “Institut d'Estudis Ilerdencs-IEI”. També a través de la pàgina web els alumnes poden consultar les seves notes, així com es dona difusió als esdeveniments propis de l'IREL. Aquest curs hem vist incrementat l'ús del correu electrònic per tal de sol·licitar informació dels diferents cursos i activitats.

4. Servei intern als exalumnes (SEIREL), amb els objectius de vetllar per la seva formació continuada, oferir una borsa de serveis, propiciar trobades, informar dels esdeveniments significatius de l'Institut i promocionar els estudiants cap a estudis superiors.

5. Amics de l'IREL. S'ha incrementat en deu persones el nombre de socis.

6. Publicacions:

- Dins la col·lecció *Quaderns IREL* s'ha publicat el n. 17 "Creació i ecologia. Festa divina, compromís humà" de Joaquín Recasens Murillo.
- També dins la col·lecció *Quaderns IREL* s'ha publicat:
  - El n. 18 "Autoconeixement i experiència de la bondat de Déu: la pregària" de M. Carme Agustí i Barri.
  - El n. 19/20 "Les religions de Lleida: creure en la diversitat" de Núria Montserrat Farré Barril.
- Publicacions als diaris locals:
  - *Full dominical*, 02/09/2007: *Curs de formació dels agents de pastoral.*
  - *Full dominical*, 16/09/2007: *Oberta la matrícula de l'IREL*
  - *Segre*, 11/09/2007: *Retorn a la quotidianitat i cristianisme. Carles Sió, coordinador general de l'IREL*
  - *La Mañana*, 19/09/2007: *El IREL organiza un curso sobre Albert Camus. Lo da a conocer dentro de la presentación del programa del curso.*
  - *ADN*, 19/09/2007: *Presentació del nou curs de l'IREL*
  - *Segre*, 19/09/2007: *Prevén un millar de alumnos para Ciencias Religiosas*
  - *La Mañana*, 20/09/2007: *El fanatismo no es un defecto de las religiones sino de los hombres. Josep M. Rocafiguera, S.J. y profesor del IREL.*
  - *Catalunya Cristiana*, 27/09/2007: *El objetivo es tender puentes entre Evangelio y la sociedad. Carles Sió.*
  - *Catalunya Cristiana*, 27/09/2007: *IREL abre el periodo de matrícula para el curso 2007-2008.*
  - *Butlletí Bisbat de Lleida*, octubre: *Dies 5, 19 i 26, Cicle "Les grans religions"; Dia 18 Lliçó inaugural del curs.*
  - *Segre*, 11/10/2007: *Normalitzar les malalties mentals. Dr. Josep Pifarré, professor de l'IREL.*
  - *Full dominical*, 30/09/2007: *Cicle "Les grans religions".*
  - *La Mañana*, 19/10/2007: *El jesuïta Ignasi Salvat abre el curso del IREL.*
  - *Bon dia*, 18/10/2007: *Jornada inaugural del curs a l'IREL.*
  - *Full dominical*, 14/10/2007: *Lliçó inaugural de l'IREL, cicle "Les grans religions", seminari Jaume Rubió i seminari d'espiritualitat carmelitana.*
  - *ADN*, 18/10/2007: *Inauguració del nou curs de l'IREL.*

- Segre, 18/10/2007: *El IREL inaugura el curso.*
- Difusió interior de l'IEI, 17/10/2007: *Lliçó inaugural de l'IREL.*
- Full dominical, 21/10/2007: *Trobada de la Pastoral Universitària i cicle "Les grans religions".*
- Segre, 25/10/2007: *"La mirada del cinema" a l'IREL.*
- Segre, 26/10/2007: *Conferència de "Les grans religions" a l'IREL.*
- Bon dia, 26/10/2007: *El budisme zen dins del cicle "Les grans religions" a l'IREL.*
- Full dominical, 04/11/2007: *Cicle "La mirada del cinema" IREL, Cicle "Les grans religions" IREL, Curs "La immigració, reptes de la convivència".*
- Segre, 08/11/2007: *La mirada del cinema: Simone. IREL*
- Full dominical, 11/11/2007: *Curs Vida Creixent; Cicle de conferències sobre el bé; Curs d'immigració. Reptes de la convivència. Tot a l'IREL.*
- ADN, 15/11/2007: *Vida i salut, una mirada a l'IREL.*
- Segre, 15/11/2007: *Verdad, medicina y salud a l'IREL.*
- Bondia, 15/11/2007: *Verdad, medicina i salut a l'IREL.*
- La Mañana, 15/11/2007: *Veritat, medicina i salut a l'IREL.*
- La Mañana, 04/11/2007: *Las parejas que preparan bien el matrimonio no se suelen divorciar. Ignasi Salvat, S.J.*
- Butlletí Bisbat de Lleida, novembre: *Lliçó inaugural a l'IREL; Inici curs Vida Creixent; Cicle "El bé"; Veritat, vida i salut; Assemblea diocesana 27/10/2007: A l'apartat 6 "Volem donar gràcies a Déu per l'IREL i el DPA".*
- Segre, 08/11/2008: *Què vol dir tenir qualitat de vida? Ramon Prat.*
- Full dominical, 11/11/2008: *Lliçó inaugural de l'IREL: El bé es fa present a través de l'amor. P. Ignasi Salvat S.J.*
- Full dominical, 11/11/2008: *Curs La mirada del cinema: Mystic River. Presentació del llibre "Mis convicciones cristianas explicadas a mis amigos no creyentes" del Dr. Ramon Rosal; Curs d'immigració: l'atenció pastoral dels immigrants a la nostra diòcesi.*
- Butlletí Bisbat de Lleida, desembre: *Cicle "El Bé". El repartiment just de les riqueses. Rafael Allepuz.*
- Full dominical, 09/12/2007: *Curs Vida Creixent "La Bioètica" Antoni Sanz; Seminari Francesc Castelló: Pensadors de l'Edat Mitjana; Conferència "El Bé" El repartiment just de les riqueses; Curs "La immigració. Reptes de la convivència".*

- Catalunya Cristiana, 22/11/2007: La UdL acoge la lección inaugural de IREL.
- La Paeria, 13/12/2007: "El repartiment just de les riqueses" a càrrec de Rafael Allepuz, a l'IREL.
- Segre, 19/12/2007: Nadal. Josep M. Forné, professor i membre del Consell Tècnic de l'IREL.
- Butlletí Bisbat de Lleida, gener: Curs Vida Creixent; Cicle "El bé" La política i la felicitat, Josep M. Carbonell.
- Full dominical, 06/01/2008: El 31 de maig l'IREL clou el curs i el 18 d'octubre la Universitat de Lleida acull la lliçó inaugural a càrrec d'Ignasi Salvat S.J.
- La Mañana, 09/01/2008: No hi ha estètica sense ètica. Ramon Prat.
- Segre, 11/01/2008: Cristianismo obrero, en homenaje a M. Bonaventura Pelegrí.
- Full dominical, 13/01/2008: Cicle de conferències "El bé" el dijous 17, per Josep M. Carbonell; Congrés internacional "Parròquia, comunitat missionera".
- Segre, 11/01/2008: Cristianismo obrero, en homenaje a Bonaventura Pelegrí.
- Segre, 17/01/2008: Cicle "El bé": La política i la felicitat. Josep M. Carbonell.
- ADN, 17/01/2008: La política i la felicitat, a l'IREL, per Josep M. Carbonell.
- Bon dia, 17/01/2008: "El bé: la política i la felicitat a l'IREL per Josep M. Carbonell.
- La Mañana, 18/01/2008: Carbonell diserta sobre política y felicidad.
- Segre, 19/01/2008: En tolerancia, no todo vale. José Alejandro Baró Ania, presbítero, colaborador del IREL.
- La Mañana, 20/01/2008: El IREL impulsa un curso sobre la proyección social de la familia.
- La Mañana, 21/01/2008: "L'escolta activa del metge al seu pacient és molt curativa". Dolors Ciutat.
- Full dominical, 27/01/2008: VIII Curs de Pastoral d'Ajuda a la família.
- Butlletí Bisbat de Lleida, febrer: Un congrés internacional sobre la parròquia; Mateu Hidalgo, alumne de l'IREL, un nou diaca permanent a Lleida; Inici VIII curs d'ajuda a la família; Cicle "El bé"- L'educació com a eina d'emancipació. Enric Puig a l'IEI.
- Full dominical, 03/02/2008: Entrevista sobre l'últim llibre de Ramon Prat: "La canya de pescar".

- Full dominical, 10/02/2008: Seminari Francesc Castelló dedicat als pensadors de l'Edat Mitjana.
- ADN, 14/02/2008: Conferència: Emancipació i educació. A l'IEI dins del cicle "El bé".
- Segre, 14/02/2008: A l'Aula Magna de l'IEI, conferència d'Enric Puig dins el cicle "El bé".
- Full dominical, 17/02/2008: Seminari de professors universitaris (SAFOR).
- Catalunya Cristiana, 21/02/2008: Presentación del libro "La canya de pescar". El objetivo del autor, Mn. Ramon Prat, es explorar el sentido de la vida.
- Full dominical, 24/02/2008: Presentació del llibre "La canya de pescar" de Mn. Ramon Prat; VIII curs de Pastoral i d'ajut a la família. Ponent, Marc Vilarasau, S.J. i professor de l'IREL.
- ADN, 28/02/2008: Novetat editorial: "La canya de pescar", a la Mariana.
- Segre, 28/02/2008: "La canya de pescar" a l'Acadèmia Mariana.
- Bon dia, 28/02/2008: "La canya de pescar". Paranimf de l'Acadèmia Mariana.
- Segre, 29/02/2008: Ramon Prat cierra su trilogía sobre el sentido de la vida.
- ADN, 29/02/2008: Presenten el llibre "La canya de pescar" sobre el sentit de la vida.
- Catalunya Cristiana, 27/03/2008: Presentación en Lleida del nuevo libro de Mn. Ramon Prat.
- La Mañana, 29/02/2008: Presentan un libro sobre los misterios del vivir "La canya de pescar" de Mn. Ramon Prat.
- Segre, 29/02/2008: Manifest sobre la immigració. Carles Sió.
- Butlletí Bisbat de Lleida, març: Cicle de conferències "El bé" El bé en la creació intel·lectual. Àngels Santa, IEI.
- Full dominical, 02/03/2008: Cicle "El bé". El bé en la creació intel·lectual, per Àngels Santa.
- Bon dia, 06/03/2008: El bé en la creació intel·lectual, IEI.
- ADN, 06/03/2008: Conferència sobre el bé a la creació a l'IEI.
- La Mañana, 06/03/2008: El bé en la creació intel·lectual.
- Segre, 06/03/2008: El bien en la creación.
- Segre, 11/03/2008: Vida creixent. Joan Jové imparte la conferència "Recés espiritual en la tercera edat"
- Full dominical, 09/03/2008: Curs Vida creixent. Seminari Francesc Castelló dedicat als pensadors de l'Edat Mitjana.

- Segre, 12/03/2008: *Línies mestres de la història del pensament*. Josep M. Forné.
- Full dominical, 16/03/2008: *L'educació com a eina d'emancipació*. Enric Puig.
- Full dominical, 23/03/2008: *Presentació del llibre "La canya de pescar" de Mn. Ramon Prat*.
- Publicacions IEI, març: *III Jornades lleidatanes de filosofia moderna amb col·laboració de l'IEI*.
- UdL, 4 i 5/04/2008: *Seminari "Albert Camus i el sentit de la vida", a càrrec d'Antoni Blanc S.J.*
- Butlletí Bisbat de Lleida, abril: *Cicle de conferències sobre "El bé": Reflexió teològica sobre el bé*. Gaspar Mora a l'IEI.

7. Beques i ajuts.

L'IREL ha comptat aquest curs amb un pressupost de 3.000 € per a oferir beques i ajuts als estudiants que acrediten dificultats econòmiques per pagar la matrícula del curs acadèmic. Una comissió analitza la documentació presentada per cada sol·licitant i ho distribueix segons les necessitats. El nombre de beneficiaris d'aquest curs han estat 8 alumnes. Els 70 alumnes de la UdL compten amb un ajut del 50% de l'import de la matrícula.

8. Reprografia.

Disposen, també, d'un servei intern de fotocopiadora per a les necessitats acadèmiques dels alumnes. Funciona de les 18 a les 21 hores.

VI. Valoració del curs acadèmic 2007-2008

L'IREL realitza i ha consolidat tot el currículum de la diplomatura i de la llicenciatura en Ciències Religioses. Aquest curs 2007-2008 ha finalitzat els estudis la desena promoció de diplomats/des i la sisena de llicenciats/des. L'IREL també segueix la tasca del seu Departament de Pastoral Aplicada-DPA, adreçat a la preparació d'agents de pastoral per a les parròquies i els arxiprestats, mitjançant la formació teològica, espiritual i pastoral dels alumnes. Aquest curs, justament, ha acabat la cinquena promoció. A més a més, continua oferint els diversos cursos i seminaris a l'entorn del diàleg fe-cultura, que figuren a la guia de l'Institut. En els cursos acadèmics s'han matriculat 187 alumnes, en el Departament de Pastoral s'han matriculat 20 alumnes i en les altres activitats hi ha participat a l'entorn d'un miler de persones. A més, ha realitzat el Curs-Pont dels llicenciats en Ciències Religioses que continuaran els estudis de llicenciatura especialitzada en Teologia. Han seguit aquest curs 7 alumnes.

Les despeses d'infraestructura i del pressupost econòmic ordinari han sumat un total de 95.493'55 €. Aquesta quantitat s'ha finançat amb l'import

de les matrícules dels alumnes, amb l'ús dels locals i la biblioteca del Seminari Diocesà, amb aportacions de la "Caixa", de la Paeria de Lleida, de la Diputació de Lleida, l'Institut d'Estudis Ilerdencs, amb alguns donatius de particulars –especialment del grup "Amics de l'IREL"– i amb una aportació mensual del bisbat de Lleida. Aquest pressupost ha estat suficient per respondre a totes les necessitats d'infraestructura, del funcionament ordinari, pagament del professorat, activitats acadèmiques, publicacions, difusió i propaganda, etc. El pressupost del curs vinent és de 100.584'76 €.

La valoració de cada assignatura i del curs 2007/2008 duta a terme, com cada any pels estudiants mitjançant una enquesta anònima, continua essent positiva en la seva globalitat. Cada professor ha rebut la valoració específica que els alumnes han realitzat de les seves classes, així com dels suggeriments que li fan els estudiants en vista a la millora de la docència. L'opinió manifestada per la majoria dels professors, també, és molt positiva. Aquesta valoració, realitzada des què es va crear l'Institut, és una base de dades important per realitzar l'avaluació interna de l'IREL.

Aquest curs ha augmentat el nombre d'alumnes matriculats en els estudis de la diplomatura, de la llicenciatura i del departament de pastoral aplicada, gràcies al nombre d'universitaris que s'han matriculat als cursos de lliure elecció. S'han realitzat les altres activitats acadèmiques a l'entorn del diàleg fe-cultura, dels seminaris de recerca i els cursets de formació permanent per als agents de pastoral. També han continuat els diversos seminaris permanents: el seminari de Doctrina Social de l'Església "Jaume Rubió, el seminari de Teologia "Francesc Castelló" per als llicenciats i llicenciades que han acabat els estudis, el seminari de Pastoral adreçat a intercanviar experiències entre els alumnes que han acabat els estudis del Departament de Pastoral Aplicada, el seminari de Professors Universitaris, el seminari "Pregària i Sants del Carmel", el seminari sobre "Cristianisme i Moviment obrer: l'experiència catalana", etc.

Hem mantingut la col·laboració mensual amb els diaris locals mitjançant un article d'opinió al diari "Segre", fet pels membres del Consell Tècnic i altres professors de l'IREL, i una entrevista a cada conferenciant del cicle que es duu a terme en col·laboració amb la Universitat de Lleida i l'IEI i que es publica al diari "La Mañana".

Cal destacar que la col·laboració amb la Universitat, la Paeria i la Diputació Provincial funciona amb un dinamisme correcte. Això significa que la consolidació de l'IREL, com entitat cultural en mig de la societat civil de Lleida, està ben enfocada i que està bastint diversos ponts entre la fe i la cultura.

Aquest curs s'ha creat un equip que està realitzant una avaluació interna sobre l'Institut. Està constituïda pel Dr. Josep Galceran, cap d'estudis

i membre de l'Equip Directiu, pel professor Llic. Carles Sió, coordinador general de l'IREL, per la secretària general de l'Institut Llic. Josefa Camps i per l'alumne Sr. Juan Molero, diplomad en Ciències Religioses i estudiant de la llicenciatura. Estan duent a terme les enquestes adients amb els professors, estudiants i personal de l'administració i serveis per tal d'avaluar la qualitat present i les necessitats de futur de l'IREL.

El Bisbe-Administrador Apostòlic de la Diòcesi de Lleida Dr. Xavier Salinas, que per estatuts també és el president de l'IREL, com cada curs va presidir la lliçó inaugural i el lliurament dels títols de diplomats/des i llicenciats/des, s'ha reunit amb el Consell Tècnic i el Consell Assessor i ha donat sempre tot el recolzament i suport necessaris per a continuar la tasca de l'Institut, com ja ho van fer els bisbes predecessors Dr. Ramon Malla i Dr. Francesc Xavier Ciuraneta.

L'Institut continua, doncs, el seu camí acadèmic i pastoral, segueix cooperant amb la societat civil i, especialment, amb la Universitat de Lleida-UdL, amb l'Institut de Ciències de l'Educació-ICE i amb la Fundació Pública de la Diputació de Lleida "Institut d'Estudis Ilerdencs-IEI". Cal remarcar que l'IREL és un Institut Superior de la Diòcesi de Lleida, però que des dels seus orígens coopera a la formació de diplomats, llicenciats i agents de pastoral de les diòcesis veïnes de Solsona i d'Urgell.

Podem concloure, doncs, que l'IREL, mitjançant el treball diari de tota la comunitat universitària (estudiants, professors i personal de direcció i gestió) està duent a terme la seva tasca acadèmica i el seu servei a l'Església i a la societat de les terres de Lleida.

Lleida, 30 de juny de 2008
 Dr. Ramon Prat i Pons
 Director de l'IREL

Jornada Mundial de la Pau

Missatge del Sant Pare Benet XVI

1 de gener de 2009

Combatre la pobresa, construir la pau

1. També a l'inici d'aquest nou any vull fer arribar a tothom el meu desig de pau i invitar, amb aquest missatge, a reflexionar sobre el tema: Combatre la pobresa, construir la pau. Ja el meu venerat predecessor Joan Pau II, en el Missatge per la Jornada Mundial de la Pau del 1993, havia subratllat les repercussions negatives que la situació de pobresa de poblacions senceres acaba tenint sobre la pau. De fet, la pobresa figura sovint entre els factors que afavoreixen o agreugen els conflictes, àdhuc armats. Al seu torn, aquests últims nodreixen tràgiques situacions de pobresa. «Es consolida... i esdevé cada vegada més greu al món –escrivia Joan Pau II– una altra amenaça greu per la pau: moltes persones, fins i tot poblacions senceres, viuen avui en condicions d'extrema pobresa. La disparitat entre rics i pobres s'ha fet més evident, també en les nacions econòmicament més desenvolupades. Es tracta d'un problema que s'imposa a la consciència de la humanitat, ja que les condicions en què viu un gran nombre de persones són tals que ofenen la dignitat pel fet de néixer i que, en conseqüència, comprometen el progrés autèntic i harmònic de la comunitat mundial».

2. En aquest context, combatre la pobresa implica una consideració atenta del fenomen complex de la globalització. Aquesta consideració és important ja des del punt de vista metodològic, perquè suggereix utilitzar el fruit de les recerques que duen a terme els economistes i els sociòlegs sobre tants aspectes de la pobresa. La crida a la globalització hauria de revestir, però, també un significat espiritual i moral, que demanés d'esguardar els pobres en la consciència prospectiva que tots som participants d'un únic projecte diví, el de la vocació a constituir una única família en la qual tothom –individus, pobles i nacions– regulin els seus comportaments d'acord amb els principis de fraternitat i de responsabilitat.

Des d'aquesta perspectiva, cal tenir una visió àmplia i articulada de la pobresa. Si la pobresa fos tan sols material, les ciències socials que ens ajuden a mesurar els fenòmens sobre la base de dades sobretot de tipus quantitatiu bastarien per il·luminar-ne les característiques principals. Sabem, però, que existeixen pobreses immaterials, que no són conseqüència directa i automàtica de mancances materials. Per exemple, en les societats opulentes i avançades, hi ha fenòmens de marginació, pobresa relacional,

moral i espiritual: es tracta de persones totalment desorientades, que viuen diverses formes de desànim, a desgrat del benestar econòmic. Penso, d'una banda, en el que s'anomena «subdesenvolupament moral» i, de l'altra, en les conseqüències negatives del «superdesenvolupament». Tampoc no oblidó que, en les societats anomenades «pobres», el creixement econòmic sovint es veu frenat per impediments culturals, que no permeten un ús adequat dels recursos. Tanmateix, continua essent cert que tota forma de pobresa imposada té a la seva arrel el manament respecte de la dignitat transcendent de la persona humana. Quan l'home no és considerat en la integralitat de la seva vocació i no es respecten les exigències d'una vertadera «ecologia humana», es desencadenen també les dinàmiques perverses de la pobresa, com és evident en alguns àmbits sobre els quals centraré breument l'atenció.

Pobresa i implicacions morals

3. La pobresa sovint es relaciona, com a causa seva, amb el desenvolupament demogràfic. Com a conseqüència d'això, es duen a terme campanyes de reducció dels naixements, conduïdes a escala internacional, també amb mètodes que no respecten ni la dignitat de la dona ni el dret dels cònjuges a escollir responsablement el nombre de fills i sovint, cosa encara més greu, que no respecten ni tan sols el dret a la vida. L'extermini de milions de nadons no nascuts, en nom de la lluita contra la pobresa, constitueix de fet l'eliminació dels més pobres entre els éssers humans. Enfront d'això es manté el fet que, l'any 1981, prop del 40 % de la població mundial es trobava sota el llindar de la pobresa absoluta, mentre que avui aquest percentatge s'ha rebaixat substancialment, i han sortit de la pobresa poblacions caracteritzades, tanmateix, per un notable increment demogràfic. Aquesta dada posa en evidència que de recursos per resoldre el problema de la pobresa n'hi hauria, també, davant d'un creixement de la població. No s'ha d'oblidar, tampoc, que des del final de la Segona Guerra Mundial fins avui la població a la terra ha crescut en quatre mil milions i, en gran mesura, aquest fenomen afecta països que fa poc que han sorgit a l'escena internacional com noves potències econòmiques i han experimentat un ràpid desenvolupament justament gràcies al nombre elevat dels seus habitants. A més, entre les nacions més desenvolupades, les que tenen els índex de natalitat més alts presenten millors potencialitats de desenvolupament. En altres termes, la població s'està confirmant com una riquesa i no com un factor de pobresa.

4. Un altre àmbit de preocupació són les malalties pandèmiques com, per exemple, la malària, la tuberculosi i la sida, que, en la mesura que colpeixen els sectors productius de la població, influeixen en gran mesura sobre l'empitjorament de les condicions generals dels països. Les temptatives de

frenar les conseqüències d'aquestes malalties sobre la població no sempre assolixen resultats significatius. Succeeix, a més, que els països víctimes d'algunes d'aquestes pandèmies, per fer-hi front, han de patir els xantatges de qui condiona els ajuts econòmics a l'actuació de polítiques contràries a la vida. És sobretot difícil combatre la sida, dramàtica causa de pobresa, si no s'afronten les problemàtiques morals amb què està vinculada la difusió del virus. Cal, en primer lloc, fer campanyes que eduquin especialment els joves a una sexualitat que respongui plenament a la dignitat de la persona; algunes iniciatives que s'han aplicat en aquest sentit ja han donat fruits significatius, fent disminuir la difusió de la sida. Cal també posar a disposició de les poblacions pobres les medecines i les cures necessàries; això suposa una promoció decidida de la recerca mèdica i de les innovacions terapèutiques, com també, quan sigui necessari, una aplicació flexible de les regles internacionals de protecció de la propietat intel·lectual, a fi de garantir a tothom les cures sanitàries bàsiques.

5. Un tercer àmbit, objecte d'atenció en els programes de lluita contra la pobresa i que en mostra la intrínseca dimensió moral, és la pobresa de la població infantil. Quan la pobresa colpeix una família, els infants en resulten les víctimes més vulnerables: quasi la meitat dels qui viuen en situació de pobresa absoluta avui són infants. Considerar la pobresa posant-se de la part dels infants induïx a considerar prioritari aquells objectius que els interessin més directament com, per exemple, la cura de les mares, el compromís educatiu, l'accés a les vacunes, a les cures mèdiques i a l'aigua potable, la salvaguarda del medi ambient i, sobretot, el compromís en la defensa de la família i de l'estabilitat de les relacions al seu interior. Quan la família s'afebleix, els danys recauen inevitablement sobre els infants. On no es tutela la dignitat de la dona i de la mare, se'n ressenten encara principalment els fills.

6. Un quart àmbit que, des del punt de vista moral, mereix una atenció particular és la relació que existeix entre desarmament i desenvolupament. Suscita preocupació l'actual nivell global de despesa militar. Com ja he tingut manera de subratllar, passa que «els ingents recursos materials i humans que comporten les despeses militars i els armaments de fet són sostrets dels projectes de desenvolupament dels pobles, especialment dels més pobres i necessitats d'ajuda. I això va contra el que afirma la pròpia Carta de les Nacions Unides, que implica la comunitat internacional, i els estats en particular, a “promoure l'establiment i el manteniment de la pau i de la seguretat internacional amb la despesa mínima dels recursos humans i econòmics mundials per als armaments” (art. 26) ».

Aquest estat de coses no facilita, sinó que més aviat obstaculitza seriosament l'assoliment dels grans objectius de desenvolupament de la comunitat internacional. A més, un augment excessiu de la despesa militar corre el

risc d'accelerar una cursa armamentista que provoca bosses de subdesenvolupament i de desesperació, transformant-se així, paradoxalment, en un factor d'inestabilitat, de tensió i de conflictes. Com va afirmar sàviament el meu venerat predecessor Pau VI, «el desenvolupament és el nou nom de la pau». Els estats són cridats, doncs, a reflexionar seriosament sobre les raons més profundes dels conflictes, sovint provocats per la injustícia, i a fer-hi una coratjosa autocrítica. Si amb això s'assolís una millora de les relacions, hauria de permetre reduir les despeses destinades a armament. Els recursos estalviats es podrien destinar a projectes de desenvolupament de les persones i dels pobles més pobres i necessitats: el compromís profús en aquest sentit és un compromís per la pau a dintre de la família humana.

7. Un cinquè àmbit relatiu a la lluita contra la pobresa material fa referència a l'actual crisi alimentària, que posa en risc la satisfacció de les necessitats bàsiques. Aquesta crisi es caracteritza no tant per la insuficiència d'aliments, com per les dificultats d'accés a aquests i pels fenòmens especulatius i, per tant, de manca d'un conjunt d'institucions polítiques i econòmiques en condicions d'afrontar les necessitats i les emergències. La desnutrició pot també provocar greus danys psicofísics a les poblacions, privant moltes persones de les energies necessària per sortir, sense ajudes especials, de la seva situació de pobresa. I això contribueix a allargar l'espiral de les desigualtats, provocant reaccions que corren el risc d'esdevenir violentes. Totes les dades sobre l'evolució de la pobresa relativa els darrers decennis, indiquen un augment de la distància entre els rics i els pobres. Són causes principal d'aquest, sens dubte, d'una banda els avenços tecnològics, els beneficis dels quals es concentren en les capes més altes de la distribució de les rendes i, de l'altra, la dinàmica dels preus dels productes industrials, que creixen molt més ràpidament que els preus dels productes agrícoles i de les matèries primeres que posseeixen els països més pobres. Succeeix, doncs, que la majoria de la població dels països més pobres pateix una doble marginació, en termes de rendes més baixes i de preus més alts.

Lluita contra la pobresa i solidaritat global

8. Una de les vies mestres per construir la pau és una globalització enfocada als interessos de la gran família humana. Tanmateix, per governar la globalització cal una forta solidaritat global entre els països rics i els països pobres, com també a l'interior dels propis països, àdhuc els rics. És necessari un «codi ètic comú», les normes del qual no tinguin tan sols un caràcter convencional, sinó que estiguin fonamentades en la llei natural inscrita pel Creador en la consciència de tot ésser humà (cf. Rm 2,14-15). És que cadascú de nosaltres no adverteix potser, en el més íntim de la consciència, la crida a fer la pròpia contribució al bé comú i a la pau social? La globalització elimina algunes barreres, però això no significa que no en pugui construir

de noves; apropa els pobles, però aquest apropament espacial i temporal no crea per si sol les condicions per a una vertadera comunió i una pau autèntica. La marginació dels pobles del planeta pot trobar instruments vàlids de rescat en la globalització només si tothom se sent personalment ferit per les injustícies que hi ha al món i per les violacions dels drets humans vinculades amb aquelles. L'Església, que és «signe i instrument de la unió íntima amb Déu i de la unitat de tot el gènere humà», continuarà oferint la seva contribució per tal que se superin les injustícies i les incomprendensions, i s'arribi a construir un món més pacífic i solidari.

9. En l'àmbit del comerç internacional i de les transaccions financeres, s'apliquen avui processos que permeten integrar positivament les economies, i així contribuir a la millora de les condicions generals; però també hi ha processos en sentit contrari, que divideixen i marginen els pobles, i creen premisses perilloses per a les guerres i els conflictes. Els decennis posteriors a la Segona Guerra Mundial, el comerç internacional de béns i de serveis ha crescut d'una manera extraordinàriament ràpida, amb un dinamisme sense precedents en la història. Gran part del comerç mundial ha involucrat els països de l'antiga industrialització, al qual s'hi ha afegit significativament molts països emergents, que hi han esdevingut rellevants. Hi ha, però, altres països amb rendes baixes, que són encara greument marginats dels fluxos comercials. El seu creixement s'ha vist afectat negativament pel ràpid descens, registrat els últims decennis, dels preus de les matèries primeres, que constitueixen la quasi totalitat de les seves exportacions. En aquests països, la majoria africans, la dependència de les exportacions de productes de primera necessitat continua constituint un potent factor de risc. Voldria aquí renovar una crida perquè tots els països tinguin les mateixes possibilitats d'accés al mercat mundial, evitant-hi exclusions i marginacions.

10. Una reflexió semblant es pot fer pel que fa a les finances, que concerneixen un dels aspectes fonamentals del fenomen de la globalització, gràcies al desenvolupament de l'electrònica i de les polítiques de liberalització dels fluxos de diners entre els diversos països. La funció objectivament més important de les finances, que és sostenir a llarg termini la possibilitat d'inversió i, per tant, de desenvolupament, es demostra avui més fràgil que mai: experimenta els contracops negatius d'un sistema d'intercanvis financers –a escala nacional i global– basats en una lògica del més curt termini, que cerca l'increment del valor de les activitats financeres i es concentra en la gestió tècnica de les diverses formes de risc. També la crisi recent demostra que l'activitat financera a vegades es mou per lògiques purament autoreferencials sense cap consideració, a llarg termini, del bé comú. La concentració dels objectius dels operadors financers globals en el més curt termini redueix la capacitat de les finances d'acomplir la seva funció de pont

entre el present i el futur, per sostenir la creació de noves oportunitats de producció i de treball a llarg termini. Unes finances concentrades a curt i a molt curt termini esdevenen perilloses per a tots, també per als qui cerquen de beneficiar-se'n durant les fases d'eufòria financera.

11. De tot això es palesa que la lluita contra la pobresa requereix una cooperació, tant des del punt de vista econòmic com jurídic, que permeti a la comunitat internacional i, en particular, als països pobres, identificar i aplicar solucions coordinades per afrontar els problemes esmentats, realitzant un marc jurídic eficaç per a l'economia. També calen incentius a la creació d'institucions eficients i participades, com també suport per lluitat contra la criminalitat i per promoure una cultura de la legalitat. D'altra banda, no es pot negar que les polítiques marcadament assistencialistes són la causa de molts fracassos en l'ajuda als països pobres. Invertir en la formació de les persones i desenvolupar de manera integrada una cultura específica de la iniciativa sembla que és, actualment, el projecte autèntic a mitjà i a llarg termini. Si bé les activitats econòmiques, per desenvolupar-se, necessiten un context favorable, això no significa que s'hagi de treure l'atenció dels problemes de renda. Si bé s'ha destacat oportunament que l'augment de la renda per càpita no pot constituir de cap manera el fi de l'acció políticoeconòmica, no s'ha d'oblidar, però, que representa un instrument important per assolir l'objectiu de la lluita contra la fam i contra la pobresa absoluta. Des d'aquest punt de vista, s'esvaeix la falsa il·lusió que una política de pura redistribució de la riquesa existent pugui resoldre el problema de manera definitiva. De fet, en una economia moderna, el valor de la riquesa depèn, d'una manera determinant, de la capacitat de crear benefici present i futur. La creació de valor resulta, doncs, un vincle ineludible, que s'ha de tenir en compte si es vol lluitar contra la pobresa material de manera eficaç i duradora.

12. Situar els pobres al primer lloc comporta, en fi, que es reservi un espai adequat per a una lògica econòmica correcta per part dels agents del mercat internacional, a una lògica política correcta per part dels agents institucionals i a una lògica participativa correcta capaç de valoritzar la societat civil local i internacional. Els mateixos organismes internacionals reconeixen avui la preciositat i l'avantatge de les iniciatives econòmiques de la societat civil o de les administracions locals per a la promoció de l'ajuda i de la inclusió a la societat d'aquells segments de la població que sovint es troben sota el llindar de la pobresa extrema i als quals alhora difícilment els arriben les ajudes oficials. La història del desenvolupament econòmic del segle XX ensenya que les bones polítiques de desenvolupament depenen de la responsabilitat dels homes i de la creació de sinèrgies positives entre els mercats, la societat civil i els estats. En particular, la societat civil assumeix un rol crucial en qualsevol procés de desenvolupament, atès que el

desenvolupament és essencialment un fenomen cultural i la cultura neix i es desenvolupa en els llocs de l'àmbit civil.

13. Com va afirmar el meu venerat predecessor Joan Pau II, la globalització «es presenta amb una marcada característica d'ambivalència» i, per tant, és governada amb una saviesa prudent. S'inclou en aquesta forma de saviesa el fet de tenir primerament en compte les exigències dels pobres de la terra, superant l'escàndol de la desproporció existent entre els problemes de la pobresa i les mesures que els homes predisposen per afrontar-les. La desproporció és tant d'ordre cultural i polític, com espiritual i moral. Sovint hom s'atura en les causes superficials i instrumentals de la pobresa, sense arribar a les que es troben al cor humà, com l'avidesa i la curtedat de mires. Els problemes del desenvolupament, de les ajudes i de la cooperació internacional s'afronten potser sense una autèntica implicació de les persones, sinó com a qüestions tècniques, que s'exhaureixen en la predisposició d'estructures, en la implementació d'acords tarifaris, en l'assignació de finançaments anònims. La lluita contra la pobresa necessita, en canvi, d'homes i dones que visquin amb profunditat la fraternitat i siguin capaços d'acompanyar persones, famílies i comunitats en la cerca d'un autèntic desenvolupament humà.

Conclusió

14. A l'encíclica *Centesimus annus*, Joan Pau II amonestava sobre la necessitat d'«abandonar la mentalitat que considera els pobres –persones i pobles– com un llast i com un fàstig que importuna, que pretén consumir tot el que els altres han produït». «Els pobres –escrivia– reclamen el dret de participar en el gaudi dels béns materials i de fer fructificar la seva capacitat de treball, creant així un món més just i més pròsper per a tothom». Al món global actual, cada vegada és més evident que es construeix la pau només si es garanteix a tothom la possibilitat d'un creixement raonable: les distorsions dels sistemes injustos, de fet, més tard o més d'hora passen factura a tothom. Per tant, només l'estultícia pot induir a construir una casa daurada, envoltada pel desert o la degradació. La globalització per si sola és incapaç de construir la pau i, en molts casos, de fet, crea divisions i conflictes. I més aviat palesa una necessitat: que s'orienti vers un objectiu de profunda solidaritat, que miri al bé de cadascú i de tothom. En aquest sentit, la globalització és vista com una ocasió propícia per realitzar quelcom d'important en la lluita contra la pobresa i per posar a disposició de la justícia i de la pau recursos impensats fins ara.

15. Des de sempre, la doctrina social de l'Església s'ha interessat pels pobres. Als temps de l'encíclica *Rerum novarum* aquests estaven formats sobretot pels treballadors de la nova societat industrial; en el magisteri

social de Pius XI, de Pius XII, de Joan XXIII, de Pau VI i de Joan Pau II s'han il·lustrat noves formes de pobresa a mesura que l'horitzó de la qüestió social s'allargava, fins a assolir dimensions mundials. Aquest allargament de la qüestió social a la globalitat es considera no tan sols com una extensió quantitativa, sinó també com un aprofundiment qualitatiu sobre l'home i les necessitats de la família humana. Per això, l'Església, alhora que segueix amb atenció els fenòmens actuals de la globalització i la seva incidència en les pobres humanes, indica els nous aspectes de la qüestió social, no tan sols en extensió, sinó també en profunditat, en la mesura que concerneixen la identitat de l'home i la seva relació amb Déu. Són principis de doctrina social que tendeixen a aclarir els nexes entre la pobresa i la globalització, i a orientar l'acció vers la construcció de la pau. Entre aquests principis, és bo recordar aquí, de manera particular, «l'amor preferencial pels pobres», a la llum de la primacia de la caritat, testimoniada per tota la tradició cristiana, començant per la de l'Església dels orígens (cf. Ac 4,32-36; 1Co 16,1; 2 Cor 8-9; Ga 2,10).

«Que cadascú faci la part que li correspon i no vacil·li», escrivia l'any 1891 Lleó XIII, i afegia: «Quant a l'Església, aquesta no ha de deixar de fer mai i de cap manera la seva obra». Aquesta consciència acompanya també avui l'acció de l'Església envers els pobres, en els quals veu Crist, i sent ressonar constantment al seu cor el mandat del Príncep de la Pau als apòstols: «*Vos date illis manducare* –Doneu-los menjar vosaltres mateixos» (Lc 9,13)–. Fidel a aquesta invitació del seu Senyor, la comunitat cristiana no deixarà, doncs, d'assegurar a tota la família humana el propi sosteniment en les accions de solidaritat creativa, no tan sols per donar més del necessari, sinó sobretot per canviar «els estils de vida, els models de producció i de consum, les estructures consolidades de poder que avui regeixen les societats».

Així doncs, a tot deixeble de Crist, com també a tota persona de bona voluntat, adreço, a l'inici d'aquest nou any, una càlida invitació a allargar el cor vers les necessitats dels pobres i a fer tot el que sigui concretament possible per venir a socórrer-los. De fet, continua essent ben cert l'axioma segons el qual «combatre la pobresa és construir la pau».

El Vaticà, 8 de desembre de 2008

Benedictus PP XVI

Congregació per a les causes del sants

Validesa del procés diocesà

Decret

Prot. N. 2588-5/06

DE LLEIDA

Beatificació o Declaració de Martiri

Dels Servents de Déu, **Rafael García Segura**,

Sacerdot Diocesà,

i 168 companys,

Sacerdots Diocesans i Fidels Laics

morts, com es diu, per odi a la fe.

En l'Assemblea Ordinària, celebrada el dia 24 del mes d'octubre d'aquest any 2008, aquesta Congregació per a les Causes dels Sants va deliberar sobre aquest dubte, és a dir: *“S’hi ha o no constància sobre la validesa del procés diocesà, realitzat a la Cúria Eclesiàstica de Lleida, respecte a la vida, martiri i també fama i signes de martiri, dels Servents de Déu, Rafael García Segura, Sacerdot Diocesà, i 168 Companys, Sacerdots Diocesans i Fidels Laics, morts, segons es diu, per odi a la fe; si els testimonis han estat legal i rectament examinats, i si els documents jurídics aportats han estat legítimament compulsats, per al cas i als efectes de què es tracta.*

Així, doncs, aquesta Congregació, atenent el vot redactat d'ofici i ponderat diligentment tot l'assumpte, ha respost **Afirmativament**, és a dir: consta la validesa del procés esmentat, per al cas i als efectes de què es tracta, sanat el que en dret s'hagi de sanar. Sense que res obsti en contrari.

Roma, a la Seu de la mateixa Congregació, dia 24 d'octubre de l'Any del Senyor

Àngelo Amato, S.D.B

Arquebisbe titular de Sila

Prefecte

† Michaël Di Ruperto

Arquebisbe titular de Biccari

Secretari

Vida Diocesana

Exèquies de Mn. Josep Traguany

El bisbe de Lleida Joan Piris ha presidit el dia 1 d'octubre a l'església parroquial de Sant Sebastià de Vilanova de Segrià, les exèquies del seu rector Mn. Josep Traguany Cases, que havia mort el 30 de setembre a l'Hospital Arnau de Vilanova de Lleida.

El vicaris episcopals, així com l'arxiprest Mn. Amadeu Carrera i el degà del capítol catedral Mn. Josep A. Ginestà i alhora entranyable amic personal de Mn. Traguany, així com nombrosos mossens de la diòcesi, concelebraren amb el Sr. bisbe la Missa funeral.

La capacitat de l'església quedà petita per encabir-hi els nombrosos veïns i feligresos, tant del mateix Vilanova com també de Benavent, amb el seus alcaldes, que volgueren acomiadar al seu rector "de tota la vida". S'hi sumaren també les corals dels dos pobles, dirigides per Mn. Joaquim Mesalles, Mestre de Capella de la Catedral de Lleida i que en

aquests darrers mesos de malaltia del rector, l'ha substituït en les seves responsabilitats parroquials.

El Sr. bisbe en la seva sentida homilia, manifestà el seu dol i més quan recent arribat a la diòcesi, no havia pogut conèixer personalment a Mn. Traguany, al que definí com un "capellà de poble, amic, company, conseller i proper a tothom i estimat per tothom".

Al finalitzar l'Eucaristia, el secretari general del bisbat Mn. Daniel Turmo, llegí la semblança biogràfica de Mn. Josep Traguany, que nascut a Lleida el 15 de juliol de 1931, va ser ordenat sacerdot el 29 de juny de 1955 també a Lleida, on havia cursat els estudis eclesiàstics.

Mn. Traguany va dedicar tota la seva llarga vida sacerdotal al servei de la pastoral parroquial, començant de vicari a la Mare de Déu del Carme, de Lleida i després en parròquies rurals: Montañana, Claramunt, Chiró, Tercui, La Floresta, Almatret, Maials

i finalment Benavent de Segrià i Vilanova de Segrià, parròquies de les que n'ha estat rector durant 31 anys. I on tothom el recorda com un "capellà que estimava el poble".

Les exèquies van posar de manifest el dol amb el que els dos pobles

que l'han tingut de rector han viscut el seu traspàs. Així ho palesaren tant l'alcalde de Vilanova, com també l'alcaldesa de Benavent, que amb paraules sentides i emocionades, agrairen al seu rector traspassat: "... tot el que ha fet pel dos pobles i per la seva gent".

VII Pregària Interreligiosa per la Pau

El dissabte 4 d'octubre, festa de Sant Francesc d'Assís, es va celebrar al Teatre de l'Acadèmia Mariana la VII Pregària Interreligiosa per la Pau, amb el lema "Per la pau, TOTS UNITS".

Representants de nou confessions religioses presents a la ciutat i diòcesi de Lleida, convocades per la delegació diocesana d'Ecumenisme i Diàleg Interreligiós, s'aplegaren en aquesta trobada.

El bisbe Joan Piris, acompanyat per la delegada diocesana Francesca Agustí, va participar per primera vegada en aquest acte on cada grup feu una pregària, acompanyada tot seguit d'un tall de música pròpia adient a cada confessió. La Trobada va cloure amb la lectura d'un manifest, on es fa palès el desig d'unitat religiosa per aconseguir la desitjada Pau.

Certamen de la Mare de Déu de l'Acadèmia

El diumenge 5 d'octubre, tingueren lloc a Lleida els actes centrals en honor de la Patrona de la ciutat, la Verge Blanca de l'Acadèmia, dedicats enguany a la Mare de Déu de l'Acadèmia, com a Patrona del col·legi Episcopal de Lleida, en el seu 50 aniversari.

A les 10 del matí tingué lloc una Eucaristia a la Catedral de Lleida en honor de la Mare de Déu de l'Acadèmia, presidida pel bisbe de Lleida Joan Piris i pel bisbe emèrit Francesc Xavier Ciuraneta. A la celebració assistí l'alcalde de la Ciutat Àngel Ros, acompanyat

per diversos regidors de la Paeria i altres autoritats i representacions, les Pubilles de la Ciutat i l'equip directiu del col·legi Episcopal, així com professors, pares, alumnes i Junta de l'Acadèmia Mariana.

El Sr. bisbe en la seva homilia va referir-se a la figura de Maria on s'emmirallen els cristians i glossà el doble patrocini de la Mare de Déu de l'Acadèmia de Lleida, com a Patrona de la ciutat i alhora del col·legi Episcopal al qual va felicitar pels seus 50 anys de servei a l'educació cristiana.

Després de la celebració de l'Eucaristia i amb l'Auditori Municipal Enric Granados de Lleida ple de gom a gom, tingué lloc el Certamen de l'Acadèmia Mariana de Lleida, on es lloà la Mare de Déu de l'Acadèmia, com a Patrona del col·legi Episcopal de Lleida en el seu 50 aniversari.

L'acte s'inicià amb un pròleg musical a càrrec de l'Orquestra de Cambra de la Noguera i la soprano Mª Carme Valls, que va merèixer el beneplàcit del públic.

Tot seguit, gairebé a quarts d'una de la tarda s'inicià l'acte literari, sota la presidència del bisbe de Lleida Joan Piris, acompanyat pel bisbe emèrit Francesc Xavier Ciuraneta i l'alcalde Àngel Ros; amb altres autoritats i representacions, com el director del col·legi Episcopal Josep Birbe i el director de l'Acadèmia Mn. Salvador Gené.

El rector de la Universitat de Lleida, Dr. Joan Viñas feu el discurs com a Mantenidor del Certamen Marià 2008. En la seva profunda dissertació el rector de la UdL relacionà fe i ciència, com dos aspectes per buscar la veritat i viure de manera coherent. El Dr. Viñas va cloure el seu discurs recordant una poesia del capellà i poeta Mn. Agustí Bernaus, guardonada en un Certamen Marià i que cantava a la Verge Blanca.

Després es lliuraren els premis als escriptor i poetes guardonats en el Certamen Marià.

L'acte va cloure en primer lloc amb les paraules de l'alcalde de Lleida Àngel Ros que felicità l'Acadèmia, al Mantenidor, poetes i escriptors premiats i al col·legi Episcopal pel seu 50 aniversari i renovà el suport de la Paeria a l'entitat.

Finalment fou el bisbe de la diòcesi Joan Piris que en la seva intervenció va manifestar la seva satisfacció pel Certamen Marià que acabava de celebrar-se i que donà per conclòs.

Abans d'aixecar la taula i donat per acabat el Certamen d'enguany, el director de l'Acadèmia Mn. Salvador Gené va anunciar que el proper any el Certamen serà dedicat a l'advocació mariana Mare del Salvador, com a patrona del col·legi Mater Salvatoris de Lleida de les religioses de la Companyia del Salvador, en el Centenari del naixement de la seva fundadora la Mare Maria Fèlix Torres, nascuda a Albelda.

Inauguració del curs de l'Escola d'Esplai de Lleida

El 10 d'octubre tingué lloc al Paraninfo de l'Acadèmia Mariana la inauguració del curs 2008-2009 de l'Escola de l'Esplai de Lleida, presidit pel bisbe Joan Piris, acompanyat en la taula per la presidenta de la Fundació Verge Blanca, Paquita Arturo; la secretària de l'Escola de l'Esplai, Maite Serrate i el president del Servei de Colònies Josep Fernández.

La Lliçó inaugural fou pronunciada per Francesc Garreta, pedagog i professor de les Escoles Universitàries de Treball Social i Educació Pere Tarrés, de la Universitat Ramon Llull, amb el tema: *Educar en el lleure, educar per a la vida. Quins són els aprenentatges que s'adquireixen en el món del lleure?. Que ens aporten en la nostra vida?*

El professor Garreta al llarg de la seva exposició, va voler destacar diferents punts claus en el món del Esplai i les colònies, la manera de dur a terme la nova educació: Ensenyar la condició humana, afrontar les incerteses i la catequesi del coneixement. D'altra banda va parlar en el context de l'educació del Lleure, de

la necessitat d'emergència de nous actors, factors claus per la innovació i la recerca de joves voluntaris i no solament joves sinó famílies compromeses per conscienciar els infants en la responsabilitat de treballar en equip i amb imaginació. Als monitors els va aconsellar, paciència, diàleg i saber escoltar.

L'acte fou alhora la cloenda de les activitats celebrades amb ocasió del 50 aniversari del Servei de Colònies de Vacances, que iniciades el 2 d'abril amb la presentació del llibre "Cent anys de Colònies de Vacances a Catalunya" han tingut continuïtat durant tot l'any fins el passat 4 d'octubre, amb la Diada de Tallers celebrada a la Casa de Colònies Montsant a Vilaller, amb la participació d'un bon nombre d'infants i monitors i la presència del bisbe Joan Piris.

L'Escola de l'Esplai amb el lema "Educar en el lleure, educar per la vida", ha donat a conèixer el programa d'activitats per al curs 2008-2009, amb la convocatòria de gairebé quaranta cursos: En el camp d'educació en el lleure i voluntariat

Visita del bisbe auxiliar de Iasi a Lleida

Van ser necessaris només tres dies, del 9 a l'11 d'octubre de 2008, perquè els fidels catòlics romanesos de Lleida, Espanya,

s'adonessin de la gran importància i benefici que els ha reportat l'estança d'un Pastor al mig d'ells. En aquest cas la visita del Bisbe auxiliar d'Iasi,

Mons. Aurel Perca, que ha complert aquesta missió.

Alegria, primer per la trobada amb els fidels que viuen a Lleida: el primer dia amb els romanesos a l'església de Sant Joan, on se celebra la missa en llengua romanesa els dimarts, dijous i divendres a la tarda. El dia següent, amb la comunitat parroquial de la Mare de Déu del Carme en la missa concelebrada amb el Vicari General, Mn. Joan Ramon Ezquerria, i el rector del Carme, Mn. Joan Mora. Finalment, l'encontre amb el bisbe de la diòcesi, Mons. Joan Piris Frígola, nou bisbe de Lleida, encontre que ha produït per a tots alegria i enriquiment espiritual.

Aquesta alegria s'ha completat el dia onze d'octubre, quan el bisbe

Aurel va celebrar la missa solemne a l'església parroquial del Carme, impartint el sagrament de la Confirmació a vint-i-un joves procedents de Lleida, Tarragona, Reus i Vielha. La santa missa ha estat precedida d'una trobada amb tota la comunitat, on hem tingut ocasió de parlar de la nostra vida espiritual, personal i pastoral amb totes les seves circumstàncies, favorables i desfavorables, amb què ens trobem.

Donem gràcies a Déu pels dons que ens ha prodigat la visita del nostre Bisbe a qui demanem que testimonii la nostra cordial salutació a les diverses comunitats que visitarà a Espanya i d'una manera especial, quan torni a Romania, al Senyor Bisbe, Mons. Petru Gherghel.

L'IREL obre el nou curs acadèmic

El 15 d'octubre tingué lloc a la Sala d'Actes de la Universitat de Lleida, l'acte d'inauguració del nou curs acadèmic de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida, L'acte acadèmic, presidit pel bisbe de Lleida Joan Piris i el rector de la UDL Joan Viñas i altres representacions.

L'acte s'inicià amb les paraules de salutació del director de l'IREL Mn. Ramon Prat, on destacà la tasca de l'Institut en fer possible el diàleg entre fe i cultura: "...per a que la creació i la redempció es trobin". Alhora va valorar com a molt positiu

la col·laboració de l'IREL amb la Universitat de Lleida i institucions com l'Institut d'Estudis Ilerdencs, la Paeria, la Fundació Joan Maragall i fins i tot "La Caixa"; qualificant-ho com a "pedagogia de com treballar en cooperació institucional en aquest objectiu" i agraïnt el seu suport.

Mn. Prat va donar les xifres de 104 diplomats i 33 llicenciats que han sortit d'ell, tot afirmant alhora que l'objectiu final de l'IREL són els Agents de Pastoral. Féu finalment una crida a formar part dels "Amics de l'IREL", com una bona eina per col·laborar amb l'institut. El director

definí l'IREL com “una comunitat universitària cristiana, un espai creient per a créixer com a persona íntegrament”.

El filòsof Josep Mª Esquirol va fer tot seguit la Lliçó inaugural amb el tema “La Justícia: Imatge, sentit i fonament”. Esquirol es referí a l'equilibri, a la igualtat i a la imparcialitat, com a sentit, imatge i fonament de la Justícia. Alhora, afirmà que de la Justícia es pot parlar com a virtut d'una persona, característica de la societat i intenció de la llei: “La Justícia està al servei de la igualtat”, digué el conferenciant. En la seva reflexió, Josep Mª Esquirol aprofundí en l'amor cristià com un referent de la Justícia: “...que pot sorgir, no solament de l'interés racional, sinó de l'amor i l'estima. L'afany per la Justícia, sovint prové de l'amor i en la tradició cristiana l'amor és també caritat. La caritat és la justícia del cor, l'autèntica solidaritat”.

Acabada la lliçó inaugural, es procedí al lliurament de les orles a la X promoció de diplomats en Ciències Religioses i a la Va. d'Agents de Pastoral i les beques a la VI promoció de llicenciats.

El degà de la Facultat de Teologia de Catalunya Armand Puig qualificà la tasca de l'IREL com “justa, precisa i adequada”, dient que calia vetllar per la continuïtat rotunda i el rector de la Universitat de Lleida Joan Viñas, va valorar de molt “eficaç i actual” la presència de l'IREL i la seva vinculació amb el món universitari.

El bisbe Joan Piris, que per primera vegada presidia aquest acte, agrai tanmateix a les institucions la seva col·laboració amb l'IREL, suport que per si sol és ja suficient aval de continuïtat de l'Institut, que compleix amb generositat la seva missió de formar en la fe.

Concert en homenatge a Mn. JuanMa Bardají

El dissabte dia 18 d'octubre, la Coral Santa Trinitat de la parròquia Sant Andreu de Lleida, va fer un concert en homenatge a mossèn JuanMa Bardají que va treballar en aquesta parròquia en les diferents pastorals i sobre tot obert a acollir i ajudar al sector més necessitat de la parròquia.

L'acte es va dur a terme al teatre de l'Acadèmia Mariana que es va omplir per escoltar a aquesta Coral que consta de 15 components, la majoria d'ells de Guinea Equatorial, que van delectar al públic amb les cançons típiques del seu país i els temes propis de la litúrgia que cada diumenge interpreten a la missa de

12 a la parròquia Sant Andreu de Lleida.

Durant les pauses va parlar un familiar amb paraules entretallades per l'emoció i un col·laborador de la parròquia que van ressaltar els fets més puntuals de la vida de mossèn JuanMa Bardají i el seu compromís pels més febles, sobre tot els nens i els joves.

Felicitem als components d'aquesta coral que varen fer la primera actuació en un escenari i animar-los perquè continuïn amb aquesta tasca per fer arribar als lleidatans la música i les maneres d'interpretar-la al seu país i alhora enriquir-nos amb les diferents cultures que conviuen amb nosaltres.

Les entitats cristianes en la Fira Solidàrium

El passat cap de setmana del 18-19 d'octubre es va celebrar a Lleida la Fira Solidàrium que vol aplegar totes les ONGs i entitats que treballen dins el món de la solidaritat a la nostra ciutat. Com no podia ser d'una altra manera, les entitats d'Església ens hi vam fer presents un altre any: Delegació de missions, Comitè Oscar Romero, Càritas, Mans Unides, Fundació Social St. Ignasi - Arrels, Fundació Verge Blanca, Justícia i Pau... vam tenir cadascuna el nostre petit espai on poder mostrar que és el que fem, amb qui, com, a on... Laics i laïques vam dedicar hores i hores el cap de setmana a explicar-ho a qui ho demanava. Religiosos com en Benet Arbués i sacerdots com en Joan Sunyol ens van acompanyar en aquesta tasca. Vingueren a visitar-nos els vicaris Mn. Ezquerria i Mn. Josep Anton Jové.

La Fira ha estat tot un èxit, el seu objectiu ha estat assolit: oferir una plataforma de sensibilització de cara a la ciutadania on tothom hi

pugui dir la seva i compartir entre tots diferents maneres de treballar. Això sí, amb un horitzó en comú: la construcció d'un món més just, més solidari, més compromès amb els més necessitats.

Per a nosaltres aquest "altre món possible" té una identitat pròpia: el Regne de Déu que volem que arribi i per això treballem per ell. Tanmateix, la força que ens empeny a tots i totes els que hi érem allà a continuar en el compromís envers la justícia té, per a nosaltres, nom i cognoms: Jesús de Natzaret.

Personalment volem agrair l'esforç de tots aquells que ens hi vam fer presents, independentment de l'entitat que fos, a la Regidoria de Drets Civils, Cooperació i immigració per tota la il·lusió i el recolzament que ens ha donat, així com per tota la feina feta, que ha estat molta. Esperem que la Fira doni el seu fruit i cada cop siguem més la gent implicada per construir aquest món en el que ens agradaria viure a tothom. Moltes gràcies i endavant

Festa a la parròquia Sant Antoni M. Claret

Com cada 24 d'octubre, festa de sant Antoni Maria Claret, la parròquia de Balàfia, de Lleida, ha celebrat la festa del seu patró. Enguany ha coincidit amb la clausura del bicentenari del naixement del P. Claret.

L'Eucaristia, preparada amb gust i cura de tots els detalls, ha estat molt participada i com és costum en les festes especials, els joves han acompanyat els cants amb guitarres.

En la seva homilia, el Sr. Bisbe ha glosat la figura del P. Claret, i en referència a què era la primera vegada que visitava la nostra parròquia, digué que, a ben segur, els feligresos coneixien la vida del sant millor que ell. Tanmateix, ha fet una prèdica missionera de dalt a baix.

El Sr. Bisbe ha agraït la vida i l'exemple del P. Claret, i ha convidat la comunitat parroquial a seguir les petjades del nostre patró i actualitzar la seva manera de fer. Ha llançat unes

quantas qüestions perquè hi pensem i actuem: Què podríem fer perquè en el nostre barri de Balàfia hi hagi experiència de Jesús? En aquestes circumstàncies, què i com faria el P. Claret per escampar l'Evangeli? Això –ha dit– no és ciència-ficció, sinó fites a assolir, actuant segons un pensament del sant: “Hem de tenir un cor de fills per a Déu, per als altres un cor de mare, i per a mi mateix un cor de jutge”.

Cada representant dels diversos grups que hi ha a la parròquia ha fet una pregària, tot demanant a Déu allò que el manca per al millor seguiment de Jesús. Abans de la benedicció final, tots junts hem recitat la pregària apostòlica del P. Claret que hi ha escrita sobre una ceràmica col·locada en un lateral del temple:

¡Oh Déu i Pare meu!, / feu que us conegui i us faci conèixer; / que us estimi i us faci estimar; / que us serveixi i us faci servir; / que us lloï i us faci lloar de totes les criatures.

Assemblea de l'ACO (Acció Catòlica Obrera)

El dia 26 d'octubre l'ACO (Acció Catòlica Obrera) de la Diòcesi de Lleida vam celebrar la nostra assemblea anual, en el marc de l'Acadèmia Mariana.

Al matí, es va rebre la visita de Monsenyor Joan Piris, bisbe de la Diòcesi, que ens va acompanyar durant la pregària i ens va animar en el nostre treball.

El treball del dia va estar centrat en l'Espiritualitat Militant, es a dir, de quina manera la nostra fe ens motiva al compromís social i eclesial.

Aquest curs a l'ACO estem preparant els temes que treballarem els propers tres cursos tot seguint una profunda reflexió i una anàlisi de la situació social per a veure quins aspectes són els més necessaris. Dins d'aquest procés se situa

el Consell, que per primer cop se celebrarà a Lleida, durant el mes de maig de 2009.

L'ACO compta en l'actualitat amb uns 800 militants que integren un centenar de grups. Està implantada a diverses diòcesis de Catalunya i les Balears i actualment han començat alguns grups a Bilbao, Còrdova i Madrid.

Aclariment Delegació de Missions

En el darrer exemplar de la revista *Illuminare* en el que apareixien les dades sobre la recapitació del DOMUND de l'any passat, es reflecteix una xifra equivocada degut a un error administratiu.

Els diners recaptats per la diòcesi de Lleida de l'any 2007 és de 49.783,26 € i no de 6.500 € tal i com apareix en la llista de recapitació.

OMP agraeix a la nostra diòcesi aquestes donacions, que tant necessiten els nostres missioners i missioneres que desenvolupen la seva tasca de lluita contra la pobresa i l'exclusió dels més desfavorits, duent un missatge d'esperança i de Bona Nova. Moltes gràcies per la vostra col·laboració.

Que Déu us beneeixi. Delegació diocesana de missions.

Presentació del Volum II d'«Arrels cristianes»

El 30 d'octubre, va tenir lloc al paranimf de l'Acadèmia Mariana, la presentació del Volum II i tercer dels publicats de l'obra "Arrels Cristianes. Presència i Significació del Cristianisme en la Història i Societat de Lleida", que porta com a títol: "Temps de Con-

solidació. La Baixa Edat Mitjana. Segles XIII-XV".

L'acte de presentació fou presidit pel bisbe Joan Piris, amb la intervenció dels coordinadors de l'obra i dels representants de les entitats i Francesc Soldevilla, cap de publicacions de Pagés Edicions,

va manifestar la seva satisfacció per veure ja l'obra gairebé acabada i anunciant la publicació del volum IV i darrer, dedicat a l'època contemporània, del segle XIX fins als nostres dies, per després de Nadal.

Mn. Ramon Prat, director de l'IREL, va destacar la grandesa de l'obra i qualificà aquest projecte editorial com un diàleg de fe i cultura i un diàleg del present cap al passat mirant el futur. Tot seguit el vicerector de la UdL Jaume Barull, definí "Arrels Cristianes" com una obra amb una gran consistència intel·lectual i editorial, que ofereix la visió històrica de l'època de consolidació de la diòcesi, entre els segles XIII i XIV, que coincideix amb l'esplendor d'una ciutat que veu nàixer les seves més emblemàtiques institucions com la Seu Vella, centre d'espiritualitat i de cultura, la Paeria, i l'Estudi General del qual l'actual UdL se'n sent hereva.

Els doctors Prim Bertan i Francesc Fité, com a coordinadors d'aquest segon volum manifestaren la seva satisfacció pel resultat de l'obra. En paraules del professor Prim Bertran: "...aquest volum ens manifesta l'esplendor de l'Església de Lleida en aquell temps de consolidació, entre els segles XIII al XV".

Per al Dr. Prim, en aquest volum descobrim una església incardinada amb el seu temps, que no és un fet aïllat. Alhora, valorà com a molt important la celebració dels concilis, explicat en un dels capítols: "...un fet històric que ens parla de l'Església de Lleida com a referent". Per al Dr. Francesc Fité, aquesta Historia de l'Església de Lleida s'ha convertit en "un magnífic testimoni escrit de la història mil·lenària d'una diòcesi amputada des de la segregació de les parròquies d'Aragó.

L'acte va cloure amb les paraules del bisbe Joan Piris dirigides a tots, persones com institucions, que han fet possible "Arrels Cristianes", que definí com "una obra per admirar i un estímul per als altres". Piris va referir-se en aquest moment al bisbe emèrit Francesc Xavier Ciuraneta, com el seu impulsor i promotor; i també es referí a l'administrador apostòlic Javier Salinas: "Tots dos li han donat a aquest projecte editorial el màxim suport, que cal agrair i reconèixer". El Sr. bisbe, ja per acabar digué que "Arrels Cristianes" ja no es però un projecte, sinó una realitat esplèndida, que ha posat en comú persones i energies: "...aquesta obra és per al bé de tots, per al bé de l'Església de Lleida i de la societat".

II Aniversari de la cloenda del Procés dels màrtirs

La Catedral de Lleida, el vespre del diumenge 9 de novembre, coincidint amb la festa de la dedicació de la basílica de Sant Joan del Laterà, celebrà una Eucaristia en commemoració del II Aniversari de la cloenda del Procés Diocesà dels 169 màrtirs, sacerdots i seglars de la diòcesi de Lleida, que tingué lloc en la mateixa catedral, el 5 de novembre de 2006.

Presidí l'Eucaristia el bisbe Joan Piris, concelebrant el vicari general i vicepostulador de la Causa, Mn. Juan Ramon Ezquerra; el degà del capítol, Mn. Josep Antoni Ginestà i altres vuit capitulars. Assistiren a la celebració una bona representació de familiars dels màrtirs i testimonis del procés.

El bisbe Joan Piris en les seves primeres paraules de salutació a l'inici de la Missa, comunicà als fidels presents que Roma havia fet públic el Decret de Validesa del Procés dels Màrtirs de Lleida, que vol dir que tot s'ha fet segons la normativa de la Congregació per a les Causes dels Sants i que el procés seguirà el seu curs, amb la confecció i presentació de la Positio.

El Sr. bisbe en la seva homilia digué que fer present Déu, és el deure de qualsevol batejat: "...els nostres màrtirs així ho van entendre i han fet present l'amor extrem a Déu i els germans fins a la fi, morint perdonant. La imatge més perfecta de Jesús es la gràcia de morir perdonant".

Finalitzada l'Eucaristia i el cant de Vespres, Mons. Piris va saludar i departí uns breus moments amb els familiars dels màrtirs i els testimonis del procés.

A tots els fidels que van assistir a la celebració, la Comissió dels Màrtirs va lliurar-los-hi un nou fulletó que, amb el títol "El Seminari de Lleida honora els seus màrtirs", recull la biografia dels 17 mossens i seminaristes màrtirs el 1936. Els historiadors Romà Sol i Carme Torres, membres de la Comissió signen una introducció històrica, mentre que l'actual rector del Seminari Mn. Jaume Pedrós, fa la presentació. Es completa amb el testimoni de Mn. Jerónimo Ortíz: "Jo vaig ser alumne i company de presó".

El bisbe ucraïnès Hlib Lonchina visita Lleida

El bisbe ucraïnès Hlib Lonchina, en qualitat de visitador de les comunitats Greco Catòliques Ucraïneses a Espanya, va visitar la ciutat de Lleida l'11 de novembre, acompanyat pel sacerdot coordinador de les comunitats Ucraïneses a Catalunya i resident a Berga el P. Hector Zimmer.

El motiu de l'estada a la capital del Segrià d'aquest bisbe ucraïnès, ha estat visitar aquestes comunitats i veure a l'únic sacerdot greco catòlic de ritus bizantí el P. Yuriy Svystum. que atén espiritualment als grecocatólics de les tres diòcesis lleidatanes (Urgell, Solsona i Lleida). Aquest sacerdot resideix però a la diòcesi de Lleida, ja que fou la pionera en portar sacerdots d'aquestes comunitats (ucraïnesos i romanesos) a treballar pastoralment amb els fidels immigrants d'origen romanès i ucraïnès residents a la diòcesi.

Cada diumenge els fidels greco catòlics, celebren l'Eucaristia amb el ritus bizantí a la parròquia de Sant Pere de Lleida. A primeres hores de la tarda el P. Yuriy Svystum, celebra també l'Eucaristia a la població de Guissona, on viuen i treballen molts immigrants ucraïnesos de ritus greco catòlic. Fa uns dies es va fer una trobada a Màlaga de tots els sacerdots ucraïnesos que treballen al nostre país.

El bisbe Lonchina anà al Palau Episcopal de Lleida, per tal de mantenir una trobada amb el bisbe Joan Piris. La cordial entrevista es féu amb italià, idioma que els dos bisbes parlen correctament.

Després de la visita a la ciutat de Lleida, el bisbe Lonchina anà cap a Barcelona, per continuar la seva tasca en aquell bisbat.

Festa a la parròquia de Sant Martí

La parròquia de Sant Martí de Lleida va celebrar el vespre de l'11 de novembre, amb l'assistència d'un bon nombre de fidels que ompliren l'església, la seva festa patronal en honor de sant Martí, bisbe de Tours.

Ho féu amb una solemne Eucaristia presidida pel bisbe de Lleida Joan Piris i concelebrada pel rector

Mn. Vicenç Alfonso; el degà de la Catedral i anterior rector, Mn. Josep A. Ginestà; el secretari general Mn. Daniel Turmo i un prevere company del Sr. bisbe.

Com és costum, la Junta de l'Associació de Veïns de Jaume I, participà també en la celebració tot honorant a l'antic patró del barri Sant Martí, acompanyant a l'alcal-

de Sr. Àngel Ros i altres regidors i representacions que se sumaren a la celebració, com la Junta i membres de la Confraria de la Casa d'Andalusia de Lleida, que té la seva seu canònica en aquesta parròquia.

El Sr. bisbe en la seva homilia va convidar els fidels a viure la fe amb entusiasme, estimant Déu i els germans, a exemple de sant Martí, que s'entusiasma pel Crist.

La Coral de la Llar de Jubilats Bonaire, dirigida per Genna Mª Naranjo, que solemnitza la celebració cantant en finalitzar, juntament amb

els fidels, els "Goigs a sant Martí", estrenats l'any passat, amb lletra de Mn. Joan Roig i música de Joan M. Aragonés:

*Per la fe i la nova vida / que,
per Crist en vós florí, / Lleida us
canta amb veu ardida: / beneïu-nos,
sant Martí!*

La diada de sant Martí va cloure tot seguit als locals parroquials, amb un "Pica pica" festiu, organitzat conjuntament per la parròquia i l'Associació de Veïns del barri.

Càritas diocesana de Lleida i els seus voluntaris

La seu de Càritas Diocesana, ubicada a la plaça Sant Josep 2 de Lleida, ha acollit, el dissabte 15 de novembre, la Trobada General dels seus voluntaris, a la que hi va assistir per primera vegada el nou bisbe de Lleida, Mons. Joan Piris.

El director de Càritas Lleida Ramón Baró, ha intervingut per donar la benvinguda als voluntaris, que juntament amb els professionals i els socis de Càritas són el cos de l'acció humana i solidària de l'entitat. Ha agraït el seu treball com exponent de voluntariat i altruisme i els ha convidat a buscar alternatives a la tasca caritativa de l'entitat, amb el lema: "Sigueu creatius. Inventem noves formes de caritat".

En la trobada ha intervingut també Mn. Josep Alexandre Baró, que ha dibuixat el què vol dir ser voluntari i el germà marista Benet Arbués qui va explicar el valor del model d'acció social de Càritas i va destacar: "...obert a la col·laboració de tota persona de bon cor i on s'ofereix un espai de trobada i de gratuïtat per a persones, creients o no creients, que volen servir els pobres i treballar en la defensa dels drets de la persona, respectant l'opció de l'Església i de la comunitat cristiana que actuen mitjançant la caritat".

L'equip responsable del voluntariat, varen explicar el cicle del voluntariat a Càritas Lleida (procés de captació i sensibilització; procés

d'acollida; procés de formació; procés d'acompanyament i reconeixement; i procés de gestió de la sortida i relació posterior), els reptes (Càritas ha de plantejar-se què representa el voluntariat a la seva organització i quins són els seus àmbits i graus de participació; incorporació de nou voluntariat "més presència intergeneracional i intercultural" i el programa "voluntariat jove".

Actualment s'està actualitzant la base de dades del voluntariat, hi

ha 273 voluntaris d'alta i 308 voluntaris que faltaria actualitzar, podem preveure que actualment Càritas Lleida té aproximadament uns 500 voluntaris.

El bisbe Joan Piris, ha manifestat la seva satisfacció per la vitalitat i la força de Càritas Diocesana de Lleida i ha encoratjat l'entitat a seguir treballant al servei dels més necessitats de la societat, sense oblidar el perquè i per a qui es fa.

"Cos, afectivitat i espiritualitat" I Jornades a Lleida

Sota el títol "La teologia del Déu-Amor: de la condemna a la tendresa" hem celebrat el cap de setmana 14-16 de novembre les primeres jornades a Lleida titulades "Cos, afectivitat i espiritualitat". Les tres activitats previstes han estat tot un èxit de participació. Ens han donat l'oportunitat per a la reflexió i aprofundiment entorn les relacions humanes i la capacitat de tendresa que Déu ens ha donat i que ens permet assolir allò que Ell ens proposa: "estimeu-vos els uns als altres tal i com jo us he estimat".

La taula rodona de divendres amb la participació de Ramon Prat, teòleg i director de l'IREL, Carles Sanmartín, sacerdot i missioner i Siro López, teòleg i artista polifacètic, va estar un moment excepcional d'aprofundiment en la persona humana. Tres visions complementàries: des de la teologia del Déu

que estima, a l'apropament a les necessitats i riqueses del poble africà i la visió del cos com a obra creada per Déu.

L'espectacle de mim "El gran crit silenciós" va omplir el teatre de l'Acadèmia Mariana dissabte al vespre. Siro López va fer vibrar al públic que va riure, es va emocionar i es va divertir amb una obra tendra, senzilla i participativa.

Durant el cap de setmana també es va dur a terme el curs de 12h "Comunicació i afectivitat: el dret a la tendresa": amb la participació d'unes 20 persones de totes les edats, ens vam enriquir mútuament amb diferents dinàmiques en les quals treballàvem des de les emocions, incorporant la corporeïtat, els sentits, la música, el silenci, la trobada profunda amb un/a mateix/a, amb els altres i amb Déu. Hem pogut potenciar les nostres capacitats co-

municatives, sinceres, de cor a cor, reflexionar sobre la importància de recuperar la tendresa en les nostres relacions i la necessitat de relacionar-nos de nou amb la natura amb la senzillesa dels infants.

Les I Jornades per tant han suposat un apropament renovat a un Déu creador de bellesa, esperança, fraternal, ple d'Amor incondicional.

Així doncs, això ens esperona a poder tenir una segona oportunitat l'any que ve amb unes segones jornades en les quals podrem continuar aprofundint sobre aquest tema.

Prèviament, el passat divendres dia 15 de novembre, Siro López, llicenciat en teologia i artista polifacètic que centra la seva obra en la lluita pels drets humans i la dignitat de totes les persones, començant per les més desfavorides, va ser rebut pel bisbe Joan Piris amb el que vam poder gaudir d'una estona de coneixença, ja que va mostrar el seu interès per la proposta feta per les

Jornades "Cos, afectivitat i espiritualitat" que celebràvem aquell cap de setmana a la nostra diòcesi. El bisbe Joan ha recolzat la iniciativa i ens va esperonar a continuar treballant en aquesta línia de aprofundiment de la persona humana que engloba cos, emocions, ment, espiritualitat i trobada fraternal amb els altres.

Tanmateix vam ser rebuts per la regidora de Drets Civils, Cooperació i Inmigració, Rosa Mª Ball de l'Ajuntament de Lleida, amb la qual col·laborem per tal de portar al maig l'exposició d'en Siro López "Art i drets humans" que es podrà veure al claustre de la biblioteca pública en el marc de la Festa Major de la ciutat on es celebraran diferents activitats de les quals us mantindrem informats.

Aquesta col·laboració Bisbat - Ajuntament ens satisfà especialment ja que crea vincles de comunió, la possibilitat d'un treball conjunt entorn la defensa dels drets humans i l'anunci de què les coses poden i han de ser diferents.

Els Delegats diocesans amb el bisbe Joan Piris

La Casa d'Espiritualitat de l'Acadèmia Mariana, va acollir el vespre del 20 de novembre, una trobada del bisbe de Lleida Joan Piris, amb els delegats de les diverses delegacions diocesanes i directores de departaments i secretariats, per tal de conèixer de prop el treball, les accions i iniciatives que duen a terme, així com la realitat de la Pas-

toral Diocesana en el seu conjunt. En l'encontre es va constatar que és necessària una major coordinació entre les delegacions, potenciant un treball de conjunt, per tal de donar un major sentit d'Església diocesana. La trobada fou coordinada pel vicari de pastoral Mn. Josep Antoni Jové.

Dia dels Sense Sostre

Amb motiu del dia dels sense Sostre que se celebrà aquest any el 23 de Novembre, Càritas i la Fundació Sant Ignasi "ARRELS" han manifestat la seva inquietud per la situació actual de la pobresa extrema al nostre país, fent una incidència especial en els nostres indrets.

Càritas, per la seva part, ha fet un manifest amb tota una sèrie de propostes urgents, a les administracions públiques: per desenvolupar polítiques d'inclusió sense pal·liatius; evitar l'exclusió pràctica dels novinguts sense papers.

Des d'Arrels, en una roda de premsa celebrada a la parròquia de Sant Ignasi de Loiola, amb la participació del P. Joan Suñol i del delegat de Càritas, el germà Benet Arbués; s'han referit a les situacions de risc d'exclusió que porten a viure sense llar: Desnonament, reallotjament; joves que abandonen centres d'acolliment i la llar familiar sense els recursos adequats; persones que surten de la presó i les diferents formes d'assistència social, com per exemple, els hospitals psiquiàtrics.

Tots ells, són processos que porten a una persona a la situació d'estar sense llar.

Des de l'observatori d'Arrels s'han detectat 630 persones sense sostre, de gener a octubre de 2008 (561 sense llar). Entre les persones que es troben en aquesta situació un 90% són homes i un 10% dones. Un 29% són espanyols, les edats entre 30 i 40 anys.

El diumenge 23 de novembre se celebra el dia de les persones sense llar. Hi haurà diferents actes aquest cap de setmana a Lleida per sensibilitzar a la població:

- El dissabte a 2/4 de 5 de la tarda, Cercavila des de la plaça del Dipòsit fins a la plaça Paeria on es farà una Performance, ball de bastons i animació musical.
- El diumenge dia 23, a les 13 hores Eucaristia - Memorial a la Parròquia de Sant Ignasi, recordant persona a persona, les més de 80, que en 10 anys aproximadament s'han traspassat en situació de pobresa extrema.

Hora santa vocacional

És públic i notori que les Diòcesis de Catalunya organitzen cada mes de novembre, una “cadena d’oracions”, demanant al Senyor abundoses vocacions al sacerdoci, a la vida consagrada i a la missió. La Diòcesi de Lleida té assignats els dies tres, tretze i vint-i-tres. En les dues primeres dates, l’oració ha estat personal i parroquial; diverses parròquies han organitzat actes especials. La “cadena” s’ha acabat, pel que fa a Lleida, el dia vint-i-tres, que coincidí, aquest any, amb la “Festivitat de Crist Rei”; l’ocasió no podia ser millor.

A las sis de la tarda, a la capella del Santíssim de la Catedral, i organitzat per la Delegació Diocesana de Vocacions, al capdavant de la qual es troba Mn. Mercadé, va tenir lloc l’hora santa de pregària i súplica. S’inicià amb l’Exposició del Senyor Sagramentat en la seva Custòdia, dirigint la litúrgia Mn. Cebrià, amb la lectura d’alguns dels textos bíblics del dia, intervals de silenci i meditació, recitació de les oracions pròpies d’aquesta ocasió, continuant amb la lectura de la “Consagració del món al Cor de Jesús”, i finalitzant amb la Benedicció solemne. A més a més acompanyava al celebrant, un jove, que, si Déu vol, el proper curs

iniciarà els seus estudis en el Seminari, promesa d’una nova vocació sacerdotal, que tots esperem amb vertadera alegria.

La capella del Santíssim de la Catedral, plena de gom a gom, va ser testimoni de la devoció que desperta en el poble fidel, la súplica per les vocacions sacerdotals i religioses i el culte a Jesús Eucaristia.

El millor desig de tots és que la “cadena d’oració per les vocacions” ens doni fruits abundosos, i com a iniciativa per a futures ocasions, proposà Mn. Mercadé, que els anys propers, en acabar aquest cicle especial, puguem oferir al Senyor, la presència de persones o famílies que han elegit seguir Jesús amb especials vincles de fidelitat, cadascun en el camí assenyalat per la seva veritable vocació; en realitat és de les famílies cristianes d’on sorgeixen les autèntiques vocacions dòcils al seguiment de Crist.

També ens agradaria que cada any, i encara que no correspongui a aquesta Diòcesi, data a data, finalitzar la “cadena d’oracions” en la Diada de Crist Rei, optéssim per assenyalat aquest dia, com especialment dedicat a la pregària per les vocacions a la vida consagrada i a la missió.

111 artistes a benefici de “Mans Unides”

Un total de 111 artistes solidaris de Lleida, han donat les seves obres a l'exposició a benefici de Mans Unides, que juntament amb el Mercat de Labors, romandrà oberta al públic del 22 de novembre fins el proper 1 de desembre, a la Sala d'Exposicions de la Cambra de Comerç de Lleida, al carrer Anselm Claver d'aquesta ciutat.

L'exposició, que tanca la Campanya d'aquest any de Mans Unides, espera la visita i la col·laboració de nombrosos lleidatans, que a més de contemplar les obres d'art, poden adquirir les butlletes per participar en el sorteig dels quadres dels pintors lleidatans que tindrà lloc la tarda del

dia 1 de desembre. També poden adquirir labors o altres manualitats, col·laborant així amb la lluita *Contra la Fam en el Món*, tasca que té encomanada aquesta entitat solidària de l'Església.

La delegada de Mans Unides de la diòcesi de Lleida Pilar Menéndez, ha agraït la generositat dels lleidatans, que en la darrera campanya han col·laborat amb 280.000 €, que seran dedicats al projecte assignat a Lleida, la construcció d'una cooperativa agrària a Mauritània. Pilar Menéndez ha anunciat que el proper any, Mans Unides celebrarà el seu 50 aniversari, amb diverses activitats.

“La Palabra en odres nuevos”

La religiosa i superiora del Monestir de clarisses del Sant Crist de Balaguer, la germana Mª Victoria Triviño, ha presentat aquest divendres 28 de novembre, a les 7'30 de la tarda a la Sala de Plens de la capital de la Noguera, el seu darrer llibre “La palabra en odres nuevos, presencia y latido”, publicat per l'editorial bilbaïna Desclee de Brouwer.

Aquesta ha estat, però, la segona presentació del llibre de la germana Triviño, ja que el passat 21 de novembre es feu la primera a la Sala d'Actes de l'Institut d'Estudis llerdencs.

A l'igual que a Lleida, la presentació de l'obra ha estat a càrrec del P. Ramon Domènech, franciscà i vicari del tribunal eclesiàstic de l'arquebisbat de Barcelona. Pel P. Domènech, és tracta d'un llibre “de reflexions senzilles però profundes, a l'abast de tothom... curull de les experiències i vivències que ens apropen més a la humanitat i que més ens atansen al Déu que és amor”.

La germana Mª Victoria Triviño, que és defineix ella mateixa com “una enamorada de la paraula de Déu”, ha qualificat aquesta nova aportació literària, com un

llibre que aporta experiències i no teories; explicà que “La palabra en odres nuevos”, pretén suggerir i donar experiència, sense trobar-hi sentimentalisme ni solucions: “... des de la reflexió, l’oració i la contemplació, fem camí cap a Déu”. L’autora explica que el llibre pretén *acompanyar, elegir, conèixer i veure*, ahora que és una aportació al

moviment suscitat amb el Sínodo de la Paraula. Amb ella la religiosa pretén que ajudi a qui el llegeixi, a trobar afecció per la Bíblia.

La religiosa i escriptora, al llarg d’aquests 25 darrers anys, ha escrit uns 34 llibres: “...sempre en l’àmbit dels seus coneixements, i sempre dirigits a les religioses, al poble cristià i a tothom”.

Trobada d’infants de Catequesi

Prop d’un centenar d’infants de catequesi de Primera Comunió, de les deu parròquies que componen l’arxiprestat de la Seu Vella, acompanyats per una vintena de catequistes, pares i familiars, s’han aplegat el primer diumenge d’Advent a la parròquia de Sant Martí de Lleida, on han participat en l’Eucaristia de les 11 del matí.

El rector de la parròquia Mn. Vicenç Alfonso ha presidit la celebració que ha tingut un caire eminentment infantil i molt proper. En la seva homilia, ha agraït la massiva assistència tant de nens, com de pares i familiars, recordant-los-hi a aquests que són ells, els pares “els primers responsables de l’educació, també de la fe dels seus fills”. El rector ha tingut també paraules d’agraïment i encoratjament dirigides als catequis-

tes, per la seva tasca continuada i esforçada, prop dels infants per tal d’apropar-los a Jesús.

Als infants, els proposà, a mena de quatre *consignes*, una per setmana, alguns aspectes a millorar en aquestes quatre setmanes d’Advent.

Al finalitzar la celebració i després de fer un cant a la Mare de Déu, tots els nens i nenes s’han fet una fotografia de record d’aquesta Trobada d’Advent, que ha estat valorada molt positivament per la delegada de Catequesi Roser Garcia, tant per la nombrosa assistència com per la participació i vivència dels infants durant la celebració.

La delegada ha anunciat la propera Trobada de Formació de Catequistes pel proper 16 de gener de 2009.

El Sr. Bisbe a l'arxiprestat de la Ribagorça

El cap de setmana 29-30 de novembre, el Sr. Bisbe ha estat a l'arxiprestat de la Ribagorça. El dissabte 29 pel matí presidí els actes commemoratius del 9è centenari de la consagració del temple parroquial de Viu de Llevata: Missa, concert de cançons i dinar popular. A la tarda celebrà l'Eucaristia on un grup de 9 joves de la parròquia del Pont de Suert rebé la Confirmació. Acabada aquesta celebració compartírem un berenar-sopar amb els con-

firmats i familiars seus. El diumenge 30 presidí la missa dominical de Vilaller i a continuació, en un local del poble, tingué un encontre distès i familiar amb un grup de feligresos. Tot seguit també es reuní, al Pont de Suert, amb gent d'aquesta parròquia. Ja ha confirmat de manera pública que tornarà al Pont de Suert els dies 19 i 20 de gener, com a "Pare predicador" en les festes de Sant Sebastià.

Viatge a Roma de l'àvia Júlia

Amb motiu de la medalla *Pro Ecclesia et Pontifice* que el Sant Pare va atorgar recentment a l'àvia Júlia, va sorgir el propòsit d'anar al Vaticà a donar les gràcies al Papa i, així ho hem pogut fer. Vam marxar tota la família –30– amb els cinc nadons de mesos amb tota la il·lusió, recolzant a l'àvia i prometent-nos uns bons dies de convivència familiar, poder fer una mica de turisme i sobretot l'audiència amb Benet XVI que és el que més ens importava.

L'audiència va ser fantàstica: ben organitzat l'accés, lloc privilegiat, un dia assolellat, tota la família i, el Papa s'avança. La mare obre els braços i crida Papa, Papa! Tot humil, amable i dolç, el Papa ens agafa les mans. El primer que li diu l'àvia és que estem tota la família allí. Ell alça

la mirada i els veu a tots i exclama: Quina gràcia, quin do de Déu! Jo també estic molt content que hagueu pogut venir.

Vam poder parlar una bona estona. La mare tenia moltes coses a dir-li i jo intentava traduir-li tot allò que li deia o volia dir. Però, amb el Papa tant a prop, i amb aquella mirada tendra que té, més valia deixar parlar el cor doncs semblava que intuïa tot el que volies dir-li. No cal dir que és molt emocionant i és una experiència que crec que no podrem oblidar mai.

Amb el mocador d'espatlles dels colors del Vaticà al coll, els sis carrets dels nadons i la cadira de rodes de l'àvia feien que la gent mirés, ens fotografiés i ens preguntés. Era tot un espectacle familiar que en un país de turistes no era gens freqüent.

Gràcies a Déu tot ens va sortir com teníem previst, no va haver cap incident ni accident i vam tornar a casa contents, feliços i emocionats amb el cor ple de gràcia pel regal que havíem tingut.

Amb raó l'àvia repeteix tot sovint: "Des que he fet els 90 anys, només em passen coses boniques!"

Quina joia, deia ell, poder estar tota la família aquí! Quina gràcia de

Déu! I, ens mirava a tots especialment els més petits –cinc nadons– que portaven els seus pares als braços.

El lliurament de la medalla *Pro Ecclesia et Pontifice*, a l'àvia ha estat el motiu d'aquest viatge per anar a donar gràcies al Pontífex i que ha fet que passéssim uns dies familiars al costat de l'àvia plens d'alegria i joia.

Campanya de Nadal de Càritas

Càritas Lleida va presentar el 4 de desembre el "*VI Informe sobre exclusió i desenvolupament social a Espanya 2008*", de la Fundació Foessa. Es féu primerament a la plaça de Sant Josep amb els esquetxos "Tot Torna", a càrrec de "Sac d'espectacles". Tot seguit, a la Sala d'Actes de Càritas tingué lloc la taula rodona: "També refundarem la pobresa i l'exclusió?" Intervingueren Jordi Reglà, director de Càritas Barcelona; el P. Joan Suñol, president de la Fundació Sant Ignasi-Arrels; Rafa Allepuz, president de Justícia i Pau i Ramón Baró director de Càritas Lleida, actuant com a moderadora la periodista i membre del departament de MCS del bisbat de Lleida, Maria Carme Sabador.

Els tres ponents van coincidir en què les dades que aporta l'informe FOESSA, són una informació

científica necessària per conèixer i orientar el desenvolupament amb una dimensió social, des d'una perspectiva solidària de progrés, en defensa dels pobres i recolzant el treball d'aquelles institucions que com Càritas, han assumit un compromís davant les desigualtats. Les dades més significatives són: La pobresa afecta a la cinquena part de les llars, un segment de pobresa extrema que afectaria entre un 2,6 i un 4% de la població. Un 5'3% de llars es troben en exclusió severa. Les persones de la tercera edat, les dones, els nens i els immigrants són els més vulnerables. Un dels punts que més preocupa, és l'augment de joves que viuen en la pobresa, ja que el 44% del total de pobres a Espanya tenen menys de 25 anys i estan entre la pobresa extrema o severa.

En aquets sentit la Campanya de Nadal de Càritas està centrada

enguany en el valor de la Comunió, estimulants actituds que contribueixin a crear fraternitat, acollida i solidaritat. Càritas proposa un gest: Cinc dies solidaris, sense consumisme. "La convicció de la comunitat cristiana és aquesta: Un altre estil de vida és possible", diu el delegat de Càritas, el germà marista Benet Arbués, en una carta dirigida als voluntaris.

Els tres ponents van coincidir en que la Missió de les dades que

aporta l'informe FOESSA són per dotar a la societat espanyola de la informació científica necessària per a conèixer i orientar el seu desenvolupament amb una dimensió social, des d'una perspectiva solidària de progrés i defensa dels pobres, servir al coneixement de la realitat social a Espanya i recolzar el treball d'aquelles institucions que han assumit un compromís davant les desigualtats!

Festa nadalenca a l'arxiprestat «Perifèria»

L'arxiprestat «Perifèria» format per les parròquies Sant Josep Obrer (Magraners), Sant Agustí (la Bordeta), Sant Antoni Maria Claret (Balàfia), Verge dels Pobres (Secà de Sant Pere), i Santíssim Salvador (Pardinyes), hem celebrat la trobada anual que es fa als vols de Nadal.

La celebració ha tingut lloc a la parròquia de Pardinyes, i ha estat presidida pel seu rector, i alhora arxiprest de la «Perifèria», Mn. Joan Jové; i concelebrada pels salesians P. Joan Valls i P. Àngel Pinto, rector i vicari de les parròquies de la Bordeta i Magraners; pels claretians P. Nemesi Solà i P. Lluís Vila, rector i vicari de la parròquia de Balàfia; i pels Mn. Josep Anton Jové i Mn.

Jesús Pelegrí, rector i adscrit de la parròquia del Secà de Sant Pere.

Ha estat una celebració familiar, molt ben preparada, en la que s'ha incidit en la necessitat de sentir-nos grup, de sentir-nos arxiprestat, d'aquí que a l'entrada se'ns ha lliurat una pinya amb la inscripció: «Tots fem pinya. Som arxiprestat». Hi han participat un centenar de persones. La trobada era oberta a tots els feligresos de les parròquies esmentades, però pràcticament només han assistit aquelles persones que formen part d'algun grup parroquial: Càritas, Catequesi, Litúrgia, etc.

Tant les pregàries com les ofrenes han estat presentades per representats de cada parròquia. I una jove ha llegit una pregària

universal on, a mena de paràbola, ens ha convidat a treballar perquè el nostre cor esdevingui com un arbre d'arrels profundes i branques amples on acollir a tothom en la seva diversitat i procedència.

En acabar la celebració eucarística hem passat als locals parroquials per tenir una estona de convivència i fer un «pica-pica» amb allò que cadascú havia portat. Abans d'aco-

miadar-nos, és clar, ens hem desitjat un Bon Nadal.

La pròxima trobada arxipresbital està prevista per el proper 8 de febrer, a les 5 de la tarda, a la parròquia del Secà de Sant Pere. Llavors reflexionarem sobre la fam al món, dins de la campanya de Mans Unides.

El bisbe Joan Piris puja a Montserrat

El bisbe de Lleida Joan Piris va pujar el divendres 12 de desembre al monestir de Montserrat, per tal de posar-se als peus de la Patrona de Catalunya i venerar-la en el seu cambril, tal i com ha estat la seva voluntat de fer-ho des de la seva arribada a Lleida.

Mons. Piris ha celebrat l'Eucaristia privadament en la capella del cambril de la Mare de Déu i tot seguit assistí a la basílica del monestir, al cant de la Salve i del Virolai que tots els dies, a la 1 de la tarda, realitza l'Escolania de Montserrat.

El bisbe de Lleida fou rebut pel P. Abat de Montserrat Josep Mª Solé, amb el qual ha departit durant una estona, abans de compartir el dinar amb la comunitat benedictina en el refectori del monestir.

Monsenyor Joan Piris, abans de retornar a Lleida, signà en el llibre d'honor del monestir, on ha escrit la següent dedicatòria: *Aquesta és la meva primera visita com a bisbe de Lleida i poso als peus de Santa Maria de Montserrat tots i cadascun dels membres d'aquesta estimada diòcesis. Confio de cor en la seva intercessió.*

“Cicle de Nadal Memorial Josefina Barreu”

El^s locals de la parròquia de Sant Martí de Lleida van acollir les tardes dels dies 11 i 12 de desembre, el tradicional Cicle de Preparació al Nadal organitzat pel Grup de Dones de la Parròquia i que porta el nom de la que fou la seva creadora i animadora Josefina Barreu. Durant els dos dies es feren diversos tallers d'ornamentació floral i cuina, així com xerrades de la significació cristiana del Nadal, com la que féu el darrer dia el rector de la parròquia Mn. Vicenç Alfonso, que convidà al nombrós grup de dones que hi participaren, a conservar la tradició de “posar el pessebre a

casa”, com un símbol cristià irrenunciable del nostre Nadal. El Cicle va cloure el vespre del divendres 12, amb la celebració de l'Eucaristia en memòria de Josefina Barreu i de Mn. Antonio Rubiella, que fou durant més de 30 anys vicari de la parròquia: “Tots dos van estimar molt Sant Martí”, és digué en la celebració. També la parròquia de la Mare de Déu del Pilar féu un curset de preparació al Nadal el dijous 11 de desembre, amb una xerrada sobre les tradicions i costums cristianes de Nadal a càrrec de Jordi Curcó i un taller d'ornamentació nadalenca.

Benedicció d'un retaule a Torrebesses

El matí del 13 de desembre, festa de santa Llúcia, es va fer present a Torrebesses el bisbe de Lleida Joan Piris, acompanyat pel rector del poble Mn. Josep Mª Cebrià, les autoritats locals, els responsables del departament de Cultura de la Generalitat, diversos diputats de la Diputació de Lleida, el President del Consell Comarcal, el Director de l'IEI, Joan Busqueta, la Sra. Montserrat Macià, Directora del Museu de Lleida, diocesà i Comarcal, així com també la Directora de la Zona Sud de la Caixa. Davant més d'un centenar de persones, encapçalades per l'alcalde de la població i regidors, el Sr. Bisbe va beneir la restauració del retaule de sant Joan Baptista, de l'església de Sant Salvador de Torrebesses.

Aquest temple del S. XII, de transició del romànic al gòtic i el seu entorn, varen ser declarats el 1985 Monument Històric Artístic.

Es tracta d'un retaule de pedra policromada del S. XIV, que ha estat reubicat en el mur central de la capella de sant Joan i del qual no se'n coneix el seu autor. Està format per quinze peces i té unes mides de 3'5 m. d'alt per 3 m. d'ample. Segons es digué en l'acte d'estrena de la restauració, el retaule és considerat una de les obres més singulars d'aquest període artístic a la diòcesi de Lleida.

La restauració, que s'inicià el passat mes de maig i va cloure a finals d'octubre, ha estat a càrrec de cinc especialistes dirigits pel restau-

rador Ramon Solé, sota la supervisió tècnica del Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat. Els treballs de recuperació li han retornat part de la seva policroma, a banda de refer els desperfectes i elements malmesos. El resultat ha estat magnífic i el retaule es mostra ara en tot el seu esplendor.

La Generalitat de Catalunya ha estat la institució que ha promogut la restauració, amb un pressupost

total de 80.000 €, amb el patrocini de la Diputació i la col·laboració econòmica de “la Caixa”, així com la col·laboració del Museu de Lleida Diocesà i Comarcal i de la mateixa parròquia de Torrebesses.

El retaule presidit per la imatge de sant Joan Baptista, està format per quatre predel·les, on es poden contemplar diverses escenes de la vida i també del martiri del patró de la diòcesi, sant Joan Baptista.

Els infants porten a beneir el Nen Jesús

Desenes d'infants portaren a beneir les imatges del Nen Jesús del pessebre, en un acte simpàtic i prenatalenc, organitzat conjuntament per l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes i la parròquia de Sant Martí de Lleida.

La benedicció tingué lloc al finalitzar la Missa d'una del migdia, del tercer diumenge d'Advent –“Diumenge Gaudete”– de l'esmentada parròquia, solemnitzada per la Coral de la Llar de Jubilats Bonaire. La benedicció la féu el rector i alhora consiliari de les pessebristes de Lleida Mn. Vicenç Alfonso.

Els infants s'aproparen davant el presbiteri perquè fossin beneïdes aquestes imatges del Nen Jesús dels seus respectius Pessebres. N'hi havia de totes mides i estils, de petites i grans, de terracota, de fang o plàstic.

El rector agraí la nombrosa participació d'infants, com també d'adults que els han acompanyat en aquesta benedicció, alhora que convidà a tothom a que la imatge del Nen Jesús sigui el centre d'aquest Nadal a les llars, a les entitats i institucions.

“Vetlla de Nadal” de la Pastoral de Joves

La parròquia de Sant Andreu de Lleida va acollir el vespre del 16 de desembre, la “Vetlla de Nadal” de la Pastoral de Joves, amb el lema “Aquí és viu el Nadal”, on es feren presents els moviments i grups juvenils, grups parroquials i joves de Confirmació de la diòcesi de Lleida. L'Eucaristia fou concelebrada

pels consiliaris de la delegació i dels moviments: Mn. Victor Martínez, Mn. Xavier Navarro, el P. Joan Pujol i Mn. Ramon Balagué de la diòcesi d'Urgell i membre de la delegació de Pastoral Universitària. Durant la celebració és feu l'acollida de la llum de Nadal, que fou portada pels Escoltes i duta des de Tarragona.

Pregó de Nadal a la Paeria

El dissabte 20 de desembre tingué lloc al Saló de Plens del Palau de la Paeria, l'acte oficial d'Obertura del Cicle de Nadal, organitzat conjuntament per l'Agrupació Llerdenca de Pessebristes i la Paeria. L'acte fou presidit per l'alcalde Àngel Ros; el nostre bisbe Mons. Joan Piris i el president de l'Agrupació de Pessebristes, Àngel León, a més a més d'altres autoritats, representacions i la junta dels pessebristes.

Davant un bon nombre de lleidatans que omplien de gom a gom la noble sala de Plens de l'ajuntament de Lleida, Josep Antoni Duran i Lleida, feu enguany el Pregó de Nadal, amb el títol "El Nadal a Catalunya".

El pregoner enaltí en primer lloc la tradició de "fer el pessebre", recordant quan en la seva infantesa, després d'anar a buscar molsa verda i tendra que col·locaria damunt el suro que cada any sortia de les mateixes capsas que l'havien deixat l'any anterior.

Pel pregoner, que va anar nomenant una a una les figuretes més tradicionals, el Pessebre és: "...una de les nostres grans tradicions, catalana i familiar. És allò que fèiem amb els avis i els pares, i allò que fem a casa, com una baula més d'una tradició pròpia que s'enfonsa en el pou dels segles". Duran Lleida digué a més a més que el pessebre no decaurà mai.

Malgrat la pressió de la mundialització i del consumisme digué

el pregoner-, el Cicle Nadalenc ens identifica amb un corrent cultural inequívoc que és el de l'Europa cristiana: "L'Europa que celebra el Nadal", digué.

Finalitzat el pregó, prengué la paraula el president dels pessebristes de Lleida Àngel León. Amb elles va mostrar la seva satisfacció per la glossa de Duran Lleida, alhora que va agrair el suport de les intuïcions de la Ciutat a l'entitat i convidà els lleidatans a mantenir la tradició de "fer el pessebre" per Nadal.

El bisbe de Lleida Joan Piris, es felicità per aquest acte solemne d'obertura del Cicle de Nadal i pel fet de celebrar-se a l'Ajuntament de la ciutat: "...i és que entre tots, hem de fer una societat millor", alhora que féu extensiu aquest agraïment a la tasca de l'Agrupació de Pessebristes: "...que ens ajuda a saber mantenir la tradició". Pel bisbe Piris el Pessebre és una manifestació cultural i tradicional: "...però pels creients és, o hauria de ser un sermó. En el pessebre hem de trobar el misteri de l'Encarnació i escampar-lo", digué.

Finalment fou l'alcalde Àngel Ros qui amb les seves paraules va cloure l'acte, fent referència al Pregó a les paraules del Pregoner, asseverant que la figureta del Nen Jesús del Pessebre es símbol de l'amor i la pau, que tant ens desitgem els uns al altres en aquestes dates.

Com a pròleg al Pregó de Nadal i com és tradició, es féu l'es-

trena d'una nova nadala, enguany intitulada "Rondava un Estel", amb lletra de Sebastià Gaya, traspassat recentment i música de Mn. Joaquim Mesalles, mestre de capella de la Ca-

tedral de Lleida. L'estrena fou a càrrec de la Coral Maristes Montserrat sota la direcció de Gerard Riu, que oferí tot seguit un petit concert nadalenc.

Homenatge als mossens de més edat

El bisbe de Lleida Joan Piris, en la tradicional recepció amb els treballadors i col·laboradors de la Cúria Diocesana, que tots els anys té lloc al Palau Episcopal de Lleida amb motiu de les festes de Nadal, ha volgut homenatjar als mossens de 75 anys en endavant, que a la diòcesi de Lleida són un total de 43. La majoria d'ells han estat presents en aquest acte.

El bisbe Piris ha agraït en nom de tota la diòcesi el seu servei a l'Església, a Déu i als germans. "... tot allò que heu fet i que encara

fareu". Mons. Piris els ha lliurat, com a record, un petit obsequi, una caixa amb una placa en la tapa on s'aprecia gravada en plata la silueta de la Seu Vella de Lleida, l'antiga catedral dels lleidatans.

El vicari general Mn. Joan Ramon Ezquerria ha agraït el gest del Sr. Bisbe i li ha manifestat l'adhesió de tots els mossens, felicitant-lo alhora el Nadal.

L'acte ha tingut lloc en el Saló del Trono del Palau Episcopal, presidit per una pintura de la Nativitat de Jesús.

Pessebre vivent a Sudanell

A primera hora de la tarda del dissabte 27 de desembre, el bisbe de Lleida Joan Piris es traslladà al poble de Sudanell, molt proper a Lleida, per tal de visitar la XIV edició del Pessebre Vivent de Sudanell.

Abans però, presidí amb el rector del poble Mn. Manel Mercadé i el rector de Llardecans Mn. Josep Mª Cebrià, una Eucaristia a la paròquia, cantada pel cor parroquial i

on és feu també l'escena central del naixement personificada per veïns del poble.

Tot seguit, acompanyat pel rector, l'alcalde del poble i la presidenta de l'Associació del Pessebre Vivent, es traslladà a l'indret de celebració del Pessebre. El bisbe Piris va poder contemplar tot l'itinerari basat en 65 escenificacions, distribuïdes pels carrers i racons de diversos carrers i vivendes del poble i on 250 perso-

natges, donen vida a les principals escenes del naixement de Jesús i a altres que evocuen els oficis perduts i imatges de la vida rural.

El bisbe de Lleida alabà el Pessebre Vivent, lloant l'esforç que

fa tot el poble per a fer-lo realitat any rere any i mostrar amb imatges vivents el misteri del naixement de Crist. El Pessebre Vivent de Sudanell es representarà també les tardes dels dies 1, 4, 6, 10 i 11 de gener.

Juneda celebra els 25 i 50 anys de casats

El diumenge, 28 de desembre, l'església parroquial de la Transfiguració del Senyor de Juneda lluïa amb goig perquè 12 parelles celebraven que aquest any n'han fet 50 que varen celebrar el sagrament del matrimoni i 7 parelles més que aquest any n'han fet 25 que varen unir el seu amor davant de Déu i de l'Església.

Presidí l'Eucaristia el nou Bisbe de Lleida Mons. Joan Piris Frígola. Els fidels omplien el temple per tal de donar la benvinguda al Sr. Bisbe en la seva primera visita a la població de Juneda. Els cants de la Missa varen ser entonats per la Sra. Magda Sar-

ramona, acompanyada a la guitarra elèctrica amb registres d'orgue i l'actuació especial de la soprano Dolors Escué entonant el "Tota Pulchra". Els feligresos també van participar activament en la celebració.

Al finalitzar la Missa les parelles homenatjades van rebre un opuscle amb temes Bíblics i una poesia de Rosa Farran dedicada a la dona com a record d'aquesta festa tan entranyable.

La Jornada va cloure amb un aperitiu on els celebrants i acompanyants van mostrar al Sr. Bisbe el seu agraïment.

Diorames nadalencs de Josep Ramon Trilla

La Capella del Peu del Ro-meu al carrer Major de Lleida, seu de l'Agrupació llerdenca de Pessebristes, obre les portes tots els dies de les festes de Nadal, de 6 a 8'30 de la tarda, per tal que els lleidatans puguin visitar durant els dies de les festes de Nadal fins el dia de Reis, un total de 54 diorames, exponent del millor art pessebrista.

En l'espai de la capella, l'Agrupació ha convidat enguany al pes-

sebrista de Tàrrrega Josep Ramon Trilla, amb una exposició d'un conjunt de dotze diorames bíblics, amb diverses escenes del naixement i infància de Jesús.

Tot el conjunt és d'una gran qualitat artística i plàstica. L'autor combina perfectament la llum i els colors, amb una exquisida perspectiva que li dona un gran realisme a tot el conjunt.

Magraners de Lleida fa el pessebre vivent

El pessebre vivent de Lleida, al barri de Magraners, és un dels pessebres més originals i vistosos de les Comarques del Segrià. És una visita obligada per a tots els lleidatans/es i veïns de les contrades de les Terres de Ponent. Anem tots al barri dels Magraners a fer Nadal amb tota la família. Ens passejarem per l'estable, pel pontet i a més a més degustarem boníssimes "Palometes de panís".

El pessebre s'ha construït amb materials reciclats, 125.000 'tetrabrik' i més de 9.000 llaunes, i representa la forma de viure en un poblat a l'època de Crist. Aquest any s'han incorporat novetats com ara un picapedrer, el forn de pa, un calabós i alguna construcció amb fang per guardar animals.

Actualment inclou tres cançons interpretades en directe per mostrar el naixement, l'anunciació i el temple de Ponç Pilat. El pessebre compta amb 200 figurants i 30 escenes. A l'any 2001 se'n va fer càrrec l'Associació Ecològic Cultural de Magraners L'Hangar, tot i que aquest és el segon pessebre més antic de tot Catalunya i data de l'any

1963, quan els primers veïns del barri el representaven en les seves pròpies cases.

En la preparació d'aquest pessebre vivent hi participa pràcticament tot el barri recollint, durant tot l'any, els 'tetrabrik' i llaunes que serveixen per fer els decorats. També hi ha molta gent que ajuda en el muntatge de tot l'espai, encara que després no apareixen en les escenes. Aquest any, a més, han rebut el premi Baula, com la millor experiència ciutadana de participació de tot un poble o barri per un projecte comú. El pessebre vivent de Lleida s'ha pogut veure durant el dia de Nadal en què van assistir més de 1.500 espectadors i el passat diumenge n'ha superat el nombre ja que el dia de Sant Esteve no van poder fer la representació.

L'organització vol ampliar el nombre d'escenes i per això s'ha plantejat per a la propera edició obrir la participació a persones i grups de la ciutat de Lleida que estiguin interessats. Si voleu participar de figurants, informeu-vos a pessebre@magraners.org

Índex General de l'any 2008

Diòcesi

Bisbe Mons. Javier Salinas, Ad. Apostòlic:

Paraules de Vida

“Déu m’ha confiat la missió de comunicar-vos...”	5
“Vós en el Jordà anunciieu amb signes admirables ...”	6
“Cap nació no empunyarà l’espasa contra...”	7
“Que n’és de bo i agradable, viure tots junts...”	8
Mares sanes: dret i esperança	9
“Convertiu-vos i creieu en l’Evangeli”	11
“L’amor que té als qui creuen en ell s’estén...”	12
“Estimeu-vos els uns als altres com jo us he estimat” ..	13
“Doneu al Cèsar el que és del Cèsar, i a Déu...”	14
“Si avui escolteu la seva veu...”	15
“No us espanteu, Jesús de Natzaret, el Crucificat...” ..	17
“Tu has creat el meu interior, m’has teixit en...”	18
“Deixeu que els infants vinguin a mi”	85
“Veniu amb mi... Immediatament deixaren...”	86
“Per causa meva us conduiran davant governadors...” ..	87
“Estava malalt i em vau visitar”	88
“Prengué el pa, digué la benedicció, el partí...”	89
“Tots quedaren plens de l’Esperit Sant...”	90
“Adorem la Trinitat indivisible, perquè Ella ens ha salvat” ..	91
“L’Eucaristia és signe d’unitat i vincle de caritat”	93
“Quan al principi Déu va fer l’home, el va deixar...” ..	94
“El que jo vull és amor, i no sacrificis”	95
“En veure les multituds, se’n compadí, perquè...”	96
“T’enalteixo, Pare... perquè has revelat als senzills...” ..	97
“Senyor, tu ho saps tot; ja ho saps, que t’estimo”	98
“Veniu a un lloc despoblat i descansau una mica”	165
“Quan l’Esperit Sant vindrà damunt vostre...”	166
“La meva paraula serà com la pluja, no tornarà...”	167
“Canteu al Senyor arreu de la terra”	168
“Doneu-los menjar vosaltres mateixos”	169
“Soc l’esclava del senyor, que es compleixin en mi...” ..	170
“Que es lloïn les nacions, Déu nostre”	171
“Tu ets el Messies, el fill de Déu viu”	172
“Si vols ser perfecte, ven tot el que tens, dona-ho...” ..	174

“Poble de Déu, poble en marxa, junts fem camí”	175
“Dono gràcies a Déu cada vegada que us recordo”	176
“Beneït el qui ve en nom del Senyor”	177

Relleu de Bisbe

Resum d'actes.....	185

Bisbe Mons. Joan Piris:

Ajudant a viure

“Sigueu gent d'espardenya”	237
Vocació i missió desproporcionades	265
Fortalesa, seguretat i constància.....	266
Missioner per vocació	267
Presència de l'església avui	269
Sants pecadors.....	270
Una vertadera espiritualitat: complementaris	271
Església en Lleida 2008	272
La pau amb vosaltres	273
Revisem fonaments	274
Obrir-se a la benedicció de Déu	276
“Créixer en misericòrdia”	277
Una pregunta que cal fer-se.....	278
Una carta punyent.....	279

Col·lació de Ministeris

Ministeri del lectorat

Sr. Lucas Francisco Evung.....	100
Sr. Santiago Mataix Gabaldón	100

Ordenació Sagrada

Orde del presbiterat

Rvd. Sr. Juan Carlos Mandje	100

Decrets

Arxiu Diocesà	20
Càritas Diocesana.....	21
Fons diocesà per a la conservació del patrimoni	282
Comissió diocesana per a la retribució del clergat	284

Confirmacions

Primer trimestre	23
Segon trimestre.....	101
Tercer trimestre.....	178
Quart trimestre.....	285

Felicitació de Nadal	
El Sr. Bisbe felicita el Nadal	281

Vicaria General:

Consell Pastoral Diocesà. Sessió del 25 de gener	24
Consell Presbiteral. Sessió de l'11 de febrer	25
Consell Presbiteral. Sessió del dia 27 de maig	102
Dimissió de l'estat clerical del diaca, José Víctor Ortiz.	179
Avisos, facultats i prescripcions per a l'any 2009.....	286
Normativa de funcionament de l'arxiu diocesà.....	301

Secretaria General:

Nomenaments febrer i març	27
Nomenaments maig i juny	104
Nomenaments juliol	180
Nomenaments novembre - desembre	305

Els béns de la Franja

Carta al director de "La Mañana"	28
Nota premsa Consell Presbiteral i Col. Consultors	29
Nota premsa del Col·legi de Consultors	105
Comunicat de la Nunciatura Apostòlica	106
Comunicat de premsa del Bisbat	109
Nota premsa: decisió de la Rota Romana	306

Necrològiques

Mn. Antoni Fontova Vilamajó.....	32
Sra. Elisa Viñals Ramon (Mare de Mons. Salinas)	35
Mn. Màrius Rodrigo Molí	110
Mn. Juan Manuel Bardají Martínez.....	180
Mn. Joan Salvadó Gomà.....	181
Mn. Josep Tragany Cases.....	183

IREL:

Memòria del curs 2006-2007.....	113
Memòria del curs 2007-2008.....	309

Conferència Episcopal Tarraconense

Materials pedagògics editats per la Generalitat	37

Conferència Episcopal Espanyola

Renovació càrrecs Conferència Episcopal	39

Santa Seu

Sant Pare:

Missatges

Quaresma 2008.....	43
Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions	46
Jornada Mundial de les Comunicacions Socials	50
Jornada Mundial de la Pau	329

Congregació per a les causes dels sants:

Decret: Validació del procés diocesà.....	337

De la Congregació del Clero

Comunicació diaca José Víctor Ortiz Hormiga	30

Vida Diocesana

Activitats de la Diòcesi

Agrupació Pessebristes guardona 124 pessebres	55
Trobada de Delegats diocesans	56
Mateo Hidalgo, ordenat Diaca Permanent	57
Trobada de formació de catequistes.....	59
Fira de la Infància missionera.....	59
Diguem no a les bombes de dispersió	60
La Catedral celebra la candelera i la Mare Déu Blau....	62
Jornada Vida Consagrada	63
Nomenats Prelats d'Honor Mns. Tarragona i Bajén	64
Eucaristia i “sopar de la fam” a la P. de la Mercè	64
Hospitalitat de Lourdes: 150 anys de les aparicions....	65
Assemblea Moviment de Professionals Cristians	67
Festival Missioner 2008	67
Presentació llibre: “La canya de pescar” de Mn. Prat ..	68
Càritas inaugura una nova botiga de Troballes.....	69
Gent Gran. II Trobada de Voluntaris i Beneficiaris.....	70
Trobada Grups d'Oració i Amistat	71
Experiència de Mn. Sanmartín a Burkina Fasso.....	71
VII Aniversari beatificació de Francesc Castelló	72
Solemne Missa Crismal i benedicció dels Sants Olis	73
Càritas, escola de l'amor fratern	74
Aniversari Unió Eucarística Reparadora	76
50è Aniversari Servei de Colònies de vacances	131
IV Trobada de formació de Catequistes.....	132

Peregrinació a Roma acció de gràcies procés màrtirs..	133
Trobada Catalana Professors/es de Religió	134
Jornada d'Infants de l'Arxiprestat de Gardeny	135
Lliurament premis concurs de narracions FRATER	136
Cloenda setmana "Catalunya missionera"	138
Setmana de la Família.....	139
Premis del concurs Bíblic.....	139
Lleida ret homenatge al Col·legi Episcopal.....	140
La comunitat de Josefines s'acomia de Lleida	141
Reunió de Delegats diocesans.....	143
Veneració Mare de Déu de Montserrat a la Catedral ...	143
50 aniversari beatificació Sta. Teresa Jornet a Aitona .	144
Francesc Castelló a la Pl. Sant Pere de Roma	145
Crònica d'un curs de formació permanent	147
Jornada convivència sacerdotal a l'Acadèmia Mariana	148
Josefines s'incorporen a la Comunitat de Manresa	149
Missa i processó del Corpus Christi a la Seu Vella.....	151
Peregrinatge a Tarragona Any Jubilar "S. Fructuós" ...	152
Júlia Farreny, Creu "Pro Ecclesia et Pontifice"	153
Ordenació sacerdotal de Juan Carlos Mandje Bote	154
250 Aniversari Consagració Església Alcanó.....	156
Jornades treball Delegats de Joves a la Mariana	157
Peregrinació Diocesana de l'Hospitalitat a Lourdes.....	241
Germanetes Ancians Desemparats: viatge sants llocs..	242
Jornades Comitès Solidaritat Òscar Romero	243
Diada de convivència familiar dels diaques	245
Pelegrins segueixen petjades apòstol Pau per Turquia .	245
61 Romeria a Montserrat.....	247
LXVII Concurs Fanalets de Sant Jaume	248
Ja han tornat de colònies	248
Unitat Pastoral Cappont acomiada Mn. JuanMa.....	250
25 Aniversari primera missa P. Joaquín Pina	252
Celebració festa Sta. Teresa Jornet	253
Festa Beata Joana Jugan a la residència	254
A Lourdes amb el Papa.....	255
Comunicat de l'Arquebisbe de Cali a Mons. Salinas	256
Carta de condol del bisbat de Lleida	256
Semblança de Mn. Salvadó	257
Un minut de silenci.....	258
Suport de Càritas als damnificats huracans del Carib...	258
Salutació Sr. Bisbe a la comunitat musulmana	259
El bisbe Piris celebra l'Eucaristia del Beat Castelló.....	259

Exèquies de Mn. Josep Traguany	339
VII Pregària Interreligiosa per la pau	340
Certamen de la Mare de Déu de l'Acadèmia	340
Inauguració del curs de l'Escola d'Esplai de Lleida.....	342
Visita del bisbe auxiliar de Iasi a Lleida.....	342
L'IREL obre el nou curs acadèmic	343
Concert en homenatge a Mn. JuanMa Bardají	344
Les entitat cristianes en la Fira Solidàrium	345
Festa a la parròquia Sant Antoni M. Claret	346
Assemblea de l'ACO (Acció Catòlica Obrera).....	346
Aclariment Delegació de Missions	347
Presentació del Volum II d'«Arrels cristianes»	347
II Aniversari de la cloenda del Procés dels màrtirs	349
El bisbe ucraïnès Hlib Lonchina visita Lleida.....	350
Festa a la parròquia de Sant Martí.....	350
Càritas diocesana de Lleida i els seus voluntaris	351
“Cos, afectivitat i espiritualitat” I Jornades a Lleida	352
Els Delegats diocesans amb el bisbe Joan Piris	353
Dia dels Sense Sostre	354
Hora santa vocacional	355
111 artistes a benefici de “Mans Unides”	356
“La Palabra en ordres nuevos”	356
Trobada d'infants de Catequesi	357
El Sr. Bisbe a l'arxiprestat de la Ribagorça	358
Viatge a Roma de l'àvia Júlia.....	358
Campanya de Nadal de Càritas.....	359
Festa nadalenca a l'arxiprestat «Perifèria»	360
El bisbe Joan Piris puja a Montserrat.....	361
“Cicle de Nadal Memorial Joseфина Barreu”	362
Benedicció d'un retaule a Torrebesses	362
Els infants porten a beneir el Nen Jesús.....	363
“Vetlla de Nadal” de la Pastoral de Joves	363
Pregó de Nadal a la Paeria	364
Homenatge als mossens de més edat	365
Pessebre vivent a Sudanell.....	365
Juneda celebra els 25 i 50 anys de casats	366
Diorames nadalencs de Josep Ramon Trilla	366
Magraners de Lleida fa el pessebre vivent	367

